

125
GODINA TRADICIJE

DANAS
PRILOG

ČITAJ
NOVI LIST
0-24

SKENIRAJ!
ZA VIŠE VIJESTI
BEZ PRESTANKA

NEDJELJNI

NOVI LIST

www.novilist.hr

NEDJELJA / RIJEKA / 21. PROSINCA 2025. / BROJ 25.856 / GODINA LXXIX

CIJENA 1,79 EURA

URIJEME

DANAS

max. 13

min. 6

SUTRA

max. 13

min. 4

Incident kod Dvorane mladosti ponovo uznemirio građane

PUCNJAVA NA TRSATU Metak uletio u kafić, napadači su odjurili i zamalo izazvali sudar

NEL PAVLETIĆ/PIXSELL

U kafiću je, prema riječima vlasnika, nastala panika, a jedan gost zadobio je lakše posjekotine od krhotina stakla koje se rasprsnulo zbog metka. Policija je jednog od napadača pronašla, a potraga za ostalima i dalje traje

Str. » 2.

Petra Perković

Psihička
sprema
je u kick-
boxingu
bitna kao
i fizička

Str. » 16. i 17.

ANA KRIZANEC

Rijeka očekuje Goricu

SANCHEZ:
Treba nam
još ta jedna
pobjeda za
kraj godine

Str. » 36. i 37.

V. MAVROVIĆ/HNK RIJEKA

Skupo iskustvo

**Troškovi
skijaške
nezgode
rastu i do
nekoliko
tisuća eura**

Str. » 3.

VEČERNJA PUCNJAVA Policija istražuje što se u petak navečer dogodilo kod Dvorane mladosti

Metak uletio u kafić na Trsatu, napadači odjurili automobilima

Vladimir MRVOŠ
Snimila Ana KRIŽANEC

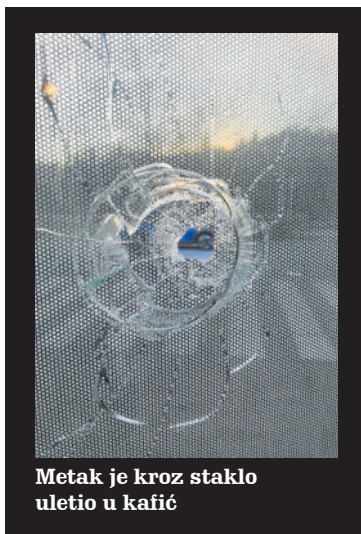
RIJEKA ► Mirna večer petkom na riječkom Trsatu pretvorila se u poprište scena koje podsjećaju na najmračnije kriminalističke filmove. Nešto iza 21.30 sati, u neposrednoj blizini autobusnog okretišta linije 2 i Dvorane mladosti, odjeknuli su pucnjevi koji su izazvali veliku paniku. Detalji koji izlaze na vidjelo nakon očevida ukazuju na to da je tragedija izbjegnuta za dlaku, kako u samom kafiću, tako i u prometu tijekom bijega počinitelja.

Metak u kafiću

Jedan metak uletio je u Caffè bar Trsat, smješten ispod Dvorane mladosti. Vlasnik kafića, Dražen Strukan, u razgovoru nam je otkrio razmjere drame koja se odvijala unutar objekta. Prema njegovim riječima, jedan je metak probio staklo kafića dok je unutra bilo gostiju.

- Metak je prošao izravno kroz staklo. Nastala je nevjerojatno neugodna i stresna situacija. Čim su shvatili što se događa, gosti su instinktivno polijegali po podu tražeći zaklon, prepričava Strukan. Vlasnik kafića rekao nam je da je jedan od gostiju ipak zadobio lakše posjekotine od krhotina stakla koje se rasprsnulo uslijed udara metka, ali da se radi o manjoj ozljedi i više o šoku ne samo za povrijeđenog gosta, već za sve ostale koji su bili u to vrijeme u kafiću.

Nakon što su ispalili hice koji su oštetili kafić, obližnju

Metak je kroz staklo uletio u kafić

Kafić je jučer normalno radio, a incident je bio jedna od glavnih tema gostiju

Jedan od gostiju zadobio je lakše posjekotine od krhotina stakla koje se rasprsnulo uslijed udara metka. Policija je potvrdila kako je jedna osoba povezana s ovim događajem već pod njihovim nadzorom, a za ostalim sudionicima se traga

ljekarnu i dva parkirana automobila, napadači su se dali u bijeg. Prema dostupnim informacijama, s mjesta događaja velikom su brzinom odjurila dva automobila. Svega nekoliko stotina metara dalje, kod raskrižja kod glavnog ulaza u Kampus, svjedokom sulude vožnje postao je Paul Simunović, član Vijeća mjesnog odbora Grad Trsat, koji je u tim trenucima šetao psa.

- Nisam vidio samu pucnjavu ispred kafića, iako sam

tamo bio samo desetak minuta ranije, ali ono što je uslijedilo moglo je završiti velikom tragedijom, kaže Simunović.

Jurnjava Trsatom

Opisuje trenutak u kojem su dva vozila, bježeći s mjesta incidenta, skoro izazvala direktan sudar na raskrižju ulica Slavka Krautzeke i Mihanovićeve.

- Ta su se dva vozila zamašlo sudarila s jednim Volvom koji je pravilno skretao iz

Krautzekove u Mihanovićeve. U tom zavoju oni su potpuno prešli na suprotnu stranu ulice. Da je netko u tom trenutku naišao iz suprotnog smjera, došlo bi do izravnog sudara pri ogromnoj brzini. Sve se odigralo toliko brzo da nisam uspio prepoznati marke tih vozila, jedino mi je u sjećanju ostao taj Volvo koji je za dlaku izbjegao sudar, vidno potresen objašnjava Simunović.

Policija je potvrdila kako

Simunović: Na Trsatu trebamo kontakt-policajce

U subotu u kafiću u kojem se odigrao incident, kao jedino obilježje incidenta večer prije ostala je jedino rupa od metka na staklu. Kafić je bio prepun gostiju, jer je jedan od najpopularnijih kafića tog dijela grada, a ovaj nemili incident ponovno je potaknuo raspravu o sigurnosti na Trsatu, koji je, kako ističe Simunović, postao jedna od najfrekventnijih točaka u gradu.

- Trenutno je na Trsatu ogromna gužva zbog Adventa na Gradini, ali ovdje je živo tijekom cijele godine – od vjernika u Svetištu, studenata na Kampusu, do sportaša u dvorani i ljudi koji izlaze u kafiće. Mi smo u Vijeću mjesnog odbora već više puta upozoravali i predlagali da se za ovo područje ponovno uvede kontakt-policajac. Trsatu je potreban stalni nadzor kako bi se spriječili ovakvi incidenti i održao red u kvartu koji je postao preopterećen, napominje Simunović.

Paul Simunović bio je svjedok jurnjave automobila nakon pucnjave

je jedna osoba povezana s ovim događajem već pod njihovim nadzorom. Potraga za ostalim sudionicima, kao i za drugim vozilom koje je sudjelovalo u bijegu, i dalje traje. Iz Policijske uprave primorsko-goranske izvijestili su da su provedenim

“Ta su se dva vozila zamašlo sudarila s jednim Volvom koji je pravilno skretao iz Krautzekove u Mihanovićeve. U tom zavoju oni su potpuno prešli na suprotnu stranu ulice. Da je netko u tom trenutku naišao iz suprotnog smjera, došlo bi do izravnog sudara pri ogromnoj brzini

Paul Simunović

očevidom su obuhvaćena oštećenja na prozorima ugoštiteljskog objekta, gdje je došlo do i ranjavanja staklom, aluminijskim griljama i fasadi obližnje ljekarne.

Dvojica maloljetnika u Slavoniji teško su stradala nakon što su im u rukama eksplodirala pirotehnička sredstva

Dječak zbog petarde ostao bez dva prsta

OSIJEK ► Dvojica maloljetnika teško su stradala na istoku Hrvatske nakon što su im u rukama eksplodirala pirotehnička sredstva – desetogodišnjak u središtu Osijeka ostao je bez dva prsta, dok je maloljetnik iz Privlake kod Vinkovaca teško ozlijedio desnu ruku nakon aktiviranja petarde kategorije F3.

U petak oko 21.30 sati Operativno dežurstvo I. policijske postaje Osijek zaprimilo je dojavu da je na Objedinjeni hitni bolnički prijem KBC-a Osijek dovezen desetogodišnji dječak kojem je na Irgu slobode eksplodirala petarda u ruci. Liječnici su vrlo brzo potvrdili teško stradavanje – amputirana su mu dva prsta lijeve ruke. Policija je obavila očevid, a istraga će utvrditi sve okolnosti, uključujući vrstu pirotehnik i način na koji je došla do djeteta. Naime, s obzirom na to da je riječ o ozbiljnoj ozljedi po

svemu sudeći riječ je o eksploziji sredstva koje nije dozvoljeno kupovati i bacati, poput petardi iz kategorije F1. Istragom će se utvrditi uzroci ove nesreće, a tek će se vidjeti tko je odgovoran, odnosno gdje je dijete nabavilo ovu petardu, i je li u trenutku kada je stradao bilo odraslih osoba uz njega.

Nažalost, pokazalo se da ovaj slučaj nije usamljen. Policijska

uprava vukovarsko-srijemska izvijestila je jučer da je u Privlaci maloljetnik nepravilno rukovao pirotehničkim sredstvom kategorije F3, koje se aktiviralo u njegovoj ruci. Zadobio je teške ozljede desne ruke, najprije je zbrinut u vinkovačkoj bolnici, a potom prevezen u KBC Osijek. Težina ozljeda još se procjenjuje.

U Hrvatskoj su pravila

korištenja pirotehnik vrlo jasno propisana, a MUP ih svake godine dodatno podsjeća uoči blagdana, kada se njihova uporaba intenzivira i kada raste broj ozljeda. Pirotehnika je podijeljena u nekoliko kategorija, pri čemu kategorija F1 obuhvaća najslabija sredstva poput bengalskih šibica, malih bombica i konfeta. Njih smiju koristiti osobe starije od 14 godina tijekom cijele godine, ali i tada uz oprez, jer ni ona nisu posve bezopasna. Ozbiljnija sredstva, kategorija F2 i F3, smiju se prodavati samo punoljetnim građanima i to u ograničenom razdoblju, od 15. prosinca do 1. siječnja, dok je njihova uporaba dopuštena isključivo od 27. prosinca do 1. siječnja. Mogu se koristiti samo na otvorenom prostoru i ne na mjestima gdje se okuplja veći broj ljudi. Posebno je važno naglasiti da su petarde i

Djeca mlađa od 14 godina ne smiju koristiti nikakvu pirotehniku, a ako ih policija zatekne s njom, odgovorni su roditelji ili skrbnici

Borna Filić/PIXSELL

Kazne za nepoštivanje propisa

► Fizičke osobe koje koriste pirotehniku izvan dozvoljenog vremena ili protivno pravilima mogu biti kažnjene s otprilike 130 € do čak oko 1.990 €
► Roditelji ili skrbnici čije dijete mlađe od 14 godina koristi pirotehniku mogu dobiti novčanu kaznu od oko 130 € do 390 €
► Pravne osobe i trgovci koji prodaju zabranjenu pirotehniku ili nepoštuju propise mogu biti kažnjeni i značajno većim iznosima, često u tisućama eura (npr. do oko 3.980 € ili više, ovisno o prekršaju)

redenici za osobne potrebe građana zabranjeni, kao i pirotehnička sredstva viših kategorija namijenjena profesionalcima.

Zakon također vrlo jasno definira da djeca mlađa od 14 godina ne smiju koristiti nikakvu pirotehniku, a ako ih policija zatekne s njom, odgovorni su roditelji ili skrbnici. Mladi između 14 i 18 godina ograničeni su isključivo na sredstva kategorije F1. Za one koji se ogлуše o pravila predviđene su značajne novčane kazne. Fizičke osobe koje koriste pirotehniku izvan dopuštenog razdoblja ili protivno propisima mogu platiti od nekoliko stotina do gotovo dvije tisuće eura, dok su kazne za pravne osobe i trgovce koji prodaju zabranjena sredstva još znatno više. Roditelji koji dopuste da njihovo dijete mlađe od 14 godina koristi pirotehniku također mogu biti novčano sankcionirani. **(T. PRUSINA)**

BOŽIĆNI KONCERT U KBC-U RIJEKA

U Kliničkom bolničkom centru Rijeka u subotu je održan božićni koncert Zbora Svetišta Majke Božje Trsatske, namijenjen pacijentima, zaposlenicima i posjeti-

teljima bolnice. U velikom holu lokaliteta Sušak izveden je izbor božićnih i duhovnih skladbi koje su ispunile bolnički prostor blagdanskim ugođajem. Zborom je

ravnao Cvetan Pelčić, uz klavirsku pratnju Josipa Strčića. Koncert je još jednom pokazao koliko glazba može unijeti toplinu i utjehu u bolničko okruženje uoči Božića.

SKUPO ISKUSTVO Spašavanje života u planini je besplatno, ali ne zbrinjavanje i liječenje

Olga MONIKA MENČIK

Sezona skijanja svake godine privuče milijune entuzijasta na snježne staze diljem svijeta. Međutim, uz sve radosti brzine i svježeg zraka, dolazi i realnost: ozljede su relativno česta pojava, uglavnom zbog pada, sudara ili prevelike brzine. Da bi se uživalo bez briga, ključno je voditi računa o sigurnosti – od kacige i pravilne opreme do poštivanja pravila staze i redovnog odmora, posebno jer troškovi spašavanja na planini mogu doseći i više tisuća eura po intervenciji.

Besplatno spašavanje

Prema podacima ARA Air Rescue, organizaciji koja pruža usluge helikopterskog spašavanja u Austriji, minuta njihovog angažmana stoji 169 eura. Na to se dodaje i trošak lijekova, povratka kući i drugih, pa iznosi zaista budu pozamašni. No, u Hrvatskoj spašavanje i dalje ne košta ništa, jer Hrvatska gorska služba spašavanja - HGSS svoje aktivnosti ne naplaćuje. Kada smo ih pitali planiraju li to početi, bili su sasvim jasni.

- Djelovanje bi apsolutno trebalo ostati besplatno, jer smo se mi odlučili da bude-mo tu za pomoć drugima bez ikakve naknade. Kada su u pitanju eventualne kazne za krajnje neodgovorno ponašanje, o tome odlučuju donositelji odluka. Mi ne želimo imati nikakve veze s tim. Tu smo za razgovor, ali smo tu prije svega da spasimo svaki ljudski život neovisno o tome što ih izazvalo potrebu za našom intervencijom, rekao je voditelj Odjela za informiranje i analitiku HGSS-a, Petar Prpić. Istaknuo je požrtvornost članova HGSS-a koji kao volonteri uglavnom potroše sav svoj godišnji na sastanke, intervencije i edukacije.

- U zemljama u kojima se dio spašavanja naplaćuje to se odnosi na upotrebu helikoptera i to jer se radi o koncesionarima. U Švicarskoj, primjerice, helikopter vozi turiste na izlet, ali ako ga pozovu na intervenciju on se odaziva, jer mu je to plaćeno. No spašavanje ljudskih života se gotovo nigdje u svijetu ne naplaćuje, samo se negdje plaćaju resursi, poput helikoptera, i to rijetko ide iz džepa korisnika - u inozemstvu se većina takvih slučajeva rješava iz planinarskih i putnih osiguranja, što je uobičajen dio opreme, naveo je Petar Prpić. HGSS nema svoj helikopter, nego koristi resurse MORH-a i Hrvatskog ratnog zrakoplovstva.

Osiguranje nužno

Putnici u dobroj mjeri i dalje podcjenjuju rizike i moguće troškove liječenja u inozemstvu, dok su skijaši ipak nešto osvješteniji, jer su svjesni da je sport rizičan, ali i da su u nekim zemljama određene vrste osiguranja zakonski obvezne. - Ljudi uglavnom polaze od pretpostavke da im Europska kartica zdravstvenog

Minuta helikopterskog spašavanja u Austriji stoji 169 eura

Troškovi skijaške nezgode rastu i do nekoliko tisuća €

Europska kartica zdravstvenog osiguranja ne pokriva sve što može zatrebati, nego samo osnovne medicinske usluge i to pod uvjetima zemlje u kojoj se osoba nalazi. Ne pokriva ni prijevoz privatnim vozilima hitne pomoći, ni helikoptersko spašavanje, ni povratak u Hrvatsku. Upravo te stavke znaju biti najskuplje

osiguranja pokriva sve što im može zatrebati, no ona pokriva samo osnovne medicinske usluge i to pod uvjetima zemlje u kojoj se osoba nalazi. Ne pokriva ni prijevoz privatnim vozilima hitne pomoći, ni helikoptersko spašavanje, ni povratak u Hrvatsku. Upravo te stavke znaju biti najskuplje, navela je Iva Jelić iz Komparea, platforme za usporedbu i ugovaranje osiguranja. Kao primjer je navela skijaške ozljede maloljetnog djeteta.

- Maloljetnik je slomio ruku i zatražio hitnu intervenciju. Troškovi transporta, helikopterskog spašavanja i prijevoza do bolnice, lijekova, pratnje roditelja u bolnici i povratka kući iznosili su 7.221,11 eura. Boravak u bolnici u trajanju od šest dana pokriven je Europskom

karticom zdravstvenog osiguranja, ali ako osoba nema putno zdravstveno osiguranje sve ostalo treba platiti samostalno. S druge strane, ako ga ima, cijeli trošak pokriva osiguranje, rekla je Jelić.

Praksa pokazuje da većina putnika osvijesti važnost osiguranja tek kada dožive nezgodu, ili kada vide koliko je netko drugi morao platiti račun za liječenje. Putno zdravstveno osiguranje najjednostavnije rečeno pokriva troškove hitne medicinske intervencije, hospitalizacije, lijekova i drugih medicinskih usluga.

Trošak riskiranja

- Organizatori putovanja znaju dobro koliko osiguranje pomaže u izbjegavanju

Gorski spašavatelji u većini europskih zemalja - volonteri

Hrvatska nije izolirana po principu na koji HGSS funkcionira - u većini Europe GSS je volonterska služba, pa tako ni susjedne Italija, Slovenija, BiH ni Srbija nemaju koncesionare koji spašavaju ljude. Naglasio je kako svi pripadnici HGSS-a samostalno odlučuju posvetiti se spašavanju ljudskih života i da im naplata spašavanja ne ide u prilog. - Bitna je prevencija, edukacija. Mi smo izabrali taj poziv i ne sviđa nam se kada mediji posramljujuče izvještavaju o nezgodama koje su ljudi doživjeli. Nekada se i vrhunski opremljeni, iskusni poznavatelji terena ozlijeđe. Događa se da se ljudi plaše javiti se kada se ozlijeđe, jer se boje javne osude. Ljudi iz naslonjača osude nekoga ne znajući pozadinu, rekao je Prpić. Istaknuo je i kako oni u svega 15 posto intervencija spašavaju strance, dok su većina ozlijeđenih kojima treba pomoć domaći, a to se ne ističe. - Potrebno je sustavno ulagati u prevenciju, koja je kod nas na visokoj razini i raditi na tome da bude što manje osuda prema onima kojima se dogodi nezgoda, naveo je Prpić.

“Nakon što izađete iz bolnice i pokrijete sve troškove, HZZO vam, uz sve račune, vraća novac koji ste platili za liječenje. S druge strane, kada imate putno zdravstveno osiguranje, osiguravajuće kuće imaju asistenciju na licu mjesta putem partnerskih agencija, koje odmah rješavaju probleme

Alojz Pavlović

astronomskih troškova, istaknuo je Alojz Pavlović, direktor putničke agencije Azur Tours, jer ono pomaže i putnicima i agencijama. No osiguravanje je dobrovoljno - agencije putnike na osiguravanje mogu samo usmjeriti. - Mi ne možemo strankama zavrnuti ruku da uplate sebi osiguranje. Ono nije u aranžmanu, no praksa nam je pokazala da je nevjerojatno korisna stvar za sve putnike. Ljude šaljemo po cijelom svijetu, nije loše da u Peru, Gambiji ili Kini budete na miru ako se ozlijedite, poručio je. Spomenuo je još jedan nezgodan aspekt oslanjanja na hrvatsko zdravstveno osiguranje prilikom putovanja u Europi. - To zna biti nepraktično jer HZZO refundira troškove pacijentu - dakle, nakon što izađete iz bolnice i pokrijete sve troškove, HZZO vam, uz sve račune, vraća novac koji ste platili za liječenje. S druge strane, kada imate putno zdravstveno osiguranje, osiguravajuće kuće imaju asistenciju na licu mjesta putem partnerskih agencija, koje odmah rješavaju probleme, rekao je Pavlović. Imali su, spominje, nezgodnih situacija s putnicima koji nisu uplatili zdravstveno osiguranje, a najčešće se to događa na kraćim putovanjima, jer ljudi budu optimistični - pa to je blizu, što mi može biti. A kada nastane problem, putnik može izgubiti velik novac. - Sve naše stranke bi trebale znati koliko im osiguranje može pomoći na putovanju, onda bi se i lakše odlučili na to da daju novac za njega, poručio je Alojz Pavlović.

Britanski muzej potiče raspravu**IZLAŽE TISUĆE AFRIČKIH PREDMETA O KOJIMA NE ZNA SKORO NIŠTA**

LONDON ► Muzej u Velikoj Britaniji je otvorio galeriju s tisućama afričkih artefakata o kojima ne zna gotovo ništa kako bi potaknuo raspravu o načinu na koji su stečeni tijekom kolonijalnog razdoblja i o njihovom povratku.

Muzej Manchester na sjeverozapadu Engleske čuva preko 40.000 predmeta iz Afrike stečenih trgovinom ili pljačkom za vrijeme Britanskog Carstva. »Neki od njih su dani, neki ukradeni, neki su silom otuđeni tijekom osvajanja«, kazala je Sylvia Mgbeahurike iz mančesterske zajednice naroda Igbo (ICM), koautorica izložbe. »Važno je da ih ponovo počnemo okupljati«, dodala je.

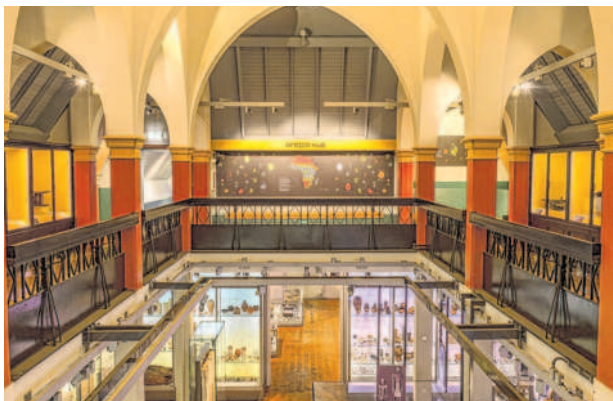
Galerija »Africa Hub« postavlja pitanje trebaju li se predmeti vratiti zajednicama iz kojih su došli ili ih se može na nove načine cijeniti u Manchesteru. Muzej traži od građana da mu se jave ako prepoznaju neke od predmeta. Sve su češći zahtjevi da se opljačkani predmeti i posmrtni ostaci čuvani u zapadnim ustano-

vama vrate u mjesta odakle potječu u sklopu dugotrajnog pokreta koji traži reparacije zbog kolonijalizma i ropstva. Premda većina galerija u muzeju odražava višegodišnja istraživanja, nova izložba namjerno ističe rupe u znanju institucije.

Predmeti, poput glazbenih instrumenata, stolica i izrezbarenih figura, u muzejsku zbirku su ušli donacijama, kupovinom ili transferom između ustanova, a često nisu bile poznate nikakve informacije o njima osim donatora ili institucije iz koje su došli.

»Muzejski zapisi nam rijetko govore tko je izradio ove predmete, kada su stvoreni ili kako su se izvorno zvali«, kazao je muzej. »Ne govorimo nam tko ih je posjedovao, kako su korišteni ili zašto su ljudima bili važni«.

U Europi i drugdje je došlo do određenih napora da se predmeti vrate u zemlje porijekla, no mnogi artefakti i posmrtni ostaci iz Afrike i drugih regija se i dalje čuva u raznim ustanovama. (Hina)

Africa hub u muzeju Manchester

Podrška mladima i izvrsnosti**KLANA NAGRADILA 16 UČENIKA, STUDENATA I MLADIH SPORTAŠA**

KLANA ► Prosinac u Klani ove je godine protekao u znaku darivanja: Naime, Općina Klana je šesnaestero mladih nagradila temeljem natječaja za dodjelu jednokratnih stipendija. Načelnica Sanja Sušnik upriличila je svečani prijem kako bi im i sama uputila iskrene čestitke i poželjela uspjeh u daljnjem školovanju i sportskim aktivnostima. Posebno valja istaknuti da su nagrađeni oni koji su uložili velik trud u svrhu postizanja vrhunskih rezultata, a riječ je o srednjoškolcima, studentima i mladim sportašima. Vodeća mjesta na državnim, ali i internacionalnim sportskim natjecanjima tijekom godine osvojili su dizač utega Erik Mustapić, kick-boksačica Ilaria Bilen, karatistice Lena Janković i Nina Duduković te bočari Niko Buterin i Matija Valenčić. Srednjoškolske rezultate koje, kako je rečeno, nije moguće nadmašiti, postigli su Dominik Bogmić, Nika Businello, Lora i Tara Prpić, Laura Raspor, Vita Valenčić, Vita Vlaše i Lori Šnajdar, a kao najbolje studentice istaknule su se Ariana Gauš i Petra Raspor. Stipendisti su primili po 450 eura. Načelnica Sanja Sušnik je istaknula kako će svi oni koji ulažu u svoje znanje, izvršavaju svoje obveze, bave se sportskim aktivnostima uvijek imati podršku i potporu Općine Klana te da je obrazovanje i sport vrijednost koja je utkana u svakog od njih. Sušnik je nagrađenima uputila iskrene čestitke i poželjela puno uspjeha u daljnjem školovanju i sportskim izazovima. »Ponosni smo na vas i želimo vam još mnogo uspjeha«, poručila je klanjska načelnica Sanja Sušnik. (S. G.)

Dio klanjskih stipendista na primanju kod Sanje Sušnik

MAGIJA SURADNJE Jonathan i Riječki simfonijski orkestar po

Rock zatresao štukature Zajca

Iskreni aplauz, pjevanje s izvođačima i uzvici odobravanja pratili su većinu pjesama, a moglo se tako čuti hitove poput »Battles«, »Hands«, »Have It All«, »Wake Up Call«, »Coming On Hard«, »Oh My God«, »Sometimes«, »Moments«, »Pictures«, »Leaving Here«, »Darling«, »Heaven«, »Maggie« ili »Way To Go«. Sigurni smo da su svi posjetitelji koncerta bili zadovoljni, a nadamo se da će ovakvih koncerata biti i više jer štukature mogu podnijeti jako mnogo različitoga - u tome je i čar glazbe i kazališta, zato oni i postoje

Igor VLAJNIĆ
Snimila Ana KRIŽANEC

RIJEKA ► Štukature Fellnera i Helmera ponovno su se zatresle okupane glazbom koju ovi majstori vjerojatno nisu mogli ni zamisliti i to sve uoči posljednjeg adventskog vikenda u Rijeci. I dok su iz obližnjeg Exportdrva odzvanjali neki drugi ritmovi, a u Palachu kulturna grupa Grad obilježavala 40 godina postojanja, na daske pozornice Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca iz Rijeke kročio je još jedan poznati riječki bend - Jonathan. Dugo najavljivani koncert, čiju smo ideju mogli naslutiti još na inauguracijskom koncertu intendantice Dubravke Vrgoč u siječnju, konačno je i održan, a ulaznice za isti rasprodane su još davno, gotovo u trenu. Da riječki rokeri nastupaju u kazalištu i nije neka novost jednako kao i činjenica da to čine uz veliki kazališni orkestar, ali ovaj događaj svakako zaslužuje posebnu pozornost što je, očito, prepoznala i publika ispunivši gledalište i više od dostupnih kapaciteta.

Dosljedan i autentičan

Od svoga nastanka 2011. godine ovaj šesteročlani bend ostao je prije svega dosljedan sebi i svom autentičnom glazbenom izričaju. S obzirom na to da je njihova glazba ubrojena u žanr indie rocka, vjerojatno širem krugu ljudi manje

poznatom »ogranku« rock glazbe, nije teško za pretpostaviti kako preživljavanje na domaćoj sceni ovom bendu i nije odveć lagan zadatak. Dapače, u takvim trenucima obično se postavlja osnovna dilema: ostati vjeran sebi ili popustiti pod komercijalnim pritiscima. Još od prvog singla pod nazivom »Maggie« sada već davne 2013. godine, Jonathan nije izbacivao pjesme i albume onom brzinom kojoj svjedočimo kod nekih drugih popularnih izvođača, već je dosljedno i kontinuirano koračao nekim svojim putem. Tako su uslijedili albumi poput »Bliss« (2014.), »To Love« (2017.) i »To Hold« (2018.) za koje se već po nazivima vidi određena konceptualnost. A takva je i sama glazba koju svira Jonathan – energična

i zaokružena, vrlo iskrena i vidljivo emotivna, a opet tako zatvorena. Zašto zatvorena? Pa zato što nastaje u točno određenom umjetničkom krugu, određenoj ideji koju zapravo nije briga što o njoj misli ili ne misli netko drugi: glazba je to koju ili voliš ili ne. U teškim vremenima za umjetnost u kojoj komercijalna i nezavisna scena moraju kalkilirati

Fantastičan orkestar

Tomislav Radinović, Hrvoje Ščulac, Zoran Badurina, Olja Dešić, Branko Kovačić, Nikica Jurjević, Darko Petković, Diana Kovačić i Ana Jakšić

svaki cent, ovakav pristup za slušanje pohvalu i čestitku za - hrabrost! Najnoviji album »Everyone else is OK« iz 2024. godine dodatno pomiče granice Jonathanova »njihovom« pravcu što upravo dokazuje i sve prethodno navedeno.

Minimalistička pozornica

Za koncert u riječkom kazalištu pozornica je bila minimalistički uređena, što je i logično s obzirom na gotovo 75 izvođača i fiksni masivni korpus klasičnog orkestra i njihovih akustičnih glazbala koje je bilo potrebno kvalitetno ozvučiti. Ispred orkestra, iza leđa dirigenta, nalazio se bend cijelom širinom pozornice, zapravo na prosceniju, čime je i frontmen zapravo ušao u samo gledalište nalazeći se samo metar ili dva udaljen od prvih redova sjedeće publike. Na suprotnoj strani, iza orkestra, ostavljen je prostor za šest plesača koji su u dvije pjesme pokretom obogatili ugođaj nalazeći se u kontrastu. Zvučni dio obogatili su i dvije prateće vokalistice. Obilno korištenje kazališne elektronike i drugih efekata poput tila ili projekcijskog platna, zaokružilo je cijeli dojam koncerta. Za vizualno oblikovanje posebno je zaslužna redateljica Olja Lozica uz pomoć oblikovatelja svjetla Kristijana Baljarevskog

U ravnanjem Olje Dešića digli kazalište na noge

Branko Kovačić
i Olja Dešić

te Branimira Štivića zaduženog za videoprojekcije. Oba navedena suradnika odradila su odličan posao stvorivši dojam visoke tehničke pripremljenosti i uigranosti u odnosu na glazbu što se očitovalo u svjetlosnim i videoefektima nebrojeno puta povezanih s ritmom glazbe. Na ovaj način glazba Jonathana postala je dodatno zanimljiva, a koncert u trajanju od nešto

manje od dva sata protekao je u trenu. Tonski majstori Matej Zec i Roger Čingrija također su odradili dobar posao iako se na samom početku koncerta stekao dojam da antične štukature neće izdržati, a određeni tehnički izazovi otklonjeni su u najbržem roku.

Prostor za ples

Za pripremu i ravnanje orkestrom bio je zadužen Olja

Dešić, umjetnik velikog iskustva koji ovoga puta potpisuje i obrade odnosno aranžmane. Orkestar je tijekom skladbi u pravilu imao prateću ulogu, dobro odmjerenu, s tek većom izloženošću u uvodima ili završecima eteričnog tipa. U tom smislu ništa nije odudaralo od koncepta i onoga što se očekuje i što treba biti, a izvedba je bila kvalitetna.

Ono što je koncertu nedostajalo, a što nije kritika, već činjenica, jest prostor za plesanje koje je publika od prve do posljednje skladbe pokušavala izvesti u uskim okvirima svojih stolica. Glazba je ovo koja malo koga ostavlja bez pomicanja, makar i najmanjeg, a gradacija energije tijekom koncerta dovela je do erupcije i stojećeg praćenja izvedbe posljednjih pjesama od strane publike u parteru, ali i u ložama. Doista, iskreni aplauz, pjevanje s izvođačima i uzvici odobravanja pratili su većinu pjesama, a moglo se tako čuti hitove poput »Battles«, »Hands«, »Have It All«, »Wake Up Call«, »Coming On Hard«, »Oh My God«, »Sometimes«, »Moments«, »Pictures«, »Leaving Here«, »Darling«, »Heaven«, »Maggie« ili »Way To Go«. Sigurni smo da su svi posjetitelji koncerta bili zadovoljni, a nadamo se da će ovakvih koncerata biti i više jer štukature mogu podnijeti jako mnogo različitoga - u tome je i čar glazbe i kazališta, zato oni i postoje.

Glazbena poslastica za publiku

Grad obilježio 40 godina karijere koncertom u Palachu

Samo rock'n'roll, beskompromisna energija i emocija

Grad, u sastavu Dean Škaljac, Igor Stevanović Stiv, Orijen Modrušan, Vedran Vučković, Sergej Hofman i Siniša Šumonja, još je jednom pokazao da ih ne pokreću ni nostalgija ni kompromisi, već čista, iskrena emocija i rock'n'roll. A slavlje se tu ne zaustavlja, bend je već u studiju i radi na novom albumu

RIJEKA ► Legendarna riječka Grupa Grad vratila se na pozornicu Kluba Palach gdje je sve i počelo, i to rasprodanim koncertom kojim su obilježili 40 godina neprekinutog djelovanja na domaćoj rock-sceni. U emocijama, ali i fizički nabijenom prostoru Palacha, pred publikom koja je ispunila klub do posljednjeg mjesta, bend je još jednom potvrdio zašto i nakon četrdesetljeća zadržava beskompromisnu energiju i snažnu vezu s publikom.

Večer su otvorili Lei, riječka threecord mašina koja je svojim nastupom uspješno zagrijala publiku i pripremila teren za slavljenike večeri. Dvjestotinjak ljudi nestrpljivo je iščekivalo koncert upravo u prostoru gdje je grupa Grad, kako se prisjetio Igor Stevanović Stiv, imala svoj prvi nastup prije četrdeset godina, čime se Palach pokazao svojevrsnom simboličnom točkom povratka.

Očekivali smo da će koncert biti rasprodan, s time da smo manji dio karata i podijelili najbližima. Čak nam je malo krivo što

nismo našli neki veći prostor, ali je prevladala ta sentimentalna poveznica s Palachom, ovdje smo praktički započeli kao Grad – prisjetio se Stiv. Iako su tijekom godina više puta nastupali na istoj pozornici, zanimljivo je napraviti, nakon 40 godina, usporedbu s prvim koncertom, kako kaže Stiv, paralelu je zapravo nemoguće povući, mijenjao se i prostor, mijenjali su se i oni, u svemu osim u jednoj stvari: energiji koja je ostala ista.

Grupa Grad je bend koji je beskompromisan i nama je energija uvijek ista. Ne podilazimo ničemu, jednostavno se bacamo na glavu, tako ćemo i danas. Nije stvar novca, nije stvar slave, nije stvar apsolutno ničega osim rock'n'rolla i emocija – objasnio je Stiv te dodao kako trenutno rade na novom albumu.

Repertoar večeri bio je pažljivo složen presjek bogate diskografije, s po nekoliko pjesama sa svakog albuma. Publika je uživala u izvedbama pjesama poput »Ima li nešto«, »Riječi«, »Nebo« i »Gotham«, ali i u nizu drugih numera koje su obilježile

“Nije stvar novca, nije stvar slave, nije stvar apsolutno ničega osim rock'n'rolla i emocija

Igor Stevanović Stiv

albuma *Ljudi, America, Planet majmuna 1999, Nebo, Glad, Ne i Brdo*. Koncert je trajao nešto više od sat i dva deset minuta, dovoljno da, kako sami kažu, bude dobro bez razvodnjavanja i suvišnih trenutaka.

Grupa Grad, u sastavu Dean Škaljac, Igor Stevanović Stiv, Orijen Modrušan, Vedran Vučković, Sergej Hofman i Siniša Šumonja, još je jednom pokazala da ih ne pokreću ni nostalgija ni kompromisi, već čista, iskrena emocija i rock'n'roll. A slavlje se tu ne zaustavlja, bend je već u studiju i radi na novom albumu, prvi singl se očekuje na proljeće, dok bi cijelo izdanje, prema najavama, trebalo izaći do kraja iduće godine.

Katarina BOŠNJAK
Snimila Ana KRIŽANEC

Dupkom puni Palach

U Hotelu Kraljevica održana redovna godišnja skupština Udruge specijalne policije Domovinskog rata Ajkula

Ministarstvo branitelja poziva u akcije zdravstvene preventive

KRALJEVICA » Ne padajte pod utjecaj onih koji nas žele dijeliti, ostanite uvijek uz naš slogan »zajedno u ratu, zajedno u miru« jer baš kao što smo zajedno iznijeti teret rata, samo zajedništvom možemo nastavljati izgradnju prosperitetne i demokratska domovine. Vaše su aktivnosti zadivljujuće, jedna ste od najkvalitetnijih udruga proizašlih iz domovinskog rata i to na svim razinama - od obilježavanja ratnih postignuća do današnji edukativnih i ekoloških aktivnosti. S obzirom na to da ste upravo vi oni koji čuvate i promičete istine o ratu, molim vas da se u znatno većem broju javljate na programe zdravstvene zaštite koju provodi Ministarstvo branitelja, naglasio je to u pozdravnom govoru Marko Ratković, izaslanik ministra branitelja Tome Medveda na redovnoj godišnjoj skupštini Udruge specijalne policije Domovinskog rata Ajkula, tradicionalno održanoj u Hotelu Kraljevica.

Na skupštini su kroz desetak točki dnevnog reda izložene sve aktivnosti u proteklom

Zajedno u ratu, zajedno u miru

razdoblju kao i potrebna izvješća. Financijsko je tako pokazalo da je godišnji proračun od 52.000 eura, u najvećem djelu iz društvenih izvora, u cijelosti zadovoljio sve predviđene aktivnosti. Uz obilježavanje obljetnica vezanih uz ratni put Ajkula, održan je i veliki broj humanitarnih akcija, potom onih socijalnog predznaka namijenjenih članovima udruge kao i niz aktivnosti ekološkog karaktera.

O svemu je iscrpno izvjestio Perica Prpić, predsjednik

153
člana broji danas
USPDR Ajkula

USPDR-a koji je posebno istaknuo ekološke akcije na čišćenju i očuvanju podmorja, akciju Po stazama ratnika unutar koje je ove godine posjećen Dubrovnik, otkrivanje murala na Kantridi posvećenog legendarnom zapovjedniku Marinu Jakominiću što je provedeno u suradnji s KN-om Armada, hodočašća Velebitom gdje je i bio velik dio ratnog puta Ajkula. Zbog

svoje uloge u razvoju društva te navedenim aktivnostima, USPDR Ajkula je dobio i nagradu razvojne agencije Porin.

Istaknuto je također da Udruga danas broji 111 članova, a zanimljivo je kako unutar veteranske udruge djeluju i 42 člana Kluba mladih tako da je zbroj 153 člana. Najveći je broj aktivnosti zajednički, dok ogranak mladih ima i niz svojih aktivnosti koje se u pravilu odnose na koordinaciju s istim takvim udrugama iz drugih dijelova Hrvatske. Poseban je ponos izazvala i činjenica da je Loredana Priselac, supruga jednog od članova Ajkula, izdala slikovnicu koja je prihvaćena od za takve poslove definiranog Građansko-muzejskog vijeća te stručnih službi tako da će ju u svoj program rada odmah uvrstiti Dječji vrtić Čavle. Kad je edukacija u pitanju, Ajkule se mogu pohvaliti i nizom stručno osposobljenih i verificiranih edukatora.

Okupljene na skupštini su, uz izaslanika Ratkovića, pozdravili Marinko Žuža, čelnik ZUDR-a PGŽ-a, Irena Kačić, predsjednica Udruge udovica

Perica Prpić i Boško Čupić

Monografija

Kao jedna od najvećih aktivnosti u godini koja dolazi istaknuta je izrada monografije Ajkula kojom će se obilježiti i 35. obljetnica osnutka Ajkula. Naklada joj je dvije tisuće primjeraka koji će besplatno biti podijeljene pripadnicima Ajkula ili obiteljima poginulih i kao i jedinicama lokalne samouprave te pojedincima koji su podržali njezinu izradu. Autor monografije je ratni reporter Dragan Ogurlić, u izdanju čije nakladničke kuće Val monografija i izlazi.

Domovinskog rata, Dalibor Čandrlić, gradonačelnik Kraljevice koji se zahvalio veteranima kojima, kako je istaknuo, imamo zahvaliti na svemu što danas imamo, kao i Milan Kurilj iz Hrvatskog gardijskog

zdruga koji je okupljenima prenio pozdrave velikog broja hrvatskih generala. U ime nagrađenih na kraju skupštine zahvalio se ugledni pripadnik USPDR-a Hrvoje Dragoslavić. **E. PRODAN**

Italija

UHIĆENE 384 OSOBE I ZAPLIJENJENO 1,4 TONE DROGE

ISTOCK

MILAN » Talijanska policija je u subotu objavila da je uhitila 384 osobe i zaplijenila 1,4 tone droge u velikoj akciji protiv krijumčara narkotika.

Povrh uhićenja, policijski službenici su otvorili istragu nad 655 pojedinaca, uključujući 39 maloljetnika, te zaplijenili 35 kilograma kokaina i preko 40 primjeraka vatrenog oružja, objavila je policija u priopćenju.

Operacija, koja je u petak zaključena u nekoliko pokrajina, dovela je do privremenog zatvaranja pet trgovina s kanabisom u tri gradovima nakon 312 inspekcija.

Tijekom inspekcija, policija je rekla da je zaplijenila 296 kilograma proizvoda s kanabisom, za koje su testovi pokazali da sadrže nezakonite droge.

Italija je u lipnju usvojila sigurnosnu uredbu kojom je zabranila takozvani »legalan« kanabis i zabranila prodaju takozvanog »cannabis lighta«, odnosno industrijske konoplje koja za razliku od marihuane nema psihoaktivne učinke. (Hina)

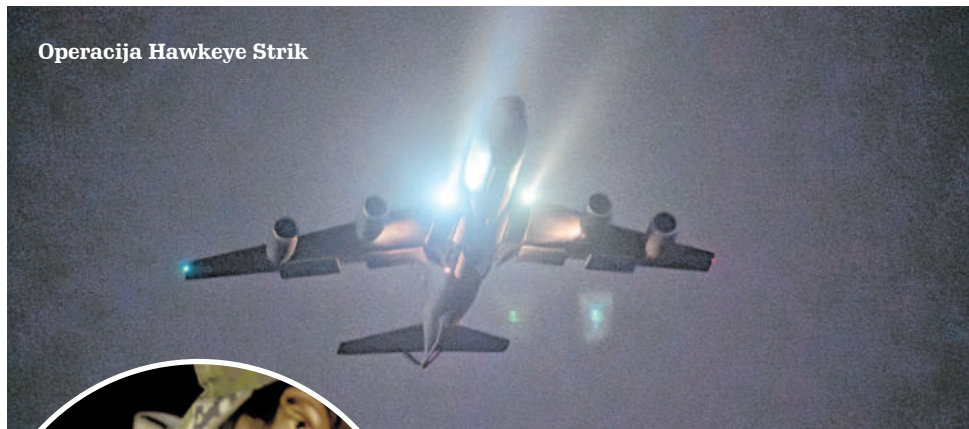
ESKALACIJA NA BLISKOM ISTOKU Zračni udari nakon zasjede Islamske države

SAD zasuo Siriju projektilima, pogodoeno čak 70 ciljeva ISIL-a

SAD će nastaviti nemilosrdno progoniti teroriste koji pokušavaju naštetiti Amerikancima i našim partnerima diljem regije, objavilo je i američko Središnje zapovjedništvo CENTCOM

Bernard KARAKAŠ

Više od stotinu raketa lansiranih iz zrakoplova i helikoptera američkog ratnog zrakoplovstva zasulo je u petak kasno navečer ciljeve diljem Sirije, a ovaj masovni zračni udar, u kojem su, između ostalog, uz američke korišteni i zrakoplovi koji su polijetali iz Jordana, odgovor je na zasjedu skupine Islamske države u kojoj je prošlog tjedna poginulo dvoje američkih vojnika i jedan civilni prevoditelj, također državljanin SAD-a.

Operacija Hawkeye Strik

U.S. AIR FORCE

- Zrakoplovi, helikopteri i artiljerija pogodili su više od 70 ciljeva u Siriji. SAD će nastaviti nemilosrdno progoniti teroriste koji pokušavaju naštetiti Amerikancima i našim partnerima diljem regije, objavilo je američko Središnje zapovjedništvo CENTCOM.

Izdan narod

Prema obavještajnim izvorima, u napadima izvedenima mahom u istočnosirijskoj

provinciji Deir el-Zor poginulo je najmanje pet članova ISIL-a, uključujući i vođu ćelije odgovorne za dronove kojima islamisti raspolazu. Jordansko ratno zrakoplovstvo uključilo se u akciju kako bi spriječilo djelovanje ekstremističkih skupina diljem šire regije.

Napadi na ciljeve Islamske države samo potvrđuju ono o čemu se već dugo špekulira. Padom Assada prije nešto više od godinu dana i smjenom

vlasti u Damasku, gdje su ključne pozicije preuzeli nekadašnji islamisti, iako danas formalno djeluju kao demokratska stranka, ponovno se počinju buditi ideologija, ali i organizacija ISIL-a, koji je prije šest, sedam godina na tom području držao velika područja pod kontrolom, uspostavivši Islamski kalifat. Ta se paradržava protezala na dijelovima Sirije i Iraka, a ugušena je krajem 2019. godine, ponajviše zahvaljujući djelovanju

Kurda, koji su računali da će svrgavanjem Assadova režima i uništenjem ISIL-a, kao najvjerniji saveznici Zapada, dobiti vlastitu državu. To se, naravno, nije dogodilo, a Kurdi se već godinama osjećaju kao izdan narod koji Zapadu više ne vjeruje, pa islamističke skupine u Siriji ne moraju strahovati da će im kurdske postrojbe, koje i dalje postoje, predstavljati ozbiljnu prijetnju.

Simpatizer ISIL-a

Uostalom, iako formalno ne sudjeluje u vlasti, nema nikakve sumnje da predsjednik Sirije Ahmed al-Sharaa, koji zemljom vlada od siječnja ove godine, gaji prema ISIL-u prilične simpatije. Naime, upravo je on jedan od osnivača al-Nusra Fronta, usko povezanog s Al-Qaidom, te mu islamistička ideologija nije ni najmanje strana. Doduše, od dolaska na čelo Sirije donekle je, barem javno, ublažio potporu radikalnom islamizmu jer bi u surotnom teško mogao računati na podršku SAD-a i Europske unije, no nema sumnje da su mu temeljne ideje i modus operandi ostali isti. Upravo zbog toga Sirija, zemlja u kojoj de facto, kao i u Libiji, ne postoji pravna država, danas predstavlja plodno tlo za razvoj nove generacije radikalnih islamističkih organizacija koje će, gotovo sigurno, u sljedećih nekoliko godina ponovno početi s »izvozom revolucije« prema Zapadu.

Ivica Lukanović, župan Primorsko-goranske županije

PRORAČUN NE VIDIM KAO POLITIČKI ČIN, NEGO ALAT ZA UPRAVLJANJE

U proračunu ima više ambicije i ponuđenih rješenja. Jasno se već u ovom proračunu vidi promjena smjera, a pravi konačni smjer bit će vidljiv u proračunu za 2027. Proračun vidim kao financijsku platformu i alat za upravljanje kojom se prikupljena sredstva u kratkom roku vraćaju građanima kroz zadovoljavanje javnih potreba i financiranje javnih servisa. Kao što sam i više puta naglašavao, želim ubrzati razvoj županije i stvoriti je da bude po mjeri svakog čovjeka

Sanja GAŠPERT
Snimio MARKO GRACIN

Iza vas je više od šest mjeseci rada koji ste većim dijelom proveli na terenu obilazeći područje cijele Primorsko-goranske županije, posebice Gorskog kotara i otoka. Na koje ste probleme naišli na terenu, odnosno, s kakvim se problemima nose stanovnici područja koja ste obišli? Jeste li već napravili plan i program kojima bi zatečene probleme mogli riješiti i u koje vrijeme?

OBILAZAK TERENA

- U ovih više od šest mjeseci svjesno sam veliki dio radnog vremena proveo u obilasku terena. Obilazio sam općine i gradove diljem županije i ulazio u škole, domove zdravlja, socijalne ustanove, lučke uprave i ispostave sa namjerom da iz prve ruke vidim kako sustav funkcionira. Početak mandata sam ciljano posvetio detaljnom upoznavanju cijelog sustava i razgovoru s ljudima koji u njemu rade i s građanima koji ga koriste.

Slika je sad još jasnija. U Gorskom kotaru najviše se osjeća pritisak depopulacije i potreba za stabilnim cjelogodišnjim radnim mjestima. Treba obnoviti veliki broj javnih objekata koji su na kraju životnog vijeka. Na otocima se, uz sezonalnost, osjeća pritisak na prostor, potreba za komunalnim sadržajima koji prate rast zajednice je izuzetno velika. U zdravstvu smo najčešće nailazili na odlične timove u pre-malim ili zastarjelim prostorima, a u socijalnoj skrbi na dugačke liste čekanja koje traže dodatne kapacitete i novi razvoj usluga u zajednici. Zajednički nazivnik svemu je – potreba za bržim razvojnim procesima kako bi kvalitetnije pratili promjene kojima je društvo izloženo.

Sve što smo čuli i vidjeli slažemo u jasnu metodologiju: za svaku ustanovu i svaki županijski odjel postaviti ćemo jasne ciljeve u skladu sa stvarnim potrebama građana i financijskim mogućnostima, a iz toga će nastati petogodišnji planovi rada s mjerljivim aktivnostima. Naglasak ostaje na onome što najviše utječe na kvalitetu života – zdravstvu, socijalnoj skrbi i obrazovanju. Vodit ćemo posebnu pažnju o regionalnom razvoju, pomorskom dobru i stvaranju pretpostavki za brži i kvalitetniji razvoj poduzetništva

i gospodarstva.

Prvi paket mjera ulazi već u proračun za 2026. i realizacija je krenula odmah po njegovom usvajanju.

Najavljeno je osnivanje Ureda za Gorski kotar. Koja će biti njegova glavna uloga, odnosno, za što će Ured služiti i kada se očekuje početak rada?

- Ured za Gorski kotar bit će stalna, operativna adresa u Delnicama na koju se mogu osloniti i građani i lokalna samouprava. Njegova je uloga dvostruka: s jedne strane koordinirat će projekte u koje je uključena Županija, a s druge strane služiti će kao mjesto gdje se potrebe i prioriteti Gorana precizno artikuliraju i ubrzano rješavaju.

Organizacijski se oslanjamo na postojeće ljude i ustanove na terenu, bez većeg zapošljavanja, upravo zato da Ured bude brz, funkcionalan i usmjeren na rezultat. U tijeku je odabir najprimjerenije lokacije u Delnicama, a početak rada planiramo u drugoj polovici sljedeće godine. Cilj je jasan: da Gorski kotar ima »svoj« prozor u Županiji – mjesto gdje se projekti rješavaju kao prioritet, a odluke donose u korist ljudi koji u Gorskom kotaru žive. Uveli smo prvu konkretnu demografsku mjeru. Prvi dio paketa mjera koje čine ruralni bonus su stipendije u iznosu od 250 eura za učenike srednjih škola koji odluču pohađati škole u tom području. Želimo potaknuti zadržavanje mladih u regiji u sredinama koje se suočavaju s dugogodišnjim depopulacijskim trendovima. Želimo stvarati okruženje u kojem ljudi žele ostati, raditi i živjeti, sustav koji funkcionira i pruža sigurnost.

BRIGA ZA STARIJE

Na području cijele Hrvatske, pa tako i na području Primorsko-goranske županije, jedan od gorućih problema svakako je nedostatak smještajnih kapaciteta u domovima za starije i nemoćne osobe, što je dovelo do »poplave« otvaranja privatnih domova, u kojima su cijene smještaja otišle u nebo. O tome ste nerijetko i vi kao župan govorili u raznim prilikama, posebice tijekom obilježavanja Dana starijih osoba, navodeći kao rješenje izgradnju novih i proširenje postojećih domova. Kako po tom pitanju stojimo na području naše županije, odnosno, na koji način će se to riješiti? Može li se već sljedeće godine očekivati pozitivan pomak u tom smjeru?

- Kod kapaciteta u domovima za starije je najveći zaostatak i nedostatak kreveta u tim ustanovama je naš najveći problem u ovom trenutku. Na listi je oko 3.500 ljudi, od čega je više od 560 starijih od 90 godina. Županijske ustanove danas mogu smjestiti oko 750 korisnika. Zato smo to pitanje postavili u sam vrh prioriteta i krenuli na dva kolosijeka.

Prvi je širenje kapaciteta. Potpisan je sporazum sa Opatijom o proširenju Doma »Volosko« za dodatnih

150 kreveta; u Kostreni je u tijeku gradnja doma za oko 150 korisnika; u Cresu je planirana nova ustanova sa 100 kreveta; u Gorskom kotaru iduće godine otvaramo 50-tak mjesta u Delnicama i razvijamo model nekoliko manjih domova u drugim goranskim mjestima.

Skrb o starijima nije tema koju pojedina jedinica lokalne samouprave može nositi sama. Riječ je o složenom sustavu - od osoba teško pokretnih do onih kojima treba aktivan dnevni program, u koji su uključene različite struke. Zato na to gledamo kao na regionalno pitanje i planiramo ga rješavati na razini županije, uz jasne prioritete i koordinaciju svih dionika

Drugi je razvoj usluga u zajednici. Pokrećemo izgradnju mrežu dnevnih boravaka. Općina Jelenje je pripremila prvi takav projekt, a cilj je u ovom mandatu otvoriti takve sadržaje na desetak lokacija. Cilj je uz jačanje pomoći u kući i mobilne timove stvoriti uvijete da što veći broj ljudi ostane u vlastitom domu uz sustavnu podršku zajednice.

Važno je reći i ovo: skrb o starijima nije tema koju pojedina jedinica lokalne samouprave može nositi sama. Riječ je o složenom sustavu - od osoba teško pokretnih do onih kojima treba aktivan dnevni program – u koji su uključene različite struke. Zato na to gledamo kao na regionalno pitanje i planiramo ga rješavati na razini Županije, uz jasne prioritete i koordinaciju svih dionika.

Već sljedeće godine očekujem vidljive iskope i gradilišta, potpisane ugovore i prve otvorene dnevne boravke. U ovom mandatu cilj nam je otvoriti najmanje 500 novih

mjesta u domovima i paralelno podići standard izvaninstitucijske skrbi. To je mjerljiv put kako da liste čekanja počnu padati, a obitelji dobiju sigurnost da sustav prati njihove potrebe.

S ciljem snimanja stanja na terenu kako bi se što učinkovitije planirala ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu obišli ste i zdravstvene ustanove u dijelovima županije. Kakvo ste stanje zatekli i kakva su ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu planirana u predstojećem razdoblju? Kakvo je stanje sa zdravstvenim kadrom, posebice u udaljenijim dijelovima naše županije, poput nekih mjesta u Gorskom kotaru i na otocima? Postoji li mjesta za napredak i u unapređenju zdravstvenih usluga građanima?

- Obilasci su potvrdili ono što ljudi već znaju: predanost zdravstvenih timova je velika, ali pojedini prostori i oprema ne prate standard koji želimo. Zato ćemo ulaganja pripremiti po lokacijama i prioritetima i već smo pokrenuli neke procese i zahvate.

Od ranije su u Opatiji se gradi novi Dom zdravlja, u Crikvenici je pokrenuta energetska obnova nakon koje slijedi uređenje interijera. U Ravnoj Gori i Delnicama je također energetska obnova u tijeku, a na Lošinju nas čeka veliki posao i odluka o gradnji novog Doma zdravlja jer sadašnji prostori ne prate razinu usluge koja je primjerena današnjem vremenu.

U financijskom smislu, zdravstveni projekti čine snažan dio ukupnog investicijskog ciklusa koji trenutačno obuhvaća projekte vrijedne više od sto šezdeset milijuna eura na razini Županije. Zdravstveni centar na Rujevici, vrijedan oko osam milijuna eura, ključna je točka koja objedinjavanjem službi podiže dostupnost i sigurnost skrbi za cijelu županiju. Rekonstrukcija objekta Park IV u Lječilištu Veli Lošinj, energetske obnove domova zdravlja u Crikvenici, Ravnoj Gori i Delnicama osigurati će bolje uvjete rada te se financiraju kombinacijom županijskih sredstava i vanjskih izvora, a novi Dom zdravlja u Opatiji koji je ugovoren znatno povoljnije od procjena biti će odlično opremljen i ubrzo spreman za pružanje kvalitetnih zdravstvenih usluga.

Kadar je druga i još važnija polovica jednadžbe. Brojne specijalizacije su u tijeku, ali nas očekuje veliki izazov na tom planu. Morat ćemo zajedno sa općinama i gradovima ozbiljno razraditi višegodišnje planove i uhvatiti se sa tom temom u koštac. Neće biti lako, ali rješenja postoje. Nove stipendije, školski programi, tehnološka obnova ordinacija, kvalitetno opremljene ordinacije i stambena zbrinjavanja novog osoblja.

ŠKOLE I POMORSKO DOBRO

Prilikom obilaska županijskih ustanova, u fokusu vašeg rada su i školske ustanove. Ima li u tom

resoru problema i koji su te kako ih planirate riješiti?

- Najveći izazov u školstvu su prostorni kapaciteti i stanje pojedinih objekata, osobito ondje gdje još nemamo jednosmjenski rad ili su zgrade dotrajale. Ulaganja su pripremljena tako da najprije riješimo jednosmjenski rad na svim lokacijama. To je ono što obiteljima, djeci i učiteljima najviše znači. Bit će izgrađene i četiri školske sportske dvorane, a priprema se i novi krug energetske obnove koji će obuhvatiti i školske objekte.

Na Rešetarima i u Marinićima u tijeku su postupci odabira izvođača za nove školske zgrade s dvoranama, projektno procijenjene na oko 17,9 milijuna eura u Rešetarima te oko 22,3 milijuna eura u Marinićima. U Čavlima je za rekonstrukciju i opremanje škole dodijeljen ugovor vrijedan oko 3,33 milijuna eura kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti, što će omogućiti potpuni prelazak na jednosmjenski rad. Za Omišalj smo zajedno s općinom izvršili projektno-troškovničku pripremu i predali prijavu na NPOO te ćemo po primitku odluke krenuti u realizaciju i tog projekta.

Školske sportske dvorane graditi će se u osnovnim školama u Malom Lošinju, Triblju. Pokrećemo gradnju srednjoškolske dvorane Prometne škole u Rijeci, a u Moravicama je u tijeku izgradnja dvorane Željezničke tehničke škole vrijednosti blizu 2,46 milijuna eura. Osim izgradnje novih objekata, rješavamo i tekuće stvari, od prijevoza učenika do uređenja vanjskih površina i sigurnih prilaza školama.

Prioritet je jasan: jednosmjenska nastava kao pravilo, moderni i sigurni školski prostori te dvorane koje poslije nastave žive za sport i zajednicu. Sve radimo u partnerstvu s gradovima i općinama, uz realne faze i rokove. Želimo da napredak bude vidljiv u svakoj školi u koju uđemo.

Ulaganja na pomorskom dobru često su »na prvoj crti« svakodnevce priobalja i otoka. Gdje danas stoje županijske lučke uprave i što građani mogu očekivati u idućem razdoblju?

- Sustav županijskih lučkih uprava danas je usmjeren na sigurnost akvatorija, komunalne vezove i modernu, otpornu infrastrukturu. U tijeku je investicijski val veći od 80 milijuna eura na području Primorsko-goranske županije, a ritam radova i pripreme projekata pokazuje da idemo u dobrom smjeru.

Najvažniji su zahvati koji našim stanovnicima rješavaju problem komunalnih vezova. Važno nam je da bude dovoljan broj sigurnih vezova u svim našim lukama. U Dramlju gradimo luku Omorika, koja donosi oko stotinu novih komunalnih vezova, a u Iki je potpisan ugovor za dogradnju luke s novim lukobranom i dodatnih pedeset pet vezova. Paralelno traju veliki projekti u Novom Vinodolskom, Krku, Martinšćici i Rabu, a na Rabu su u pripremi i daljnje faze u lukama Melak i San Marino. Kako sam uvodno naglasio, komunalni vezovi za naše stanovnike dolaze ispred komercijalnog širenja.

Uz gradnju, radimo i na prilagodbi klimatskim promjenama – podizanju obala ondje gdje je potrebno, zaštitu akvatorija i redovitim održavanju. Razvijamo i trajektne luke jer su one krivotok povezanosti naših otoka, a sustav činimo učinkovitijim i na organizacijskoj razini: od jačanja kapaciteta lučkih uprava do modernizacije poslovanja i transparentnog rada sa strankama.

Na području PGŽ-a upravlja se sa 101 lukom otvorenom za javni promet i oko 12.500 vezova, kroz osam županijskih lučkih uprava. Naš je zadatak taj sustav voditi odgovorno i u korist lokalne zajednice. Građani će zato i dalje vidjeti

PLATAK I GORANSKA SANJKALIŠTA TREBA BOLJE DEFINIRATI

Pred nama je nova zimska sezona. Je li Platak spreman, odnosno, jesu li uklonjeni nedostaci koji su se pojavili na akumulacijskom jezeru? Kakva je situacija sa sanjkalištima u Gorskom kotaru?

- I projekt Platak i goranska sanjkališta treba kao projekte bolje definirati. Moramo ih cjelovito sagledati i odlučiti što konkretno želimo. Na duže staze, moj je stav da investicije u ta dva projekta trebaju biti jasno definirane i bolje promišljene.

Što se tiče ove sezone, pripreme su u tijeku. Nakon prošle sezone odradili su se nužni zahvati: osigurali smo dodatnih 200 tisuća eura, nabavili dio novih topova za snijeg, očistili i »umirili« stazu malčiranjem, a na proljeće ide i hidrosjetva kako bi se površine

trajno stabilizirale. Što se akumulacijskog jezera tiče, struka je dala smjernice i sve tehničke korekcije i nadzor radimo u hodu, kako bi sustav radio pouzdano kroz cijelu sezonu. Nadam se da će sve biti spremno.

Sanjkališta u Gorskom kotaru uređujemo u partnerstvu s lokalnim zajednicama i komunalnim službama: prioriteti su sigurnost, signalizacija, pristup i osnovna infrastruktura. U onoj mjeri u kojoj vrijeme posluži – a to je uvijek presudno – cilj nam je da popularne lokacije budu spremne i dostupne obiteljima vikendom i tijekom školskih praznika. Sve se radi koordinirano, da ove zime ljudi imaju jednostavan, siguran i ugodan boravak na snijegu.

Tek smo krenuli i čeka nas veliki posao. Prvih šest mjeseci svjesno smo posvetili terenu i detaljnom upoznavanju sustava. Zatekli smo dobru razinu pripremljenosti brojnih projekata i upravo je to omogućilo da odmah pokrenemo širi investicijski ciklus – ne samo u jednom, nego u mnogim ključnim resorima i sa tim dijelom sam zadovoljan

406,9

**milijuna eura
proračun je
Županije u
2026.**

gradilišta, nove obale i dodatne komunalne vezove, ali i urednije luke koje su sigurnije tijekom cijele godine.

Nakon dva neuspjela pokušaja prodaje, školski brod »Vila Velebita 2« je, nažalost, potonuo. Najavili ste prije već da je pokrenut projekt gradnje novog broda. U kojoj je fazi taj projekt i nazire li se krajnji rok gradnje novog broda?

– Žao mi je zbog takvog epiloga »Vile Velebite II«. Odmah po preuzimanju dužnosti reagirao sam na situaciju, organizirali smo tegljenje i pokušali dvaput provesti prodaju, ali nije bilo ozbiljnog ponuđača. Nakon posljednjeg nevremena brod je nažalost potopljen. Sada radimo ono što je nužno: smanjiti štetu i zbrinuti plovilo. U dogovoru sa školom ćemo pokušati sačuvati nekoliko simboličnih dijelova broda i negdje ih izložiti u prostoru

da nas podsjeća na taj brod koji je očito mnogim bivšim učenicima i stanovnicima Bakra obilježio dio života.

Paralelno ide projekt gradnje novog školskog broda. Tu smo već otvorili proces – priprema se dokumentacija i model izvedbe, kako bismo brzo ušli u nabavu i izbor graditelja. Rokove ćemo precizno komunicirati čim završimo taj korak, ali ambicija je jasna: brod treba biti u funkciji što prije i služiti bolje nego dosad – ne samo Pomorskoj školi i budućim pomorcima, nego i široj zajednici kroz edukativne i javne programe. Na taj projekt smo prilično fokusirani.

ČEKA NAS VELIKI POSAO

Kraj godine prilika je za sumiranje rezultata realiziranih u godini na izmaku. Kako ste zadovoljni postignutim, odnosno, u kojim je resorima najviše toga učinjeno, u kojima manje te gdje ima mjesta za napredak?

– Tek smo krenuli i čeka nas veliki posao. Prvih šest mjeseci svjesno smo posvetili terenu i detaljnom upoznavanju sustava. Zatekli smo dobru razinu pripremljenosti brojnih projekata i upravo je to omogućilo da odmah pokrenemo širi investicijski ciklus – ne samo u jednom, nego u mnogim ključnim resorima i s tim dijelom sam zadovoljan. Da bi se tako brojni projekti na vrijeme proveli redizajnirali smo organizaciju rada naših službi. Želim da svaka investicija ima izvršitelja zadatka, jasne faze, mjerljive rokove i redovito izvještavanje. Jačamo vezu između ustanova i osnivača, ubrzavamo koordinaciju s gradovima i općinama i uspostavljamo praćenje reali-

zacije kako bi smanjili prostor za improvizaciju.

Radimo paralelno na pripremi novih investicija i projekata. Važna nam je kvalitetna priprema, spremna dokumentacija, realno procijenjeni troškovi, rokovi provedbe i stalna provjera učinka. Tamo gdje smo u hodu uočili manjkavosti, doradili smo dokumente i organizaciju, a gdje je bilo moguće rasteretili smo ustanove vlastitim sredstvima kako bismo izbjegli nepotrebna zaduženja.

S obzirom na rebalans proračuna i brojne investicije, je li financijska stabilnost Županije čvrsta, te hoće li novi projekti zahtijevati značajnije zaduživanje u sljedećoj godini?

– Financijska stabilnost Županije je vrlo dobra. U listopadu usvojenim rebalansom dali smo okvir: uskladili smo plan s tijekom godine i gdje je bilo moguće, vlastitim sredstvima rasteretili naše ustanove umjesto da posežemo za kreditima. Početkom prosinca usvojen je proračun u iznosu od 406,9 milijuna eura, što je 27,6 milijuna eura više nego u 2025. godine. Riječ je o proračunu snažno usmjerenom na veliki investicijski ciklus u kojem udio investicija iznosi polovicu proračuna. Ukupno 96 milijuna eura ulaganja u 38 projekata. Od toga je 31 milijun eura predviđen za 14 projekata u zdravstvu, 33 milijuna eura za 13 projekata u obrazovanju, jednosmjenski rad i sportske dvorane, gotovo 20 milijuna eura za šest projekata u socijalnoj skrbi te 11,3 milijuna eura za projekte kulture, sporta i rekreacije. Priča o investicijama postaje stvarnost.

Nastavljamo s praksom

U financijskom smislu, zdravstveni projekti čine snažan dio ukupnog investicijskog ciklusa koji trenutačno obuhvaća projekte vrijedne više od sto šezdeset milijuna eura na razini Županije

maksimalnog korištenja državnih i europskih programa. U narednoj godini neće biti potrebe za zaduženjem, ali će vrlo vjerojatno u budućnosti biti takvih potreba, kako bi se dogodio ubrzani razvoj kojeg priželjkujem. Cilj je sačuvati čvrstu fiskalnu poziciju, ali je nužno istodobno ubrzati s investicijama koje građanima podižu standard života.

Ovo je prvi proračun u mandatu i zaokret u financijskom vođenju Županije. U proračunu ima više ambicije i ponuđenih rješenja. Jasno se već u ovom proračunu vidi promjena smjera, a pravi konačni smjer bit će vidljiv u proračunu 2027. godine. U svakom slučaju proračun ne vidim kao politički čin. Vidim ga kao financijsku platformu i alat za upravljanje s kojom se prikupljena sredstva u kratkom roku vraćaju građanima kroz zadovoljavanje javnih potreba i financiranje javnih servisa. Kao što sam i više puta naglašavao želim ubrzati razvoj županije i stvoriti je da bude po mjeri svakog čovjeka.

Početkom prosinca usvojen je proračun u iznosu od 406,9 milijuna eura, što je 27,6 milijuna eura više nego u 2025. godini. Riječ je o proračunu snažno usmjerenom na veliki investicijski ciklus u kojem udio investicija iznosi polovicu proračuna

Tonka PAVIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

U laskom u atrij, zakoračili ste u neki drugi svijet. Usred kontinenta, usred zagrebačkog Gornjeg grada, kipar je stvorio osobni otok. U njemu sve odiše Mediteranom – toplina bračkog kamena pod nogama, toskanski stupovi što drže nebo, prozračnost prostora koji poziva na kontemplaciju. Atrij je bio galerija i osobni forum u koji su navraćali kolekcionari, naručitelji i ljubitelji njegova rada - stoji napisano u legendi na ulazu u novoobnovljeni zagrebački Meštrovićev atelijer, u atriju, u prostoru u kojem je poznati kipar između dva svjetska rata stvarao.

Iako podrijetlom iz Otavica u dalmatinskom zaleđu, te iako je Split grad s kojim je Meštrović emocionalno imao najveću povezanost, nije sporno da mu je posebno puno značio i Zagreb. Ovdje je kipar, u Mletačkoj ulici 8, na Gornjem gradu, stvorio svoj komadić Mediterana u kojemu su nastala neka od najpoznatijih djela, između ostalog i slavni »Indijanci«. U prosincu je taj komadić otvorio svoja vrata javnosti, ponovno, nakon zatvaranja 2022. godine zbog potresa. Atelijer, u svom novom ruhu, očarava posjetitelje dajući im priliku zaviriti u stvaralaštvo, ali i intiman život umjetnika.

»Vjerujem, napokon, da će i ovaj naš bijeli grad Zagreb, postati ono što još nije. Naprosto zato što tako narod hoće, a on će u njega donijeti i srce i mozga kao što sada donosi sve od čega on živi«, ovako završava Meštrovićev citat koji Barbara Vujanović, autorica novog stalnog postava atelijera, voli istaknuti kada se priča o umjetnikovom vremenu provedenom u Zagrebu, ali i njegovoj ljubavi prema gradu.

- Možda sam ja malo lokalpatriot. Naravno Galerija Meštrović u Splitu je veća i imaju veći fundus umjetnina, ali opet, najveći broj Meštrovićevih spomenika je u Zagrebu. Tu je i Meštrovićev paviljon, njegov primjer arhitekture, Likovna akademija koju je modernizirao i trajno obilježio, tu je Nacionalni muzej moderne umjetnosti za koji je on zaslužan što je dobio sadašnji prostor. Zagrebačko međuratno razdoblje također je najduže razdoblje njegovog stvaranja. Meštrovićevi su znakovi najprisutniji u Zagrebu. On je Dalmatinac, pripada Mediteranu, ali iz njegovih riječi i djela može se iščitati i ljubav koju je imao prema Zagrebu, dočarala nam je Vujanović.

DIJALOG S AUTORIMA

Meštrovićev atelijer utoliko znači Zagrebu, simbolikom i vrijednošću. Većina izloženih djela nastala su u Zagrebu, a kod Meštrovića su se školovali kipari koji su kasnije odredili hrvatsku modernu skulpturu. Vujanović i njezin tim suradnika stoga nisu imali jednostavan zadatak u osmišljavanju prostora i postave atelijera, ne bi li istodobno očuvali dojam galerije, ali i nekadašnjeg kućanstva u kojem

Meštrovićevi su znakovi najprisutniji u Zagrebu. On je Dalmatinac, pripada Mediteranu, ali iz njegovih riječi i djela može se iščitati i ljubav koju je imao prema Zagrebu

BOWIE U MUZEJU

Za vrijeme dok je Meštrović u Mletačkoj 8 stvarao i radio posjetile su ga brojne ličnosti, od njegovih prijatelja umjetnika kao što su Jozo Kljaković i Tomislav Krizman, do kralja Karađorđevića.

Nakon Meštrovićeve smrti možda je najbolja priča posjet rock zvijezde Davida Bowieja atelijeru 1990. godine, uoči njegovog koncerta. To nije bio dio službenog protokola, nego osobni izbor, Bowie je poznat kao umjetnik koji je vrlo selektivno birao što želi vidjeti u gradovima koje je posjećivao. U atelijeru se, prema izvorima, posebno zadržao uz skulpture monumentalne figuracije.

se živjelo i radilo.

- Već u atriju prva legenda govori o mediteranskom karakteru koji je potpuno neočekivan u kontekstu gornjeg grada gdje dominira srednjeeuropski karakter, stilovi poput baroka i historizma. Meštrović ulazi s bijelim bračkim kamenom od kojeg su napravljeni stupovi i pod. On sam zapravo diktira temu radova koji će se ovdje izložiti. Izabrala sam klasične aktove koje je radio u međuratnom razdoblju i kojima on čini hommage Michelangelu. Atrij je sam zadao temu klasičnoga, objašnjava Vujanović dok nas provodi kroz atrij atelijera, dodajući kako je on prije služio Meštroviću za izlaganje svojih radova, djelomično iz praktičnih radova, a djelomično kako bi ih mogli pogledati kolekcionari i kupci koji su mu dolazili po naručena djela.

Kako govori Vujanović, biranje djela bio je proces. Prvo je valjalo odrediti temu, odnosno koja će se tema prikazati gdje i tu joj je sam prostor bio vodilja. Atelijer je upućivao na temu suradnje, rada i susreta s drugim umjetnicima, angažmana s drugim studentima, učenje u smislu Meštrovića kao profesora i dekana koji je prenosio svoje znanje, ali i kako ga je od drugih kipara stjecao. Kuća, odnosno stambeni dio, je s druge strane, trebala predstavljati razlaganje glavnih tema njegovog života i rada – o njegovoj biografiji i obitelji. Vrt je svojevrsno mjesto kontemplacije, svojevrsni prijelaz iz kuće u atelijer. Tu je Vujanović znala da treba dodati mjesto gdje bi posjetitelji mogli sjesti i odmoriti, upiti svoje okruženje u miru pa su arhitekti u tu svrhu osmislili kamenu klupicu koju su vješto uklopili u prostor. Na taj je način stvorena okosnica cijeloga prostora koja je podržala odabir djela.

- U cijelom sam procesu bila u dijalogu s autorima likovnog postava, Damirom Gamulinom, Antunom Sevšekom i Jasminom Čemanovićem iz studija Organizirano oblikovanje. Znali smo prokomentirati paše li neko djelo; neka su djela prešla iz jednog dijela u drugi, a od nekih se odustalo, ne zato što su manje vrijedna, već zato da prostor ne bude pretrpan i da svako djelo dođe do zasluženog izražaja.

BEZ PREDAHA

Na galeriji atelijera nalaze se manje studije te se pruža lijep pogled na donje dijelove izložbe. Ona je značajna i po tome što sadrži dio postava koja će se rotirati, odnosno izmjenjivati. Kako objašnjava Vujanović, 116 djela trenutno je izloženo, 25 djela je u rotaciji, što znači da će se praktički četvrtina

Barbara Vujanović, autorica novog stalnog postava Meštrovićevog atelijera

MUZEJ MORA BITI ŽIV I DINAMIČAN PROSTOR SLOBODE

Svjesna sam da se kao kustos ne obraćam samo znanstvenoj i stručnoj zajednici, već svim ljudima. Smatram da mišljenja i dojmovi koje ima široka publika nisu ništa manje važni od naših stručnih. Tu treba doći do neke ravnoteže te bih voljela da u budućnosti i drugi glasovi i mišljenja zažive u postavu, te da on postane podloga za daljnje dijaloge i dolaske drugačijih mišljenja i narativa. Da ovo bude živ i dinamičan prostor slobode, iskreno će Vujanović

LEGENDE KOJE TJERAJU NA RAZMIŠLJANJE

Legende pored svakog djela na dosjetljiv način 'tjeraju' posjetitelje na razmišljanje i propitkivanje. Pokraj Meštrovićeva autoportreta sa sinom stoji poseban tekst: »Je li očinstvo, uz umjetnost, bilo dio životnog ispuštenja kojem je stremio? Sin Mate jedini je smio posjećivati oca u atelijeru i gledati ga dok radi«.

»Meštrović čini ono što želi – tako je govorio Auguste Rodin, francuski kiparski velikan, Meštrovićev uzor i prijatelj«, napisano je pokraj Rodinovog portreta.

koju je i inače često obrađivao, ali tada se možda i sam zamišljao u zagrljaju majke, koja je tada već bila pokojna. Upravo ta misao stoji i u tekstu pored eksponata, govori Vujanović.

DOM I OBITELJ

Ako se iz atelijera prebacite u kuću, odnosno u prostor u kojemu je Meštrović sa svojom obitelji živio, dočekati će vas nešto drugačiji dojam. Ovdje je zadržan osjećaj doma i obiteljskog života. U prizemlju je sačuvan originalan stol za kojim su nekada sjedili kipareva obitelj i njihovi gosti, a na katu, ispod oslikanih svodova, gdje nekada je bila spavaća soba bračnoga para, Meštrovića i njegove druge žene Olge, sada su izložena kipareva djela. Olga je često Meštroviću bila inspiracija, a u kući joj je posvećena i jedna od prostorija u kojoj legenda na zidu govori o njezinim žrtvama i odricanju, s pitanjem na kraju: »Zaboravljaju li se često oni koji omogućuju da tudi talenti zasjaje?«. Portreti Meštrovićeve djece; Tvrtka, Marte, Marice i Mate, također su dio postava.

- Svi mi koji se bavimo Meštrovićem čitali smo njegove memoare, i tekstove o njegovim privatnim stvarima. Bitno je znati odnose i s njegovom prvom suprugom Ružom, isto kao i s drugom te odnose s obitelji, braćom, djecom... S druge strane, ne volim kad poznavanje njegovog intimnog života prelazi u 'trač', kad se traže nekakve 'sočne priče' ili kad me ljudi pitaju 'što mislim da je on osjećao ili što su osjećale Olga i Ruža'. Ne mogu to znati, mogu znati samo ono što je su on i drugi rekli ili napisali. Neke od takvih stvari koje znamo smo stavljali i u legende. Recimo, djelo »Gospa s djecom, posjeta malog Ivana«, Gospa izgleda tužno, a ima crte Meštrovićeve prve žene Ruže Klein Meštrović koja je te godine saznala da ne može imati djecu. Važno je znati da su ta djela nastala iz osobnih iskustava, naravno, umjetnikov stil ima svoj razvoj, on se mijenja, ali impuls zbog kojeg se on bavi određenim temama jest osoban te se s njime možemo poistovjetiti. Smatram da je zato umjetnost uvijek aktualna bez obzira na razdoblje kojem pripada, objašnjava Vujanović koja već dugo izučava Meštrovića.

POŠTOVANJE I LJUBAV

Nakon skoro 17 godina rada u muzeju Vujanović i dalje osjeća veliko poštovanje i ljubav prema kiparevom radu. Želja joj je Meštrovićev opus na što pristupačniji način približiti publici, bez dodavanja superlativa jer, kako smatra, njegov rad relevantan je sam po sebi. Vujanović se tako i tičkom stvaranja ove izložbe fokusirala

STRESNA OBNOVA

Cijeli je proces obnove atelijera, predvođen ravnateljicom Muzeja Ivana Meštrovića, Sandrom Grčić Budimir, ali ponajviše seljenja eksponata, prema Vujanović, bio je podosta stresan. Kamene kipove se dizali com moralo prenositi iz zgrade, a u slučaju oštećivanja bilo bi ih veoma zahtjevno i gotovo nemoguće restaurirati.

- Takva vještina izrade donekle se izgubila. Na sreću, nismo bili u prilici saznati koliko bi se dobro u današnje vrijeme ovakav način kiparstva mogao replicirati, kazala je Vujanović.

na prepoznavanje Meštrovića u suvremenom trenutku, uz probleme s kojima se danas suočavamo. To se najviše vidi u načinu na koji je izložba konstruirana.

- Svjesna sam da se kao kustos ne obraćam samo znanstvenoj i stručnoj zajednici, već svim ljudima. Smatram da mišljenja i dojmovi koje ima široka publika nisu ništa manje važni od naših stručnih. Tu treba doći do neke ravnoteže te bih voljela da u budućnosti i drugi glasovi i mišljenja zažive u postavu, te da on postane podloga za daljnje dijaloge i dolaskе drugačijih mišljenja i narativa. Da ovo bude živ i dinamičan prostor slobode, iskreno će Vujanović, dodajući kako samo želi da ljudi dođu i reagiraju onako kako se u trenutku osjećaju te, naravno - da se vrate.

116

djela trenutno je izloženo u Meštrovićevu atelijeru, a još 25 ih je u rotaciji - gotovo četvrtina postava s vremenom će se mijenjati

djela promijeniti. Još nije određeno u kojem će se ciklusu djela izmjenjivati, što će ovisiti o posjećenosti muzeja. Rotacija nije nasumična, sva će se djela uklapati u određene cjeline, tako da će posjetitelji imati priliku nakon određenog razdoblja svjedočiti novim eksponatima u muzeju.

Tekstovi na ulazu u svaku prostoriju Vujanović je pisala u suradnji s kolegom Matom Marićem te oni govore koja je tema dvorane. U svakoj su dvorani izdvojena pojedina djela na koje je stavljen naglasak, a s nekoliko rečenica pored svakog

djela objašnjeno je što bi mogao biti poticaj za razmišljanje. U samom atelijeru stoji onaj o atelijerima kao prostorima suradnje. U svoj se zagrebački Meštrović doselio davnih 1920.-ih godina; »Prostrani, visoki prostor, omogućio mu je rad na velikim skulpturama. Tu su nastali modeli za spomenike Grguru Ninskom i Indijancima u Chicagu. Radio je predano, gotovo bez predaha, dokle god je svjetlo dopiralo kroz ostakljeni zid i prozore na krovu«.

- Nismo unijeli puno faktografije u tekstove. Više smo se fokusirali na

određeni osjećaj ili događaj koji stoji u pozadini tog djela. Nešto što je Meštrović doživio. Primjerice, ovo djelo »Majka i dijete« je zadnje djelo koje je Meštrović napravio u zagrebačkom atelijeru. Tada su ga ustaše prvo zatvorile u zatvor na Savskoj, a zatim ovdje u kućni pritvor. Rad mu je najvjerojatnije donosio utjehu u tim teškim trenucima. Znakovito je da je se tada bavio upravo temom majčinstva,

Bernard KARAKAŠ

S razvijenom mrežom satelita, radarskim postajama i flotom najsuvremenijih borbenih zrakoplova poput F-22 i F-35 koji su neprestano u stanju pripravnosti, američki NORAD, odnosno Sjevernoameričko zapovjedništvo obrane zračnog prostora već godinama čuva SAD i Kanadu od eventualnog nuklearnog udara iz Rusije, posebice od raketa koje bi mogle doletjeti preko Sjevernog pola. No već punih 70 godina NORAD čuva još nešto, podjednako bitno, ako ne i bitnije. Čuva vjeru milijuna djece diljem svijeta u Djeda Božićnjaka. Svakoga Badnjaka u posljednjih sedam desetljeća NORAD pokreće svoj Santa Tracker sustav kojim, iz minute u minutu, obavještava svjetsku javnost gdje se Djed Božićnjak u tom trenutku nalazi i kada ga djeca mogu očekivati u svom susjedstvu.

TISKARSKA POGREŠKA

Sve je počelo 1955. u vrijeme Božića, potpuno slučajno, a svemu je kumovala jedna obična tiskarska greška. Naime, poznata robna kuća Sears objavila je oglas u kojemu je pozivala djecu da telefonom nazovu Djeda Božićnjaka i to na broj telefona ME2-6681. Na tome su broju bili agenti robne kuće spremni zaprimiti pozive i nagovoriti djecu da od roditelja zatraže skupe darove. No, u dnevnom listu The Gazzete koji se tiska u Colorado Springsu, načinili su »malu grešku« i pogrešno otisnuli jednu znamenku. Igrom slučaja, taj pogrešno otisnuti broj bio je broj izravnog telefona koji je stajao na stolu pukovnika Harryja Shoupa, tadašnjeg zapovjednika CONAD-a, odsjeka NORAD-a za područje savezne države Colorado.

- Kada mi je prvi put zazvonio telefon, javila mi se neka djevojčica i pitala me jesam li ja Djed Božićnjak. Prvo sam bio otresit, mislio sam da se netko šali sa mnom, ali nakon deset sekundi sam shvatio kako djevojčica stvarno misli da razgovara s debelim starčićem u crvenoj odori koji će joj donijeti darove. Prihvatio sam igru, i malo se s njom ispričao. Poklopio je slušalicu, ali tada je telefon ponovo zazvonio. I potom ponovo... Jednostavno, pozivi su krenuli u desetinama, i svi su tražili Djeda Božićnjaka, ispričao je kasnije pukovnik Shoup procjenjujući kako je u nekoliko dana primio najmanje dvije stotine poziva, a svaki je od njih bio odgovoren. Kako je bila riječ o službenom telefonu zapovjednika obrane zračnog prostora, nije bilo ni teoretske šanse da se poziv ignorira. Jer mogao je u pitanju biti i poziv koji poziva na uzbunu zbog raketnog ili nuklearnog udara, a ne samo poziv nekog klinca koji Djeda Božićnjaka uvjerava kako je cijele godine bio dobar i kako zaslužuje fin i skupocjen poklon.

ODLIČNA IDEJA

Dan prije Božića, kada su se pozivi već uvelike slijevali na Shoupov telefon, kojega je sada »opsluživao« adutant, jedan od Shoupovih zamjenika stavio je na ploču kojom se prate neidentificirane letjelice veliki crtež Djeda Božićnjaka. I to je Shoupu dalo ideju. Napraviti će od svega dobru priču i dodatno podići ugled CONAD-a u javnosti. Istoga trenutka pozvao je svog časnika za odnose s javnošću i naložio mu da odmah obznanu medijima kako će »CONAD, vojska, mornarica i zračne snage marinaca pratiti i čuvati Djeda Božićnjaka na saonicama tijekom cijelog njegovog puta, kako bi spriječili mogući napad od onih koji ne vjeruju u Božić«. Doslovan tekst priopćenja.

Te je godine sve završilo kao niz

Najneobičnija vojna operacija na svijetu

Sedamdeset godina pod vojnom zaštitom

Tako to izgleda

KAKO JE AMERIČKA VOJSKA POSTALA ČUVAR DJEDA BOŽIĆNJAKA

Elitno američko-kanadsko zapovjedništvo zaduženo za obranu od nuklearnog napada slučajnom pogreškom postalo je čuvar božićne čarolije i već sedam desetljeća, svake Badnje večeri, iz minute u minutu prati put Djeda Božićnjaka oko svijeta

BOŽIĆNO IZBACIVANJE

NORAD-ov »Santa tracker« svako je najpoznatiji božićni projekt, no ne i jedini. Tu je i operacija »Božićno izbacivanje«, tradicija koja je počela 1952., i to kao trenažna misija američkog ratnog zrakoplovstva. Tada su, kao vježba gađanja padobranskih tereta, nad nekoliko otoka Mikronezije izbačeni sanduci u kojima se nalazila humanitarna pomoć za stanovnike ovih udaljenih, zaboravljenih otoka u središtu Tihog oceana. Ovakva vježba nastavljena je svake godine u vrijeme Božića, jer američko ratno zrakoplovstvo s tim dobiva odličan publicitet, a ujedno se piloti i osoblje zrakoplova uvježbavaju u preciznoj zračnoj dostavi paketa padobranima, što je neophodno u ratnim operacijama pri opskrbi postrojbi na tlu

koje se bore na teško pristupačnim terenima. Svaki sanduk koji se izbacuje iz zrakoplova C-130 težak je oko 180 kilograma, a u njemu se nalaze ribarske mreže, konzerve s hranom, odjeća, školski pribor i naravno, igračke i slatkiši za djecu.

Sve ovo sakuplja se kao donacija tvrtki iz regije, a operacija »Božićno izbacivanje« sada se provodi nad čak 56 otoka Mikronezije. Ova operacija »dobila« je 2020. i svoj igrani film, romantičnu komediju pod nazivom »Christmas drop« koji se može pogledati na Netflixu.

Odgovori nisu isključivo na engleskom jeziku, već se pozivi ne-engleskih govornika preusmjeravaju volonterima koji govore jezikom pozivatelja

tekstova u nacionalnim novinama, ali sljedeće, 1956., stvar je doslovno eksplodirala. Već početkom prosinca Associated Press i UPI, tada dvije vodeće novinske agencije zatražile su od CONAD-a najavu hoće li i ove godine čuvati Djeda Božićnjaka od »crvene opasnosti«, na što je Shoup spremno poručio kako će izvršiti svoju dužnost. I ne samo to. CONAD će svakih sat vremena slati priopćenja gdje se u tome trenutku Djed Božićnjak nalazi, kako protječe put, te je li bilo kakvih problema

tijekom prolaska pojedinih dionica. I to je otvorilo svojevrsnu oluju. Priopćenja CONAD-a prenošena su na radijskim postajama istog trenutka kada bi bila objavljena, na televizijskim postajama djedičin put bio je praćen u okviru vremenske prognoze, novine su dan prije tiskale posebne karte po kojima su čitatelji mogli pratiti put Djeda Božićnjaka od Sjevernog pola do pojedinih dijelova SAD-a.

Kada je NORAD, kojemu je Shoup i njegov CONAD podređen, vidio kolika je pažnja javnosti i kako je to, u stvari, odlična priča koja diže ugled i simpatije vojske, preuzeli su stvar na sebe i digli sve na višu razinu. Otvoreno je nekoliko telefonskih linija na kojima su djeca mogla svakoga trenutka doznati trenutno stanje debelog djedice, njegovu lokaciju i predviđeno vrijeme dolaska do njihova grada. Ujedno, malo su i »začinili« priču pa je NORAD u jednom trenutku poručio kako je Djed Božićnjak imao prinudno slijetanje na led zaljeva Hudson, gdje je RCAF odnosno kanadsko ratno zrakoplovstvo, poslao presretač kako bi provjerio situaciju. Zatekli su Djeda Božićnjaka kako zavojem omata nogu svoga jelena Dancera, pomogli mu u pružanju prve pomoći i ubrzo ga ispratili na daljnji put...

APSOLUTNI PRIORITET

Ova tradicija praćenja i čuvanja Djeda Božićnjaka održala se do danas, i niti jedne godine nije preskočena. Nisu ju zaustavili na ratovi, krize, održavana je u vrijeme epidemije COVID-19, čak i u vrijeme blokade američkog proračuna kada vojno osoblje nije primalo plaću i bilo je ograničeno samo na najnužnije poslove. Jer Djed Božićnjak u vrijeme Božića je apsolutni prioritet. I sve je danas, u vrijeme interneta, puno razvijenije i pristupačnije nego prije. NORAD je 2007. godine otvorio internetsku stranicu NORADSanta.org na kojoj se može pratiti putovanje Djeda Božićnjaka diljem svijeta, a kako za njega ne vrijede zakoni fizike, on u 24 sata, odnosno tijekom Badnjaka uspije obići svaki djelić zemaljske kugle. I sve je to vidljivo na NORAD-ovoj aplikaciji. Naravno, tijekom svih ovih godina otvoren je i cijeli niz telefonskih linija kojima djeca mogu nazvati »čuvare Djeda Božićnjaka« kako bi provjerili trenutnu situaciju.

Svakoga Badnjaka oko 1.500

1.500
volontera, pripadnika
američke i kanadske vojske,
ali i poznatih Amerikanaca
odgovara na upite djece
koji doslovno pristižu
telefonom diljem svijeta

OVAKO OBIMNA OPERACIJA BEZ SUMNJE JE SKUPA, NO U POSLJEDNJIH TRIDESETAK GODINA TO NE PLAĆAJU NI AMERIČKI NI KANADSKI POREZNI OBVEZNICI. NORAD-OVO PRAĆENJE DJEDA BOŽIĆNJAKA SADA SE FINANCIRA ISKLJUČIVO DONACIJAMA VELIKIH TVRTKI KOJE OVO VIDE KAO PRILIKU ZA DOBRU REKLAMU I SVOJ DOPRINOS DJECI DILJEM SVIJETA, A OD NEDAVNO U CIJELU SE PRIČU UKLJUČILA I NASA KOJA »DJEDICU PRATI IZ SVEMIRA«.

“Kada mi je prvi put zazvonio telefon, javila mi se neka djevojčica i pitala me jesam li ja Djed Božićnjak. Prvo sam bio otresit, mislio sam da se netko šali samnom, ali nakon desetak sekundi sam shvatio kako djevojčica stvarno misli da razgovara s debelim starčićem u crvenoj odori koji će joj donijeti darove. Prihvatio sam igru, i malo se s njom ispričao. Poklopio je slušalicu, ali tada je telefon ponovo zazvonio. I potom ponovo...

HARRY SHOUP

volontera, pripadnika američke i kanadske vojske, ali i poznatih Amerikanaca odgovara na upite djece koji doslovno pristižu telefonom diljem svijeta. I upiti, kao ni odgovori, nisu isključivo na engleskom jeziku, već se pozivi ne-engleskih govornika preusmjeravaju volonterima koji govore jezikom pozivatelja. U prosjeku, svaki volonter zaprimi oko 40 poziva na sat, a samo tijekom Badnjaka 2014. ukupno je primljeno preko 100.000 telefonskih poziva od klinaca diljem svijeta. Broj e-mailova, koji svaki dobije odgovor, također se broji u stotinama tisuća, a na Badnjak te godine NORAD-ova internetska stranica posjećena je gotovo 20 milijuna puta u manje od 24 sata.

Naravno, cijeli ovaj projekt ima i svoje stranice na društvenim mrežama, od X-a do Facebooka, a klinici nikada ne znaju tko će im se na telefon javiti. Jer može to biti neki anonimni kanadski ili američki vojnik, a može biti i, recimo tadašnja prva dama SAD-a Michelle Obama koja je volontirala za telefonom 2016. godine.

Ovako obimna operacija bez sumnje je skupa, no u posljednjih tridesetak godina to ne plaćaju ni američki ni kanadski porezni obveznici. NORAD-ovo praćenje Djeda Božićnjaka sada se financira isključivo donacijama velikih tvrtki koje ovo vide kao priliku za dobru reklamu i svoj doprinos djeci diljem svijeta, a od nedavno u cijelu se priču uključila i NASA koja »djedicu prati iz svemira«.

Grad Crikvenica objavljuje

OBAVIJEST

Dana 21. prosinca 2025. godine, na WEB stranicama Grada Crikvenice, www.crikvenica.hr (aktualni natječaji) objavljen je NATJEČAJ za za davanje u zakup poslovnog prostora na lokaciji u Crikvenici, na katu javno-sportske građevine Boćalište Gornji kraj - Ladvić.
KLASA: 372-01/25-01/156
URBROJ: 2170-5-07/06-25-3

JAVNI POZIV

ZA UPIS DJECE U PROGRAM PREDŠKOLE U PEDAGOŠKOJ GODINI 2025./2026.

Dječji vrtić VLADIMIR NAZOR, Kastav objavljuje Poziv za upis djece u program predškole.
Zahtjev možete preuzeti na web stranicama www.vrtic-kastav.com i www.kastav.hr
Zahtjev za upis predaje se u razdoblju od 13. siječnja do 23. siječnja 2026. godine i to osobno na adresu Dječji vrtić VLADIMIR NAZOR, Skalini Istarskog tabora 1, Kastav (ured psihologinje ili pedagoginje).

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD MALI LOŠINJ
Gradonačelnik
KLASA: 372-07/25-01/14
URBROJ: 2170-10-01-25-4
Mali Lošinj, 19. prosinca 2025. godine

Na temelju Odluke o davanju u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Grada Malog Lošinja, te na temelju Odluke gradonačelnice Grada Malog Lošinja, Grad Mali Lošinj objavljuje:

OBAVIJEST

Objavljuje se Natječaj za davanje u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Grada Malog Lošinja i to na adresi:
Vladimira Gortana 13 u Malom Lošinj, na k.č.br. 922, k.o. Mali Lošinj-grad, namjena: tiskanje i uslužne djelatnosti povezane s tiskanjem , 33,00 m²
Tekst Natječaja istaknut je na oglasnoj ploči Grada Malog Lošinja, Riva lošinjskih kapetana 7, te na web stranicama Grada Malog Lošinja www.mali-losinj.hr

GRADONAČELNICA:
Ana Kučić, mag.oec. v.r.

Grad Kraljevica
Frankopanska 1A, 51262 Kraljevica
OIB: 41878841251

Na temelju članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" broj 68/18, 110/18, 32/20 i 145/24), te članka 84. stavak 3. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina ("Narodne novine" broj 112/18, 39/22 i 152/24) objavljuje se

OBAVIJEST

Ovom obaviješću obavještavamo o započinjanju postupka evidentiranja komunalne infrastrukture JAVNIH PARKIRALIŠTA i JAVNIH ZELENIH POVRŠINA u naselju KRALJEVICA u k.o. KRALJEVICA u katastarski operat i zemljišnu knjigu (bazu zemljišnih podataka), i to za:

- parkiralište uz Frankopansku ulicu kod k.br. 12 (izvedeno na dijelu k.č. 198),
- park uz Frankopansku ulicu sjeverno od parkirališta pored k.br. 12 (izveden na dijelu k.č. 198),
- parkiralište uz ŽC 5065 pored zgrade Sušilo k.br. 1 (izvedeno na dijelu k.č. 413 i k.č. 414) i
- park iznad parkirališta kod zgrade Sušilo k.br. 1 i pored zgrade Kalina k.br. 2 (izveden na dijelu k.č. 413).

Također započinje postupak evidentiranja NERAZVRSTANE CESTE, JAVNOG PARKIRALIŠTA i JAVNE ZELENE POVRŠINE u naselju VELI DOL u k.o. VELI DOL, i to za:

- nerazvrstanu cestu VDOL-5 (izvedenu na dijelovima k.č. 3424/1, 3424/2, 3425/1 i 3671),
- parkiralište „Gaj“ između NC VDOL-5 i NC VDOL-1 (izvedeno na dijelu k.č. 3424/1) i
- park „Gaj“ između NC VDOL-5 i NC VDOL-1 (izveden na dijelu k.č. 3424/1).

Evidentiranje predmetne komunalne infrastrukture će se izvršiti sukladno članku 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" broj 68/18, 110/18, 32/20 i 145/24), temeljem kojeg se komunalna infrastruktura evidentira u katastru i upisuje u zemljišnu knjigu kao - javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave Grad Kraljevica. Geodetske elaborete izvedenog stanja gore navedene komunalne infrastrukture izradit će tvrtka GEODETSKI ZAVOD RIJEKA d.o.o. geodetsko projektiranje i izvođenje, RIJEKA, FRANA KRESNIKA 33.

U okviru izrade geodetskog elaborata osobe upisane u bazu zemljišnih podataka i druge osobe koje imaju pravni interes za predmetne i susjedne katastarske čestice pozvati će se na obilježavanje granica katastarskih čestica pojedinačnim pozivima. Uvid u izradene geodetske elaborete biti će moguć dana 29.12.2025. od 9:00 do 10:30 sati u prostorijama Grada Kraljevice na adresi Frankopanska 1A.

Kozlovićev teran Santa Lucia 2017. potvrđen kao jedno od najboljih hrvatskih vina

VELIKO CRNO VINO ISTRE

Nakon osam godina dozrijevanja, Santa Lucia 2017. potvrđuje da teran, uz znanje i strast, može dosegnuti vrhunske domete

Edi **PRODAN**

Jedno od najboljih ove godine predstavljenih hrvatskih crnih vina je - Kozlovićev teran Santa Lucia iz 2017. godine. Zajednički je to zaključak kako stručne, enološke i sommelierske, tako i one za dobra vina uvijek zainteresirane javnosti. Koja je zahvaljujući iskustvenom dijelu svog bića također jako dobar, komplementarni dio stručnog suda nakon kojeg se donose konačni odgovori.

Kako bi dovela u korelaciju svoja nastojanja na putu stvaranja velikog istarskog crnog vina, obitelj Kozlović je na posebnom predstavljanju organiziranom u jednom od najznačajnijih hrvatskih hotelskih hramova, zagrebačkoj Esplanadi ponudila na uvid - oku, nosu i nepcu - vertikalnu terana nekoliko godišta. Kako bi se na taj način doživjelo sve ono što nam se želi poručiti ponudom terana. Ili kako je to jako lijepo sročio Saša Špiranec, ponajbolji hrvatski vinski publicist, samim time i jako stručna osoba: teran s autorskim potpisom Gianfranca Kozlovića ide u red vina koja se naslanjaju na strukturu što se pronalazi i kod najznačajnijih talijanskih crnih, globalno poznatih sinonima za vrhunska vina, istaknuo je Špiranec.

STRAST NE PITA

Poput onih koja nastaju na bazi nebiola, sorte grožđa od koje dolazi i

Teran s autorskim potpisom Gianfranca Kozlovića ide u red vina koja se naslanjaju na strukturu što se pronalazi i kod najznačajnijih talijanskih crnih, globalno poznatih sinonima za vrhunska vina

SAŠA ŠPIRANEC

sam Barolo, jedna od najcjenjenijih svakako i najskupljih vinskih etiketa na svijetu. Dakako, išao je Špiranec u predstavljanju pojedinih godišta Kozlovićevih terana i dalje kako bi sve zajedno doveo u funkciju što se u svijetu sommelierstva smatra vrhuncem - idealnim sljubljivanjem, povezivanjem jela i vina.

- Teran i nebiolo su sorte naglašenije svježine koja se optimalno slaže s tradicionalnim jelima, s gastronomijom koju pronalazimo od Piemonta do Istre. Dakako, najčešća karakteristika tih jela su dodaci umaka od rajčica s kojima se vina jako teško sparuju. Ali kad je riječ o navedene dvije sorte, one to uspijevaju činiti na jako dobar način, zaključio je Špiranec. S kojim ne da se samo slažete, od njega i lakoće njegova izlaganja na složene teme se uvijek stječe i nova znanja.

Ponekad će reći i sam - imamo Antonella i ja neku godinu, je li vrijeme da se posvetimo samo sebi, nama dvjema i našim guštima, onima koje ljudi stavljaju u neakve okvire »slobodnog vremena«. Je li vrijeme da više putujemo, ne samo na stručna vinska događanja, nego onako, con la fiaca. Ginfranco Kozlović, s velikim mirom - jer njegove su nasljednice ne samo stasale, nego se starija Gianna već u ovim svojim mladim godinama iskazuje kao osoba koja će sasvim sigurno ostaviti velikog traga na hrvatskoj vinskoj sceni - promišlja budućnost s više aspekata. Ali na trenutak zaboravlja na jedno: strast te ne pita. Ona uzima i stalno traži više, bolje, traži da joj se sav, u cijelosti posvetiš. Ona na svom putu baš i ne vidi stanice s natpisom »con la fiaca«.

- Možda sam s malvazijom stigao baš tamo gdje sam želio, doveo je do nekakvog svog, ali i njezinog vrha mogućnosti. Ali uvijek me proganja misao o velikom crnom vinu, o dovođenju terana na pozicije na kojima se danas nalazi ne samo moja, nego i malvazije nemalog broja mojih istrijskih vinskih kolega i prijatelja, znao je Gianfranco isticati u razgovorima u kojima se itekako dobro moglo osjetiti kako je ponosan na malvaziju i njezine uspjehe, ali mu je sigurno žao što je na tom putu teran nekako zastao.

ZA TEŽAKE I ZA FEŠTU

Da, reći će mnogi kako je od terana jako teško napraviti veliko vino. Ono koje starenjem dobiva. Uvijek je problem bila ta njegova socijalna osjetljivost. Teran je sorta koja daje velike, bogate, ali i bobicama zbijene grozdove. Voli obilno roditi. Kako bi se od njega napravilo puno vina. Za težake i za feštu. Za nekad brojne istrijske obitelji, za vremena kada kad je poljoprivreda, a ne turizam, hranila Poluotok. Ali, takav brižan, pažljiv prema velikim familijama i težačkim rukama, teran nije mogao biti i dovoljno osunčan, falilo bi mu sladora, ne bi naprosto mogao doći do optimalnog balansa između svježine i topline, ostao bi u zoni kad bi svježina prekrila ostale karakteristike njegovog tijela. Bilo ga je puno, ali ne i u njemu force koja se kod crnih vina očekuje. Nekako sama po sebi. I zato, nije bilo malo onih koji bi teran svrstavali na sam kraj kvalitativne i okusne ljestvice

Jedno od najboljih ove godine predstavljenih hrvatskih crnih vina je - Kozlovićev teran Santa Lucia iz 2017.

domaćih crnih vina.

A oda su tehnologija i znanost, agrotehničke mjere u vinogradu rekli - može se i drugačije. Staviti ga na dijetu, osloboditi mu dio grožđa - u čemu danas neki i pretjeruju jer kad se grozd ogoli na trećinu od danog mu roda, postaje upitna i sama sortnost s obzirom da mu se karakteristike dramatično mijenjaju - kako bi svaka boba dobila optimalnu količinu sunca. Mjera znana i kao »zelena berba« se pokazala svrsishodnom. Teran je djelomično izgubio na svojoj »socijalnoj osjetljivosti«, ali je s druge strane ojačao tijelo, izbalansirao odnose kiselina i alkohola, pokazalo se da itekak može. Biti dobro crno vino.

Ali Kozlović ne želi samo dobro. On želi veliko. Jer kad se odluči na neki put, ide do kraja. Međustanice ga ni najmanje ne zanimaju. Uostalom, pokazao je to i s malvazijom koja je također u osnovi jako »teška«, »tvrdoglava« sorta. Koju je on ukrotio do te mjere da je prezime Kozlović postalo eponimom za malvaziju. Pa se konobaru kaže: molim vas čašu Kozlovića. Prva je berba terana na jednoj od najboljih istraskih lokacija, sada već mitskoj Santa Luciji, bila 2017., godine. Pa se odučilo čekati. Punih osam godina.

CON LA FIACA

I je, veliki je taj teran iz 2017. godine! Istinski veliko crno vino. Beskrajno lijepo zaokruženog, skladnog tijela. Karakterističnih boja terana, ali u jednoj tamnijoj, glamuroznijoj noti kakve pronalazimo primjerice kod svečanih haljina. Enogatronomski stiglo se tako do snažnih crvenih

Gianna, Gianfranco i Antonella Kozlović

Uvijek me proganja misao o velikim crnom vinu, o dovođenju terana na pozicije na kojima se danas nalazi ne samo moja, nego i malvazije nemalog broja mojih istrijskih vinskih kolega i prijatelja

GIANFRANCO KOZLOVIĆ

mesa, do onih postavka tanjura koje ne bi bile baš lako osvojive ne prati li ih adekvatno crno vino. U slučaju konkretnog terana, ono koje se s takvim jelom može nositi po snazi, dok svojom optimalno zadržanom svježinom koja je tako potrebna veza s izvornošću sorte, daje ne samo novu dimenziju jelu, nego pomaže da se lakše, nakon njega, krene dalje. I da, da nikako ne zaboravlja kako su crna vina sjeverozapada

Mediterrana tu da bi se ljubila i grlila, baci&abbracci, s pomidorima i svime onim što je kuharska kreacija u stanju od njih stvoriti.

Antonella i Gianfranco - je li vrijeme za malo pobjeći od doma? Djevojčice su postale ozbiljne, stručne žene. Teran Santa Lucia 2017. je poslao tako strasnu, tako kvalitetnu, tako ponosnu poruku svijetu. Kozlović i teran su došli do velikog crnog vina. Sad bi se malo moglo i - con la fiaca.

Do zadarskih otoka plovi brodska ljekarna i pruža uslugu kakvu nema nitko u Europi

Lada BURČUL
Snimio Luka JELIČIĆ

Ništa više nije kao prije - na otoke zadarskog arhipelaga počeo je pristizati brod s uslugom koja ne postoji nigdje u Hrvatskoj, a ni u cijeloj Europi - mobilna brodska ljekarna. To znači da od ovog prosinca na sve zadarske otoke na kojima ne postoji ljekarna dolazi brod koji stanovnicima donosi lijekove, naručene »klasično« kod liječnika obiteljske medicine. No otočani više ne moraju u Zadar ni po druge proizvode koji se prodaju u ljekarni, od analgetika i vitamina do specifičnih proizvoda za njegu nepokretnih osoba, jer ljekarna doslovno - dolazi k njima.

Ovu uslugu od prije nekoliko dana pruža Zdravstvena ustanova Ljekarna Zadar, dva broda nabavljena su EU sredstvima, Zadarska županija financirat će njihovo održavanje i gorivo, a o svemu ostalom brine Ljekarna Zadar. Popis otočnih središta na koja kroz tjedan pristaje mobilna brodska ljekarna je impresivan: Olib, Silba, Premuda, Ist, Molat, Veli Iž, Vela Rava, Vrgada, Zverinac, Sestrunj, Rivanj i Ošljak.

DOBILI JAKO PUNO

S Frankom Petric Pocrnić, ravnateljicom Ljekarne Zadar i farmaceutom Grgom Ljubičićem, otplovili smo mobilnom brodom ljekarnom na najudaljenije otoke zadarskog arhipelaga: Olib, Silbu i Premudu. Na svakom pristaništu brodsku ljekarnu iščekivali su mještani, sa spremnim zdravstvenim iskaznicama.

- Odlično je što, osim kešom, možemo plaćati i karticama, na brodu je POS aparat. Niste znali da na otoku nemamo bankomat? Nemamo ga i novac možemo dignuti samo na pošti koja radi nekoliko sati. Ma ovo je pun pogodak, mobilna ljekarna donijela nam je život. Po sve smo morali u Zadar. Na Silbi imamo i zaposlene gerontodomačice, za kućnu njegu starijih i pomoć u kući. One su najviše nabavljale lijekove i ostale potrepštine iz ljekarni. Po svaku stvar morale su ići u Zadar, znači gotovo dva sata vožnje do grada. Trajektom puno duže. Jedna od njih ima troje djece, nije ih imala kome ostaviti kad je prijepodne odlazila u Zadar u ljekarne. Sad samo naruči telefonom i brod nam stiže. Dobili smo jako puno na kvaliteti života. Naši stari ljudi gotovo i da ne mogu shvatiti da više ne moraju ići u grad u ljekarnu, priča Ana Milišić Baljak koja sa suprugom i dvije kćeri živi na Silbi.

Silba je 29 nautičkih milja daleko od Zadra. Na otoku ima šest učenika. No još će dvoje krenuti u školu iduće jeseni pa mještani, koji mahom žive od turizma, vjeruju da ima

Marija Ostojić i Igor Matković preuzimaju svoje lijekove

LIJEK ZA OTOKE

Reakcije ljudi su izvanredne, isplatio se sav trud. Važno je napomenuti da mi ne pristanemo u luku, podijelimo ili prodamo lijekove i odemo, već se mobilna brodska ljekarna zadržava najmanje 45 minuta u svakoj luci. Na nekim lokacijama ostajemo i duže, kaže ravnateljica Ljekarne Zadar Franka Petric Pocrnić

“ Mobilna ljekarna je spas. Koliko se puta dogodilo da moji pacijenti ne mogu doći do lijekova, a moraju ih imati

BRANKA ŽIVKOVIĆ DUVNJAK

nade za zaustavljanje depopulacije. Ovaj najšumovitiji otok u Hrvatskoj i najsjeverniji otok zadarskog arhipelaga ljetna je destinacija ogromnog broja turista.

- Sad zamislite koliko će i našim gostima značiti da na raspolaganju imaju ljekarnu. Doslovno kao trgovinu, ali i uz recepte. Većina nas živi od turizma i više nećemo morati gostima objašnjavati da nemaju gdje kupiti ni flaster, kaže Milišić Baljak.

LIJEČNICA ZADOVOLJNA

Mobilnom ljekarnom upravljaju kapetani Franko Grancarić i Nenad Grozdanić. Za nekoliko dana, kad se u funkciju stavi i drugi brod, svatko će u »svoj«. Dok plovimo Kvarneričem, morskim prolazom između Silbe i Oliba, što je ujedno i morska granica između Zadarske i Ličko-senjske županije, ravnateljica Franka Petric Pocrnić objašnjava da otočani, osim propisanih lijekova, mogu sve unaprijed naručiti telefonom.

- Broj mobitela i sve informacije su na našoj web stranici. S projektom smo tek krenuli, prvi smo u Europi i nismo znali kakav će odjek imati. Reakcije ljudi su izvanredne, isplatio se sav trud. Važno je napomenuti da mi ne pristanemo u luku, podijelimo

ili prodamo lijekove i odemo, već se mobilna brodska ljekarna zadržava najmanje 45 minuta u svakoj luci. Na nekim lokacijama ostajemo i duže, dok se ljudi snađu i dođu do nas, kaže ravnateljica, s kojom na Olibu susrećemo i liječnicu.

Dr. Branka Živković Duvnjak na Silbi, Olibu i Premudi radi 30 godina. - Izuzetno je teško, nema radnog vremena. Mobilna ljekarna je spas. Koliko se puta dogodilo da moji pacijenti ne mogu doći do lijekova, a moraju ih imati, kazala je liječnica.

No, mještani upozoravaju da ona nema zamjenu i da su u slučaju njezine odsutnosti bili upućivani liječniku u Zadar.

- Daleko smo, mi Olibljani... Liječnica nam dođe dva puta tjedno. Bilo nas je tisuću i pol, sada stotinjak mještana. U školi, od prvog do osmog razreda, imamo tri učenika. Stanovništvo je staro i bojim se da ćemo jednostavno izumrijeti kao otok. Moj sin ima posao, unuk mi živi ovdje, ali samo turizam bi nas mogao održati, najava izgradnje marine koja bi donijela radna mjesta. Inače nas neće biti, kaže nam Ivan Jovan, koji je cijeli život proveo na Olibu, otoku najljepših plaža na Jadranu. Iako mu je površina tek 26 kvadratnih kilometara,

“ Sad zamislite

koliko će i našim gostima značiti da na raspolaganju imaju ljekarnu. Doslovno kao trgovinu, ali i uz recepte. Većina nas živi od turizma i više nećemo morati gostima objašnjavati da nemaju gdje kupiti ni flaster

ANA MILIŠIĆ BALJAK

Olib ima više od 33 kilometra obale zbog čije ljepote je prozvan »kraljem pješčanih plaža«.

JEDVA DOČEKALI

Mobilna brodska ljekarna pristala je u istom danu i na Premudu, na otok koji više nema školske djece. Šezdesetak stanovnika živi na ovom najzapadnijem otoku zadarskog arhipelaga, od kojih su mnogi jedva dočekali brodsku ljekarnu.

- Otok nam umire. Svi smo stari, mladih nema. A raj na zemlji je ovdje. Prošao sam poslom 66 država svijeta, ovakve ljepote nigdje nema. Možda će se preko ove mobilne ljekarne malo više čuti za nas, kaže Igor Matković, kupujući lijekove.

Tamo daleko, jugozapadno od Silbe, na Premudi je sve stalo. No stanovnici su pričljivi. I osebujni. Dragimir Maljić, nekadašnji kapo od makine na stranim brodovima, čudi se da u nekim gradovima stanovnicima smetaju »oni što kleče« ili pak pripadnici »LGBTQ plus skupina«.

- Neka lipo dođu ovdje. Neka šetaju, mi ćemo ih gledati. Ko što gledamo one u tangama. Ljeti će im biti super ovdje. A nama zimi, rekao je Maljić, preuzimajući svoje naručene lijekove iz ruku farmaceuta Grge Ljubičića. Brodska ljekarna donijela je pomoć, ali i - nadu. Nadu da će i Premuda postati poželjno mjesto za život. Brodsku ljekarnu stanovnici ovog otoka, destinacije nautičara i ronionica, vide kao početak promjene...

Kapetan Nenad Grozdanić, ljekarnik Grgo Ljubičić, ravnateljica Franka Petric Pocrnić i kapetan Franko Grancarić

I lijek, i savjet

Petra Perković, članica riječkog Mega centra i europska prvakinja te svjetska viceprvakinja u kickboxingu

AKO MENTALNO NISI SPREMAN, UZALUD TI SVE PRIPREME

Koliko se vidim kao natjecateljica u ovome sportu? Nadam se dok budem mogla stajati na nogama, ha, ha. Od priprema zna čovjek poluditi. Nakon turnira, pogotovo ako se ostvari veći uspjeh, se probudi i želja za svime time. Imam dosta tih kriza, ali mislim da svaki sportaš ima periode gdje bi najradije sve ostavio. I nakon natjecateljskog dijela bih ostala u sportu jer je to dio mene. Ne mogu biti s mirom ako ne odem na trening. Nastavila bih se baviti rekreativnim sportom, a možda i trenerskim poslom

Katarina BLAŽEVIĆ
Snimila Ana KRIŽANEC

Tek joj je 20 godina, a već se može pohvaliti da je europska prvakinja i viceprvakinja svijeta. Petra Perković prošlog je mjeseca debitirala na seniorskom Svjetskom prvenstvu u kickboxingu u disciplini kick light na tatamiju i stigla do samog kraja. U finalu u Abu Dhabiju je ipak bila bolja Mađarica Kata Muncz, ali Petra je u svojim premijerama na europskoj i svjetskoj smotri u razmaku od godinu dana osvojila zlato i srebro. Uz to, rođena Vršanka i stanovnica Rijeke redovna je studentica na riječkom studiju fizioterapije. Dok su njezine kolegice i kolege učili za ispite, Petra je u Abu Dhabiju branila boje Hrvatske...

- Sportaši malo više cijene te uspjehe i više suosjećaju sa mnom od studenata koji nisu u tome. Ali, sve u svemu dosta ljudi me podržava i cijeni to što postizem kroz godine. Baš mogu reći da imam jako veliki broj ljudi koji me prati na ovom sportskom putu - započinje Petra Perković, članica riječkog Mega centra, koja se i prije dolaska u Rijeku mogla smatrati jednim dijelom Riječankom. Majka joj je rođena Riječanka, a Petra je htjela upisati srednju školu za fizioterapeuta, koje tada nije bilo u Zadru. Stoga, upisala je taj smjer u Rijeci i doselila baki i djedu.

DVIJE VRIJEDNE MEDALJE

Iako je do 20. godine već oko vrata okitila dvije vrijedne medalje, Petra je podosta samokritična kada govori o Svjetskom prvenstvu i posljednjim rezultatima.

- U svim aspektima života sam samokritična i mislim da mogu bolje. Uvijek mislim da moram biti pri vrhu i zadajem si velika očekivanja. Na ovo drugo mjesto gledam s ponosom, ali uvijek gledam kao »moglo je i trebalo bolje«. To mi je poticaj da više treniram i trudim se. Cijeli taj put je onda dosta stresan i treba se naučiti boriti s tim stresom. Koliko je i fizička sprema bitna, toliko je i psihička u ovom sportu. Ako mentalno

nisi spreman, onda ti uzalud sve pripreme. Mislim da kickboxing utječe dosta na karakter. Ovisi od osobe do osobe, ali na mene je utjecalo na samopouzdanje. Pomoglo mi je općenito kako se držim pred ljudima, ali naravno i za razvoj psihe, kao i pamćenja, učenja.... Pogotovo su djevojke te koje u ovom sportu mogu izgraditi samopouzdanje i imati čvršći karakter nego u drugim sportovima.

A upravo je skoro pa završila u jednom u potpunosti drugom smjeru. Kada je imala pet godina, razmišljala je između ritmike i budokaija.

- Roditelji su mi dali na izbor ritmiku ili budokai jer su to u našem mjestu bile jedine opcije. Ja sam iz prve htjela ritmiku jer sam od prijateljica čula da je to super. Pa mi je mama rekla da je možda bolje budokai, jer me vjerojatno htjela pripremiti na današnji svijet i »učvrstiti«. Pronašla sam se u tome. Da sam izabrala ritmiku bih se vjerojatno i drugačije držala, izgradila drugačiji karakter... Sada mi je drago da su me upisali na budokai. Riječ je o boričkom sportu koji sam trenirala šest godina, a na kickboxing sam krenula s 11. Budokai mi je dao temelje

jer je on kombinacija džuda i karatea.

Mnoga djeca u tim godinama o sportu razmišljaju tek kao rekreaciji, ali članica Mega centra je već tada sanjala o velikim natjecanjima. Pravi zaokret u karijeri je doživjela upravo preseljenjem u Rijeku i dolaskom u klub kod trenera Igora Ivoševića.

- Kao maloj mi je pasao adrenalin i putovanja na turnire te sam odmah s 11 godina znala da se želim natjecati. Prvo državno koje sam osvojila i ušla u reprezentaciju je bilo prije pet godina, kada sam prešla kod Igora i doselila u Rijeku. Bilo je to juniorsko Svjetsko prvenstvo i bila mi je velika stvar. Kada sam krenula trenirati sam mogla samo o tome sanjati jer sam znala da treba puno truda i rada da se dode do toga. Sada mi je to normalno jer kako osvajam medalje i nižem uspjehe, onda je i veći rad i trud. Meni to nekako više dolazi do glave kada se dojmovi slegnu. Preokret dolaskom u Rijeku? Bivši trener Mentor Topalli mi je rekao da odem kod Igora i ja sam ga poslušala. Mislim da nije toliko do promjene kluba koliko je do mene, moje upornosti i moje želje i volje. Ne mogu sada govoriti što bi bilo kada bi bilo, samo mogu reći da sam ja kao mala zacrtala sebi da ću doći do te razine i je li to jer sam prešla kod Igora, ne znam. Sve u svemu, Igor je pridonio mojem razvoju i poboljšanju u ovom sportu. Što se tiče tehnike i cijele izvedbe, performansa, treninga... Uz njega se još uvijek gradim kroz cijeli taj put u seniorima i mogu iskreno reći da sam baš zadovoljna.

DISCIPLINE U RINGU

Europsku i svjetsku medalju je osvojila u kick lightu, iako je krenula s point fightingom, a jedna od ljubavi su i discipline u ringu.

- Krenula je od point fightinga, koji je najlakša disciplina u smislu udaraca. Tu je bitna brzina, tehnika i samo kontakt. Četiri godine sam se time bavila i prešla u light contact pa na kraju kick light. Odradila sam dva, tri turnira i u ringu, ali kako sam krenula

Sve Petrine medalje i trofeji su u Vrsima...

“Roditelji su mi dali na izbor ritmiku ili budokai jer su to u našem mjestu bile jedine opcije. Ja sam iz prve htjela ritmiku jer sam od prijateljica čula da je to super. Pa mi je mama rekla da je možda bolje budokai, jer me vjerojatno htjela pripremiti na današnji svijet i »učvrstiti«

na prvenstva u kick lightu sam odlučila da je to moja disciplina. Najbolje se usredotočiti na jednu disciplinu. Volim i ring, ondje sam slobodnija jer nema izlaza, ali imam neke rezultate u kick lightu pa je ta odluka došla i zbog rankinga. Hoću li se okušati u ringu, ne znam. On je puno žešći, to je po meni »pravi« kickboxing. Sve je čvršće i jače, brže... Voljela bih se okušati, ali sada mi je to nije područje interesa. Zasad mi je plan da reduciram

BAKA U STRAHU ZBOG SPORTA

Petrina majka Nikica davno se preselila iz Rijeke u Općinu Vrsi zbog ljubavi, a kći se vratila u majčin grad kada joj je bilo 15 godina.

- Najveća razlika između Vrsi i Rijeke je mentalitet ljudi. To sigurno vrijedi za bilo koji kraj Dalmacije i Rijeku. Od malena sam često dolazila na Kvarner i uvijek mi je to bio doživljaj. Onda kada je došao taj upis u srednju školu, mama mi je prva predložila fizioterapiju i nisam na prvu ni znala da joj je ideja da se preselim ovdje. Odmah mi je sreća pro-

radila i »zapela« sam osmi razred da se uspijem upisati. Jedva sam čekala sjesti u auto i doći tu jer mi je Rijeka oduvijek bila nešto »wow«. Znala sam da ću se odmah uklopiti. Nije mi čak toliko bilo stresno, nego uzbuđenje - kaže Petra.

Danas, stoga, živi s bakom Marijom i djedom Željkom, koji su velika podrška. - Baka bude često u strahu zbog kickboxinga. Kada dođem doma s modricama, ponekad imam i šljivu ispod

oka, slabo joj dođe, ha. ha. Dida nije u strahu, on je jedan od članova familije koji me od malena podupirao i plaćao članarine. Gurao me u sport. On je baš ponosan, kao i baka naravno, ali ona ima tu dozu straha. Inače je i dida Vršanin, ali je s mojom bakom preselio u Rijeku. Onda je moja mama ljeti dole odlazila na odmor pa je upoznala mog tatu Ivana. Mlađa braća Tonči i Mate ne razumiju toliko ove moje medalje. Njima se podrazumijeva da se osvaja svašta.

Petra s trenerom Igorom Ivoševićem

Postoje nagrade, ali kako nismo olimpijski sport, onda od države dobivaju nagrade samo prva mjesta. To su lijepe cifre i svakome dobro dođe, a tu su i nagrade županije, gradova itd. To je to, ne može se od toga zarađivati na način da ćeš se osloniti na to. To je lijepa zarada sa strane i samo rezultat rada i truda te gušta prema sportu. To je samo jedan plus, ali da se može zarađivati, ne može. Pogotovo u Hrvatskoj

natjecanja koja mi toliko nisu bitna za ranking. Moram malo vagati prioritete. U srednjoj školi je bilo ipak lakše jer su profesori bili razumniji i lakše sam sa svime time baratala. Sada je to teže. I zbog svoje psihe moram to reducirati jer mi je velik stres i imam velika očekivanja od sebe. Znam i jako smršaviti u kratkom periodu, kada su natjecanja. Odražava mi se na zdravlje što sam rekla da si ne želim više dopustiti.

Osim fizičkog zdravlja, pripreme i velika natjecanja ostavljaju traga i na psihi. Kada nije sezona turnira, Petra trenira svaki dan od ponedjeljka do petka.

- Kada nema turnira, onda si mogu priuštiti koji dan slobodno preko tjedna. Mene više moja savjest tjera da idem na treninge svaki dan. Sada se mogu malo opustiti nakon Svjetskog prvenstva. A i moram jer se moram fokusirati na fakultet. To nekad zna biti zeznuto i onda si dopustim taj odmor od treninga. Mentalne pripreme? Sama se pokušavam adaptirati na cijeli taj stres i ide mi za sada. Ponekad dođe do »burnouta« i to je po meni normalno. Zasiti se čovjek i da jede isti obrok par dana. Prije turnira uvijek kažem ovo će mi biti zadnji, a to je sve dio tog »burnouta«. Od priprema zna čovjek poluditi. Nakon turnira, pogotovo ako se ostvari veći uspjeh, se probudi i želja za svime time. Imam dosta tih kriza, ali mislim da svaki sportaš ima periode gdje bi najradije sve ostavio. I nakon natjecateljskog dijela bih ostala u sportu jer je to dio mene. Ne mogu biti s mirom ako ne odem na trening. Nastavila bih se baviti rekreativnim sportom, a možda i trenerskim poslom.

ZARADA SA STRANE

Kickboxing trenutno nije olimpijski sport i stoga tu nekeke ozbiljnije zarade - nema.

- Postoje nagrade, ali kako nismo olimpijski sport, onda od države dobivaju nagrade samo prva mjesta. To su lijepe cifre i svakome dobro dođe, a tu su i nagrade županije, gradova itd. To je to, ne može se od toga zarađivati na način da ćeš se osloniti na to. To je lijepa zarada sa strane i samo rezultat rada i truda te gušta prema sportu. To je

samo jedan plus, ali da se može zarađivati, ne može. Pogotovo u Hrvatskoj.

Zanimljivost u ovom sportu je što je u hrvatskim klubovima velik broj ženskih članica. Štoviše, brojka muških i ženskih članova je uglavnom gotovo pa izjednačena. Ima li i predrasuda?

- Pa čak i nema. Naravno, bude zezancije u stilu »moram te se paziti«. To je tipično. Ali predrasuda nema jer u ovom sportu ima jako puno žena. Ima dosta i onih koje dospiju do veterana. Nikada se nisam susrela s negativnim komentarima, a i da jesam, ne bih ih osjetila jer je meni normalno da su žene u ovom sportu. Komentari muške populacije? Ovisi kako koji dečko gleda. Nekima je to »svaka čast«, a nekima je »a ti si ipak žena«. Inače je super u ovome sportu što smo svi tu na jednom mjestu i daje nam se jednako pažnje.

DEČKI SPARING PARTNERI

Petri su u klubu dečki sparing partneri...

- Nakon sparinga s dečkima ili plaćem nekontrolirano ili sam jako ponosna na sebe, ha, ha. Nekada kada dobijem batine, kada je sparing jači i da ga nisam dobro odradila, jako se razočaram i padnem u glavi. Pa me moraju doći podsjetiti da imaju dva metra i 110 kilograma. Onda se tu vratim na zemlju. Teško je, ali su mi na taj način pripreme bolje. Ima to i dobrih strana. Malo me dečki štede, iako nije da me maze i paze. Ali da će raditi kao što rade međusobno, neće. Što je dobro jer u tom slučaju sada ne bih radila ovaj intervju, ha, ha.

Nakon srebra na svjetskoj smotri, fokus je sada na drugoj godini fizioterapije.

- Dobro sve usklađujem jer sam tako od malena naučila. Nije mi problem organizirati i rješavati sve obveze, jedino je malo teže kada su turniri i kada me nema više dana na fakultetu i doma. Još uvijek pokušavam doći u korak s kolegama na jednom kolegiju. Taj dio nakon turnira je težak. Neki profesori su razumni, ali na prvoj godini mi je bilo teže nakon Europskog prvenstva. Koliko se vidim kao natjecateljica u ovome sportu? Nadam se dok budem mogla stajati na nogama, ha, ha. Što se tiče struke, još uvijek sam na tankom ledu što se tiče izbora. Hoću li raditi kao fizioterapeut ili otvoriti nešto svoje za masažu. Moram se preispitati nakon fakulteta. To ću sve vidjeti u hodu - zaključuje Petra Perković.

Nekadašnja četa za spašavanje Istarskih ugljenokopa Raša, Labin i Tupljak, opet na okupu

BRAĆA IZ JAME: RUDARI KOJI SU RISKIRALI ŽIVOT DA BI SPASILI DRUGE

Svaki rudnik mora imati četu za spašavanje s određenim brojem posebno obučених ljudi za takve situacije. Četa je svakog mjeseca imala vježbu na kojoj se provjeravala kondicija, teorija i oprema kako bi svi bili spremni za nepogodu kada se dogodi. Iz svake struke je morao biti određen broj ljudi jer je trebalo djelovati na različitim poljima. Bili su to najbolji među najboljim radnicima koji su svake godine imali sistematski pregled, bili su to mlađi ljudi, od 18 do 40 godina, prisjeća se Serdo Faraguna

Napisao i snimio
Branko BIOČIĆ

Četa za spašavanje u Istarskim ugljenokopima Raša, jamama Labin i Tupljak okuplja se na druženju svake godine. Tako je bilo i ove u povodu blagdana svete Barbare, zaštitnice rudara. Stiglo ih je 28 sa svih strana, okupili su se na legendarnoj Krvovoj Placi u Vinežu gdje je 1921. godine i krenula ideja o legendarnoj Labinskoj republici, a zatim su se uputili u konobu kod Mladena Bastijanića.

NAJRISKANTNIJA SITUACIJA

Nekada je to bila posebna postrojba sastavljena od najboljih ljudi iz IUR-a, Istarskih ugljenokopa Raša, raznih profila zanimanja, od rudara, mehaničara, tehničara, električara, inženjera i ostalih, obučena za brzo reagiranje za spašavanje ljudi i imovine u kriznim situacijama poput rudarskih nesreća ili požara, poplava, potresa, urušavanja, eksplozija

Nekadašnji upravnici rudnika Josip Pino Štemberga i Serdo Faraguna bili su po funkciji zapovjednici čete za spašavanje

i manjih incidenata u jami koristeći specijaliziranu opremu i tehnike za sigurno izvlačenje unesrećenih. Došli su gotovo svi, pa i bivši upravnici Jame Labin Josip Pino Štemberga i Serdo Faraguna koji su po funkciji bili čelni ljudi čete.

- S obzirom na opasnosti koje se javljaju u rudniku, svaki rudnik mora imati četu za spašavanje s određenim brojem posebno obučених ljudi za takve situacije, pa smo i mi u IUR-u imali takvu četu od 18 do 30 ljudi. Dok sam bio šef čete za spašavanje, jer upravnik je po funkciji uvijek šef čete, mi nismo imali nekih izrazito većih akcija jer nije bilo velikih nesreća. Najriscantnija situacija je bio požar u jami, i to u jednom napuštenom dijelu jame i to smo kontrolirali, došli do žarišta požara i ugasili ga. U vrijeme prije no što sam preuzeo funkciju upravnika, jednom je došlo do gorskog udara kada su stradala četvorica rudara pa su onda članovi čete išli u spašavanje tih ljudi.

Četa je svakog mjeseca imala vježbu na kojoj se provjeravala kondicija, teorija i oprema kako bi svi bili spremni za nepogodu kada se dogodi. Iz

Četa je bila vrlo važna, posebice kada su se dogodile nesreće u jami, ali i kada su bile potrebne neke posebne radnje kada ih je trebalo obaviti, a obični ljudi nisu to mogli. To je bila najspremnija grupa ljudi u jami koja je bila i pod posebnom liječničkom kontrolom

JOSIP PINO ŠTEMBERGA

Članovi čete za spašavanje na ovogodišnjem okupljanju

Četa za spašavanje 1979. godine

PRIVATNA ARHIVA

svake struke je morao biti određen broj ljudi jer je trebalo djelovati na različitim poljima. Bili su to najbolji među najboljim radnicima koji su svake godine imali sistematski pregled, bili su to mlađi ljudi od 18 do 40 godina. Oni su, osim što su bili članovi čete, redovito radili svaki spoj posao, npr. kopač je svaki dan radio na otkopu, električar svoj posao s time da bi se jednom mjesečno sastali i održali vježbu, a u slučaju nesreće u jami išli bi na intervenciju. Krasilo ih je zajedništvo, sloga, prijateljstvo, šale, nije se pitalo tko je od kuda i nisu se brojala krvna zrnca kao danas. Četa je završila s radom kada se zatvorio rudnik u Labinu, a zatim i u Tupljaku

1999. godine. Ljudi iz te čete išli su u mirovinu, neki u TE Plomin, a neki u druga poduzeća. Manje - više svi su bili riješeni, ispričao nam je Serdo Faraguna, koji je bio i tehnički direktor rudnika u jednom razdoblju.

SVATKO JE IMAO ZADATAK

Josip Pino Štemberga bio je upravnik jame od 1980. godine do samog kraja.

- Četa je bila vrlo važna, posebice kada su se dogodile nesreće u jami, ali i kada su bile potrebne neke posebne radnje kada ih je trebalo obaviti, a obični ljudi nisu to mogli. To je bila najspremnija grupa ljudi u jami koja je bila i pod posebnom liječničkom kontrolom. Posebno pamtim kada smo 1989. godine, pred početak Domovinskog rata, bili u Tuzli gdje se u njihovom rudniku dogodila velika nesreća sa 181 mrtvih. Došli su tamo čete iz cijele bivše države i tu smo bili sedam dana, pomagali smo u jami Dobrnja izvlačiti mrtve rudare i njihove ostatke, ali i osposobljavali jamu. Tamo je bila eksplozija metana. Tijekom rada rudnika imali smo veze i kontakte s ostalim četama za spašavanje, primjerice iz Slovenije, Idrije, Mežica, Velenja i Trbovlja, tako da smo svake godine razmjenjivali

susrete, a na natjecanjima i vježbama, uključujući i sportske aktivnosti, smo uvijek bili u vrhu, među najboljima, prisjeća se Štemberga.

Mladen Bastijanić bio je organizator ovog okupljanja i druženja u njegovoj konobi. Nekada je bio majstor stanice spašavanja i to 15 godina.

- Moj zadatak je bio tehnička ispravnost opreme, svih uređaja i aparata koje smo imali na sebi u bilo kojoj intervenciji i situaciji u zagušljivoj i opasnoj atmosferi. Naši su aparati bili slični onima koje imaju ronci u morskim dubinama. Ovo su ljudi raznih zanimanja koji su svi radili u rudniku, ali se i pripremali za intervencije u slučaju raznih nesreća. Pamtim naše vježbe kako bi svaku nesreću dočekali spremni. Svatko je imao svoj zadatak, od mjerenja zraka i plinova do drugih intervencija, s nama je bio i liječnik. Mi smo bili najspremniji i najbolji u ovom dijelu Balkana, što smo više puta dokazali na raznim generalnim vježbama u Sloveniji, rekao je Bastijanić.

IZVRŠNA SURADNJA

Josip Radelj, danas umirovljenik, bio je posebni liječnik čete za spašavanje.

- Moja obveza je bila da jednom

Mladen Bastijanić - majstor stanice

mjesečno organiziram sistematske preglede, jer su oni morali biti u besprijeckomom fizičkom i zdravstvenom stanju. Ja sam to kontrolirao, a ako bi se dogodila neka nesreća onda sam i ja morao ući u jamu. Posebno se sjećam kada je u jednoj nesreći bilo zatrpao 12 rudara, jednoga sam odtrpavao 11 sati i onda kada sam ga pratio u Pulu, te sam izjavio da ga moraju posebno paziti jer je bio prignječen 11 sati, da ne bi došlo do »kraš« sindroma, smijali su mi se. Međutim drugi dan je došlo do tog sindroma i onda je helikopterom prebačen u Rijeku zbog bubrega. Suradnja s četom i ljudima iz IUR-a bila je izvrsna, ti su me ljudi jako poštovali i cijenili, družili smo se jako kvalitetno, jednom godišnje smo imali proslavu, zbilja smo se lijepo slagali. To su bili najbolji rudari i ljudi, smatra Radeljak.

Ivica Banović bio je rudar, i ujedno član čete 17 godina.

- Kada sam postao član čete imao sam 34 godine i sjećam se kada smo dobili poziv da idemo u Tuzlu na intervenciju gdje je otišlo nas 16 s dva kombija. U Lukavcu smo bili smješteni, a akcije u rudniku imali smo od 7 do 14 sati, ovisno o zadatku, te je svaka četa imala svoju zadaću.

Ivica Banović i Marko Đinić, nekadašnji rudari i članovi čete

Remido Ružić je na druženje stigao iz New Yorka gdje živi i radi 40 godina

Kada smo izlazili van iz jame s vrećama za poginule, vidjeli smo masu ljudi koji su imali slike svojih roditelja, muževa i braće i pitali nas: jeste li možda vidjeli moga tatu, muža ili brata. To je bilo najgore

REMIDO RUŽIĆ

Josip Radeljak bio je liječnik čete

Moja obveza je bila da jednom mjesečno organiziram sistematske preglede, jer su oni morali biti u besprijeckomom fizičkom i zdravstvenom stanju. Ja sam to kontrolirao, a ako bi se dogodila neka nesreća, onda sam i ja morao ući u jamu

JOSIP RADELJAK

Postojala je koordinacija. Naš zadatak je bio blizu centra nesreće gdje je došlo do eksplozije. Morali smo neke poginule rudare iznijeti na površinu, a bilo je 181 mrtvih. Bilo je teško i naporno, uspon u kretanju bio je 18 stupnjeva, materijal je bio nezgodan, sklisko je bilo i djelovalo je zastrašujuće, što je utjecalo i na nas, jer čovjek ne može ostati ravnodušan. Psihički je to utjecalo na nas. Bio je to jedan od najtežih dana, a dalje smo imali različite zadatke, ispričao nam je Banović, koji je kasnije radio u Tupljaku, a zatim je nakon njegovog zatvaranja s grupom od 19 radnika prešao u TE Plomin.

KADA TE SLUŽBA ZOVE - IDEŠ

Marko Đinić bio je član jamomjerstva, odnosno mjerne službe, i s 19 godina najmlađi član čete u kojoj je djelovao od 1979. godine, kada je počeo raditi, do 1996. godine, kada je otišao iz rudnika.

- Osim Štemberge i Faragune ja sam najstariji član čete po stažu, i to od prvih dana kada sam došao. Kada bih sutra počeo raditi opet bih sve ponovio. I ja sam bio u jami Mramor kod Tuzle s Ivicom, tamo sam rođen. Kada te služba zove - ideš. Bez obzira na sve, kada bih se ponovo rodio, mislim da bih to opet izabrao. Bilo je tu ružnih, ali i lijepih trenutaka. Najružniji su bili u Tuzli, gdje se urušilo okno i gdje sam iznosio mrtve, ali puno sam mrtvih nosio vani i u Labinu. Nisu to bile masovne nesreće ali uvijek je bilo pojedinačnih, kaže Đinić.

Remido Ružić iz Nedešćine, nekadašnji član čete, stigao je iz New Yorka gdje živi i radi već 40 godina. I on je bio u Tuzli.

- Ono što bih najviše izdvojio je kada smo izlazili van iz jame s vrećama za poginule, te smo vidjeli masu ljudi koji su imali slike svojih roditelja, muževa i braće i pitali nas jeste li možda vidjeli moga tatu, muža ili brata. To je bilo najgore. Ja sam radio u rudniku do 1990. godine, i onda sam otišao u Ameriku. Najbolje vrijeme koje sam ikada imao u životu bilo je ono s rudarima, to su bili nezaboravni ljudi, to je ono što mi je ostalo u srcu. Uvijek se vraćam na to i kažem ono što su rudari - takvih ljudi nema, zaključio je Ružić. Vrijeme na druženju prošlo je u evociranju starih uspomena i u šali, a novi susret je zakazan za 2. ožujka na Dan rudara i obljetnicu Labinske republike.

PLAVI SVIJET

Branko ŠULJIĆ

I grenlandski bakalar stiže do nas

Nedjelja je prije Badnjaka, tema se zna. O čemu bih pisao, ako ne o - bakalaru. Za koji dan, u srijedu, blagovat će ga većina od nas, čak i mnogi koji ne svetkuju božićne blagdane, vjernici i nevjernici. Kada su gurmanske tradicije u pitanju, mnogo toga zaboravljamo ili zanemarujemo. Ostavimo sada te rasprave, bakalar nam je danas u prvom planu.

Želio bih ponuditi kakvu lijepu priču o bakalaru. To je, međutim, malo teže. Godinama pišem o bakalaru, teško bih pobrojao sve tekstove o njemu, naročito iz vremena kada nismo imali kompjutere i mogućnost trajnog čuvanja tekstova. Jasno, bilo je ponavljanja, od toga ne mogu bježati. I što napisati za ovogodišnji Badnjak a da bude originalno, trebalo bih ponuditi nešto novo. Zato, neću o cijeni bakalara na našem tržištu. Iako, moram reći da me zgrozila njegova cijena što sam je vidio u katalogu jednog domaćeg trgovačkog lanca. Iznosila je nešto sitnija manje od 50 eura. Sljedećih dana došao sam do spoznaje da to i nije tako skupo! U jednoj radijskoj emisiji voditelj se zgražao, jer je otkrio cijenu bakalaru od 80 eura za kilogram. Malo puno... Pita me prijatelj, koliko se najkvalitetnijeg i najskupljeg mesa kopnenih životinja može kupiti za te novce... Što ćemo kada za Badnjak baš moramo blagovati bakalar. Kao da ostala riba ne nudi nemrs. O postu bolje ne govoriti...

BOJA OTKRILA RAZLIKU

Dakle bakalar, bez njega ne možemo. Prije stanovita vremena »upoznao« sam vrstu bakalara za koju sam do tada samo čuo da postoji. Jasno, radi se o suhom bakalaru kupljenom u nekom našem supermarketu. Na izgled bakalar k'o bakalar. Ni po čemu se nije razlikovao od mnogih primjeraka suhog bakalara što sam ih kroz mnoge godine vidio, kupio i propustio kroz ruke.

Da nisam sudjelovao u njegovoj pripremi - čišćenju kuhanoga bakalara od kože i kosti prije završne pripreme, ništa nova ne bih saznao. Bakalar, bez ikakva dodatka u nazivu, kupljen u marketu, namočen i stavljen na kuhanje, sve »po pravilima«. Zapao me najnezahvalniji posao - čišćenje. Od prve meso mi je djelovalo nekako čudno, boja mu nije bila bijela, karakteristična za bakalar. Naprotiv, bila je tamna, gotovo smeđa. Prilikom konzumacije »sve u redu, pravi pravcati bakalar! Zanimljivo, ostali nisu ništa primijetili, dok ih nisam upozorio. Komentara nije bilo...

Nisam imao mira, istog dana zadubio sam se u literaturu, tražio po internetu. Brzo sam otkrio. Ipak to nije bio onaj svima nam poznati bakalar, mogli bismo ga nazvati »obični bakalar«. Taj s tamnijim mesom bio je grenlandski bakalar. To ne znači da živi samo u akvatoriju najvećeg svjetskog otoka - Grenlanda. Ima ga i drugdje. Ponavljam, više puta sam napisao, postoje četiri vrste bakalara. To su bakalar, grenlandski bakalar, polarni bakalar i pacifički bakalar.

Najrasprostranjeniji među njima je bakalar, to je onaj koji poznajemo, što dolazi na naše tržište, a koji još nazivaju atlantski bakalar. Oblikom tijela slični su bakalar i grenlandski bakalar, s time što je bakalar znatno veći.

PREPOZNAVANJE PO REPU

Grenlandski bakalar ima izduženo, vretenasto tijelo i relativno malu glavu u usporedbi s veličinom tijela. Čeljusti su mu duge i opremljene malim, stožastim zubima. Ima tri ledne peraje, dvije

PACIFIČKI BAKALAR

Neki znanstvenici i stručnjaci tvrde da je grenlandski bakalar i pacifički bakalar ista riba. Svoje tvrdnje obrazlažu rezultatima genetske analize. Taj pacifički u nas je još manje poznat, što je razumljivo. Njegov je životni prostor u istočnom Tihom oceanu, uz obalu Kanade, a nešto malo i SAD-a do Kalifornije. Također, ga ima u zapadnom Pacifiku, do Žutog mora. Oblikom tijela su slični, gotovo identični, s time što pacifički može narasti znatno veći. On maksimalno naraste do 120 centimetara, s prosječna mu je dužina do 85. Isto tako, i najveća težina može mu biti veća od 20 kilograma. Boravi na dubinama između 100 i 400 metara, a ponekad se spušta i puno dublje od 1.000 metara. Pročitao sam, također, da može doživjeti 25 godina. Jasno, ako ne zaglavi u kakvoj koči... Boja mu je smeđa ili siva po leđima, a bljeđa prema trbušnom dijelu. Ima tamne mrlje po bokovima. Kod pacifičkog bakalara poznate su faze žute boje. Peraje su tamne, s time što ledna, analna i repna imaju bijele rubove. U prehrani su neselektivni grabežljivci, hrane se vrstama koje dominiraju na njihovu terenu, ribama, hobotnicama, rakovima, pa i crvima. Osim u prehrani, što mu je glavna namjena, navodno se koristi u kineskoj medicini.

prsne i dvije trbušne. Repna peraja malo je zaobljena, a kod bakalara gotovo je ravna. Spominjanje repne peraje važno je za one koji tvrde da se pravi bakalar prepoznaje po obliku repa. Boja tijela varira, ali je uglavnom tamnija, smeđa ili siva na lednoj strani i srebrnasta na trbušnoj.

Maksimalno naraste do 77 centimetara, dok se prosječnim primjercima dužina kreće do 50.

Bakalari su pridnene ribe, stanovnici hladnih sjevernih mora. Grenlandski bakalar rasprostranjen je znatno manje nego atlantski. Uglavnom boravi u hladnim arktičkim i subarktičkim vodama, uz obale zapadnog Grenlanda i dijela sjevernoameričkog kontinenta, u kanadskim vodama, u Arktičkom i sjeverozapadnom Atlantskom oceanu, prema jugu do zaljeva St. Lawrence i otoka Cape Breton. Nije baš da nam je poznat taj otok, pa bi ga oni koje zanima mogli potražiti na karti, ili internetu. Nije baš mali - površina mu je veća od 10.000 četvornih kilometara i ima oko 130.000 stanovnika.

Grenlandski bakalar najčešće boravi na dubinama do 200 metara, gdje formira velike plove. Unatrag nekoliko desetljeća doživljava sudbinu svih bakalara - stok mu je drastično smanjen. Spomenimo i to, hrani se malim ribama i rakovima.

ISTOCK

TAMNIJE MESO INTENZIVNIJEG OKUSA

U skladu s dugogodišnjom tradicijom, trebalo bi progovoriti i o načinima pripreme grenlandskog bakalara, eventualno ponuditi koji recept. Ali, što da o tome pišem i savjetujem, kada jedino znam pripremati ribu na gradelama, a mediji su gotovo svakodnevno puni kuhara kojima smo, nažalost, amerikanizirali zanimanje. I za svakog se uglavnom ističe da je vrhunski... Ne znam, valjda postoji i koji prosječni...

Grenlandski bakalar što sam ga nehotice konzumirao bio je pripremljen na dva načina - standardno na gulaš i pečen u pećnici s krumpirom, u maslinovu ulju i bijelom vinu, na portugalski. Oba jela bila su izuzetno dobra, nisam primijetio razliku u odnosu na bakalar. Za grenlandski bakalar navodi se da njegovo tamnije meso ima intenzivniji okus. Ističe se da je posebno popularan i cijenjen na brazilskom tržištu.

»Dolce vita« Karmele Vukov-Colić

KUHARICA KOJOM SE KUPUJE VRIJEME

Svakidašnjica je stvarno počela mljeti, ne živimo više onim tempom kojim smo živjeli prije 30 godina. Naši su stari govorili: »Eee, bilo je bolje u moje doba.« Tko zna je li bilo bolje, ali stvarno smo drukčije živjeli prije 30 godina nego što danas živimo, bar ja živim drukčije. Skačući između tri posla, trčeći i jureći sto na sat, shvatiš da nemaš vremena kuhati fina stara jela koja su kuhale naše bake svaki dan

Siniša PAVIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

Kuharice se rado pišu i rado kupuju. Ima ih svakakvih, usko specijaliziranih i sveobuhvatnih, stručnih i posve amaterskih, povijesnih i onih što su zagledane u budućnost, baš kao i onih krajnje osobnih i sentimentalnih. Karmela Vukov-Colić je međutim odlučila napisati kuharicu kojom se kupuje vrijeme. Njena kuharica »Dolce vita« uistinu nam daruje vrijeme i to ne samo zato što se ništa tu ne spravlja dulje od 45 minuta.

- Da, daje ti vrijeme – smješka se na ovu našu opasku Karmela. Nije njoj prvi put da se našla na terenu kuharica. Ona prva imena »Kuhinja života«, što ju je sama izdala i koja se munjevito rasprodala, isplela je priču o obitelji, tradiciji, receptima što se s koljena na koljeno prenose, jelima što se sporo kuhaju. Ova druga kani svijetu pomoći da, štono bi se reklo, na tren stane i uhvati zraka.

- Iz vlastite sam je potrebe napisala, jer sam shvatila da nas je svakidašnjica stvarno počela mljeti, da ne živimo više onim tempom kojim smo živjeli prije 30 godina. Naši su stari govorili: »Eee, bilo je bolje u moje doba.« Tko zna je li bilo bolje, ali stvarno smo drukčije živjeli prije 30 godina nego što danas živimo, bar ja živim drukčije. Skačući između tri posla, trčeći i jureći sto na sat, shvatiš da nemaš vremena kuhati fina stara jela koja su kuhale naše bake svaki dan - priča Karmela.

TJEDAN ZA BRZAKA

Nema se vremena recimo za sarme, za onaj bolonjez što se satima krčka. Eventualno se gdje kojim vikendom, blagdanom, napravi kakva paštica.

- Preko tjedna kuhamo na brzaka. Pa sam odlučila takve recepte 'na brzaka' staviti u knjigu - objašnjava Karmela.

Samo, nije knjiga nastala 'na brzaka', ni preko noći. Ima za to posve logičan razlog.

- Knjiga je nastajala kroz jedan duži period, jer kako bi nešto svojoj djeci skuhalo i stavila na stol, tako su morali čekati dok ja to ne fotografiram. Tek smo onda smjeli

“Dolce far niente nije baš besposličarenje, nego potreba da uzmeš vrijeme za sebe. Ja imam takve dane jednom u pet godina; kad se probudiš u pidžami, ljeti, kad nema nikog kod kuće, kad uzmem knjigu, skuham si kavu, izađem na terasu, stavim noge na stol i čitam knjigu do večeri. Ne dignem se od te kave, tog stola, od te knjige, ne izađem iz pidžame. E, to je meni dolce far niente, taj dan za sebe

jesti - smije se Karmela.

Evo i na koricama lijepo piše da je autorica fotografija ista kao i autorica teksta. Naš fotoreporter Davor na kvalitetu snimljenog i nema primjedbi, dapače.

- Malo sam se ispraksirala, mada mi je tu, to moram reći, pomogla i moja Jasminka Habek, kolegica koja je napravila sve fotografije za moju prvu kuharicu. Ni ona nije profesionalna fotografkinja, nego amaterska, ali smo se baš tu našle - kazuje Karmela.

Da se pak ona izvješti što se kuharica tiče, pomogla je i činjenica da je osim svoje dvije, radila na još nekim kuharicama za života.

- To je »Kuhinji svete Hildegarde za svaki dan« za Laudato televiziju, pa dvije kuharice u Dugom Selu gdje sam direktorica Turističke zajednice. U Dugom Selu imamo projekt očuvanja nematerijalne baštine »Dugoselski spomenar« i napravili smo dvije kuharice kojima predstavljamo grad kroz njegove ljude i njihove recepte. Tako da imam malo utakmica u nogama - veli Karmela.

Tih utakmica nešto ima, ma se važnije čine one odigrane u kuhinji za štednjakom. Koliko je samo njih i kad 'bitka' počinje? I otkud potreba za tim bitkama?

- Čovjek koji ne voli jesti, ne voli

ni život! Ne voli ni živjeti! Eto - na to će rezolutno Karmela.

DESERT ZA SRCE

Kolika i kakva zna biti ljubav prema dobrom jelu, odnosno koliko dobro jelo jest ljudskom biću drago, ilustrirala je ona u knjizi i biranim citatima pred svako od poglavlja.

- Zadnji je onaj moje kćeri koja je rekla da desert ide u srce, a ne u želudac, ha, ha, ha. To nam je izgovor za sve slatko koje pojedemo. Čini mi se da uvijek treba biti neka priča uz kuharicu. Moja prva kuharica »Kuhinja života« je stvarno naša obiteljska priča i ona je puna naših obiteljskih fotografija i mojih tekstića koji nemaju veze s kuhanjem, ali imaju veze s mojim sjećanjima. Poglavlja su njezina Zagreb, Dalmacija, Moslavina i Slavonija, Putovanja, Blagdani, totalno drukčije nego u ovoj kuharici. A ova mi se čini zgodna da bude lakše svakom tko razmišlja što bi sutra skuhao, pa još da bude brzo, da se namirnice mogu kupiti u kvartu na placu ili dućanu i da

ne uzme puno vremena. Takva je ovo kuharica - poručuje Karmela.

I nema u ovoj kuharici podjele na muškarce i žene, svima je dano da se uhvate štednjaka. To je dobro, a dobro je bome i to da se tu ne robuje mjerama, već se sve dozira preko šalice i žlice. Lijepo uostalom na početku piše koliko čega stane što u jednu šalicu, što u žlicu punu do vrha.

- Ja znam reći da kuham odokativno i od srca, odokativno i odsrcativno, ha, ha. Kućnu vagu nisam upotrijebila ne znam koliko dugo, sve je otprilike na žlice, pa ako je recimo 150 grama brašna, ja to u žlicama. Tako je brže, pa sam i te svoje mjere prenijela na početak kuharice da bi bitno pojednostavila stvari – ne dvoji Karmela.

Još nešto tu upada u oči onome tko će kuharicu makar prolistati, recepti koji su nesumnjivo posljedice svih tih silnih putovanja po svijetu one koja putovati voli.

- Normalni ljudi se s putovanja vraćaju s magnetima, ja se vraćam s loncima, začинима, receptima, pomagalicama za kuhanje. Gdje god idem, ako imam neko slobodno vrijeme, odem na neki tečaj kuhanja tradicionalne kuhinje. Kuhala sam u Kambodži, i na Baliju, u Italiji, Francuskoj... Veliki mi je gušt vidjeti kako domaći ljudi kuhaju po domaćim receptima. I naravno da neka od tih jela uđu u moju kuhinju. Djeca su bila mala kad su mi rekla: »Mama, je li ti znaš da normalni ljudi kuhaju nedjeljom pohano, pire krumpir, salatu i juhu. A ne ko mi, sushi, curry... - smije se Karmela.

BAKINA KUHINJA

Što li je onda u nje prvo bilo, kuhanje pa putovanja, putovanja pa kuhanje, ili je nešto treće bilo prvo i preče, recimo televizija i voditeljski posao po kojoj je posvuda znana!?

- Prvo je bilo kuhanje, definitivno. Imala sam četiri, pet godina kada mi je moja baka u Moslavini dala jaja, brašno i malo vrhnja. Mijesila sam to na dvorištu i onda smo ispekli kekse. Ti keksi su bili neslani i tvrdi, ali kada je došao s posla, moj djed ih je jeo kao najveću deliciju koju mu je unuka pripremila. To je valjda bilo prvo što sam skuhalo, sjeća se Karmela.

Sjeća se da je u toj bakinoj kuhinji smjela sve, da ja tamo učila i palačinke preokretati u tavi koliko god da su padale naokolo.

- A onda sam svoj prvi ozbiljni ručak mami i tati skuhalo u prvom razredu osnovne škole. Sjećam se, bio je to recept iz nekog dječjeg časopisa, teleći odresci u vrhnju. Pamtim k'o danas - kazuje Karmela.

Stvar je, reklo bi se, krajnje jednostavna, ona samo voli kuhati i to toliko da ni za ovogodišnji božićni domjenak u TZ-u Dugo Selo neće biti naručenog cateringa, već će kuhati direktorica. Nije onda ni čudo da čitatelj u ovoj kuharici među svim tim namirnicama i uputstvima zapravo može posve pristojno upoznati autoricu. Autoricu i neke njoj drage ljude, jer puno ih je spomenuto, na ovaj ili onaj način. Ima tako knjiga i blagdanski dodatak, malu knjižicu s par recepata autorici važnog nekog svijeta.

- Božić je blagdan obitelji, dragih ljudi i skupila sam nekoliko recepata koji su vezani uz neke moje drage ljude. Tu je moja prijateljica Amra iz Mostara koja ima fenomenalan recept za kekse, Bakine crne šnite

Darjina torta

Amrini ludo dobri keksi

“Čovjek koji ne voli jesti, ne voli ni život! Ne voli ni živjeti!”

“Ja znam reći da kuham odokativno i od srca, odokativno i odsrcativno, ha, ha. Kućnu vagu nisam upotrijebila ne znam koliko dugo, sve je otprilike na žlice, pa ako je recimo 150 grama brašna, ja to u žlicama. Tako je brže, pa sam i te svoje mjere prenijele na početak kuharice da bi bitno pojednostavila stvari

SVE SAM JA TO SKUHALA I POJELA

Koliko god bilo i blesavo, svedjedno smo pitali Karmelu koji bi od recepata iz kuharice preporučila i da mora.

- Ma svaki! Svaki! Sve sam ja to skuhalo i pojela. Nije to ono da sam ja recepte prepisala, stvarno je sve skuhamo i nisam ih pojela sama, nego su ih jeli neki ljudi sa mnom. Tako da nije to samo moj subjektivni dojam nego su stvarno fini recepti - sa smiješkom će Karmela.

Ma, ako je teško Karmeli izdvojiti recept, možda joj je lakše kazati koja joj je svjetska kuhinja najdraža.

- Meni je najdraža talijanska kuhinja, ali jako volim i azijsku. Odlično se najedem u Aziji, taj Vijetnam, ti njihovi night marketi, njihove brze klope. Lakše mi je nabrojiti što ne volim jest, ne volim jetrica i svinjetinu, makar jedem kobasice i kulene, i rogač - transparentno će Karmela.

VJEŠTIČJA POSLA NA KLEKU

Recentna je knjiga, ma ništa manje recentna nije ni ona epizoda HTV-ova serijala »Planine« u kojoj se Karmela penjala na Klek s radijskom kolegicom Ivanom Radaljac Krušlin, okliznula se pa ruku slomila, srećom bez većih posljedica.

- Baš vam je ta planina trebala - šalimo se nakon svega.

- Jako volim i Maju Tokić i Natašu Kolbas (autorice serijala op.a.), sve bi za njih napravila jer su stvarno moje drage prijateljice i kolegice. Ali, kad su one rekle Klek, ja sam rekla: »Nemojte! Dajte Okić, Sljeme, nešto lakše«. »Ali, Klek, vještice«, na to će njih dvije. Rekoh, dobro, nećemo Ivana i ja do vrha, ali ćemo dati sve od sebe da to bude najbolje što možemo. I to smo i napravili. A slomljena ruka je samo bonus - veselo će Karmela.

- Znači, vještičja su to bila posla.

- Totalno - slaže se Karmela.

su dokaz da je moja baka prije sto godina radila bezglutenske slastice. Tu je Irinina speculaas torta, torta moje sestre. I ima torta koja me podsjeća na Darju, moju dragu prijateljicu koja je nedavno preminula. Taj recept sam zapisala kad smo išle zajedno u osnovnu školu. Zapisala sam ga kad je ona slavila rođendan negdje u trećem ili četvrtom razredu osnovne škole, molila sam je recept i on je još uvijek u mojoj bilježnici s receptima, staroj i raskupusanoj - veli Karmela.

Uf, lijepa je priča koliko i tužna ta s Darjinom tortom. Da pak stare ljubavi u KarmeLe žive za vaze, dokaz je i živa istina da joj je kuharicu lektorirala razrednica iz osnovne škole.

- Ivanka Vranković, žena vitalnija od mene sto puta, bila je naša razrednica od petog do osmog razreda. Profesorica je hrvatskog jezika i dan danas ne miruje, premda bi mogla biti u mirovni. Ona je za službu za neke stvari u mom životu. Prva me stavila pred mikrofon. Ona je vodila i novinarsku grupu. Izdavali smo časopis »Siget«, Neven Keapeski je bio urednik, a moj prvi intervju u tom školskom časopisu je bio s Božicom Brkan. Ivanka Vranković je mene stvarno gurnula u neke stvari, jako voli kako pišem i jako me poticala na pisanje. Beskrajno mi je drago da se nismo razišle. Ali, ja sam sa svim svojim profama iz hrvatskog ostala jako dobra. Mislim da se stvore te neke veze profesor-učenik koje postanu i prijateljske. I baš su nam ti ljudi dar - lijepo zbori Karmela.

DOLCE FAR NIENTE

Nego, dolce vita.

- Nekako mi je najdraže da žena od stotinu interesa piše kako je slatko ne raditi, ljenčariti, dokoličariti. Ako se uhvati vremena, dakako - priznajemo Karmeli.

- E da, dolce far niente. Ali, dolce far niente nije baš besposličarenje, nego potreba da uzmeš vrijeme za sebe. Ja imam takve dane jednom u pet godina; kad se probudiš u pidžami, ljeti, kad nema nikog kod kuće, kad uzmem knjigu, skuham si kavu, izadem na terasu, stavim noge na stol i čitam knjigu do večeri. Ne dignem se od te kave, tog stola, od te knjige, ne izadem iz pidžame. E to je meni dolce far niente, taj dan za sebe, kad ti nitko ništa ne traži, kad ništa ne moraš nego se posvetiti samo onom što ti je taj trenutak važno i drago – objašnjava Karmela.

Gušti, bilo da se kuha, bilo da se kvalitetno dokoličari. Dakako da se onda teško prihvaća današnja navada od dostave, od nekuhanja.

- Strašno mi je to, baš strašno. I ova instant hrana, polugotova. Strašno - iskreno će Karmela.

Ne može, veli, pakirana salata biti jednako fina kao glavicica salate od kumice na placu.

- Godinama sam kuhala rajčicu doma i morat ću se tome vratiti, ali odem u Hrastin u Slavoniju kod moje Ilonke, koja ničim ne šprica tu svoju rajčicu, već djeca nje-na prstima skupljaju krumpirove zlatice, i onda u njenoj kužini na otvorenom na vatri kuhamo rajčicu koja je najbolja na svijetu. Stvarno se trudim da namirnice budu dobre, provjerene - ističe Karmela.

Pa je mesar, primjerice, onaj u Ivanić Gradu, iz okolice Dugog Sela su žene s picecima i guskama...

- Stvarno mislim da trebamo poticati naše male proizvođače hrane, jer to njima znači opstanak, a i nama jer je to zdravlje - ne dvoji Karmela.

Sve to o čemu govori bome su već objeručke prihvatila njena djeca.

- I oni kuhaju. Noa je pravi gurban, roštilj je samo njegov. Rea više voli ove slatke stvari raditi. Dobri smo - priznaje Karmela.

E da, na mladima svijet ostaje, a i ima se ta mladost na koga ugledat'.

- Pišete kuharice, vodite ured Turističke zajednice, putujete po svijetu. Do kud to ide? Koliko toga ima? - pitamo.

- Ima, ima. Ne mogu ja baš sjediti. Dok se vozim po autoputu, razmišljam što bih mogla sljedeće. Samo radi, radi, radi. Doktor sigurno imaju neki latinsku riječ za to, ha, ha, ha. Meni to odgovara, volim biti aktivna od ranog jutra, to mi paše - priznaje Karmela.

MAGIČNO ZVONCE

Pričamo o svemu u blagdansko vrijeme. Karmela je od onih što prvi okite bor, a onda joj, kako kaže, stoji okićen do 2. veljače. Badnjak nudi savor od palamide, bakalar na bijelo, škampe na buzaru, a Božić sa sobom nosi mlince, gusku ili patku, piceka.

- Cijela se obitelj skupi, uvijek se nešto pjeva, a darove otvori-mo na badnju večer. Ali, ima lije-pa tradicija koju sam zapisala u »Kuhinji života«. Uveo ju je moj djed, Dalmatinac sa Zlarina koji je sto godina živio u Zagrebu. On bi nas okupio na Badnjak u svojoj kući, svi zajedno bi okitili veliku jelu u dnevnoj sobi, a onda bi nas djed zamolio da svi izađemo iz sobe van. Mi smo ćirili kroz luknjicu unutra, a on bi govorio kao da dolazi mali Isus. Čulo bi se kako govori: »E vidiš, moja Karmela je jako dobra u školi.« Za svakog od nas je imao neku lijepu riječ. A kad bi pozvonilo zvonce na boru, to je bio znak da je mali Isus otišao i mi bi smjeli ući u dnevnu sobu, a pod borom je bilo puno darova koje je ostavio mali Isus - prepričava Karmela.

Zato ona danas vješa zvonce u okićenom stanu, pa kad uđu djeca, ono zvoni dok se hrli poklonima.

- Zvonce zvoni da malo te čarolije, malo te magičnosti unesemo u svoj život. Nije život ni siv, ni crn, život je pun boja i to se najbolje vidi u blagdansko doba – uči Karmela.

Uči onako kako nas uči što je »Dolce Vita«, kako se dobra jela skuhati mogu u 45 minuta pa da se ukrade vrijeme i da ga se ima malo više za sebe i one koje volimo.

Sanda MILINKOVIĆ FRANK
i Mia ČELAP
Snimila Ana KRIŽANEC

Art-kvart Benčić tijekom prosinca je postao Art-kvart čarolije, ugovivši petu Zimsku priču iz Benčića u sklopu koje je organizirano više od pedeset radionica namijenjenih svim generacijama i kreativnim interesima. Program, koji se odvija u prostoru Gradske knjižnice Rijeka, obuhvatio je raznolike sadržaje - od kulinarskih radionica izrade dviju vrsta tiramisua i jestivih božićnih darova iz staklenke do kreativnih radionica izrade božićnih vintage kuglica.

DVA LICA TIRAMISUA

Tijekom vrlo ukusne radionice naziva »Dva lica tiramisua«, poznata riječka gastroblogerica Bojana Matek, poznatija kao Bokylicious, naučila nas je napraviti dvije vrste jedne od omiljenih blagdanskih slastica. Okupljeni kulinarski entuzijasti kišni su četvrtak proveli izrađujući jedan tradicionalni i jedan prigodni tiramisu, pun božićnih okusa.

- Tiramisu je jedan od najpoznatijih i najomiljenijih desertna svijetu, ali iako klasik, vrlo je dobra osnova za kreativnost i igranje namirnicama. Volim isprobavati razne verzije, a iako ne pijem kavu, uvijek se rado vraćam baznom receptu, kaže Bojana.

S obzirom na to da se radionica odvijala u Grdskoj knjižnici i da polaznici na raspolaganju nisu imali svu potrebnu opremu i aparaturu, Bojana je recepte prilagodila uvjetima. Pokazala je kako napraviti kremu, a potom je petnaestak polaznika pripremilo piškote i panettone te sloj po sloj slagalo u staklenke, ukrašavajući deserte koje su potom mogli ponijeti kući.

- Recimo, kod kuće obavezno jaja tučem na pari, ovdje ćemo taj korak morati preskočiti, dodala je Bojana tijekom radionice.

Na održavanje ovakve radionice odlučila se na poziv drage joj Sanje iz American cornera koja joj uvijek daje umjetničku slobodu što se tiče tema radionica.

- Razmišljala sam što bismo mogli raditi da bude zanimljivo, a da nam svima olakšam i izbjegnem posuđivanje i upotrebu pećnice. Prošle godine nam je bilo poprilično stresno imati pećnicu u blizini toliko knjiga..., kazala je Bojana kroz smijeh.

- Nemamo ovdje kuhinju ni profesionalne aparate, ali imamo dobru volju i ljubav prema izradi slastica. Sudeći po nekim prošlim radionicama, neki dođu jer vole peći kolače, neki dođu da bi vidjeli i probali nešto novo, a neki se dođu družiti. Divna mi je inicijativa GKR-a da u ovo predblagdansko vrijeme besplatno ponude pregršt raznih radionica i predavanja među kojima zasigurno svatko može pronaći nešto za sebe, kazala je Bojana.

Osobno voli degustirati nove okuse pa joj je verzija tiramisua s panettoneom odlična, ali, kroz osmijeh kaže da

“Ciljevi radionice su potaknuti održivost i osobnu kreativnost kroz darove iz kuhinje, predstaviti jednostavne »uradi sam« recepte bez kuhanja i razvijati osjećaj zajedništva i blagdanskog duha

BOJANA MATEK, BOKYLICIOUS

Voditeljica
»jestivih« radionica
Bojana Matek

BOŽIĆNI TIRAMISU

SASTOJCI:

- 500 gr mascarponea
- 500 ml vrhnja za šlag
- 125 gr šećera u prahu
- 1 žličica paste od vanilije
- pandoro ili panettone
- 300-400 ml soka od naranče (svježe cijeđeni ili 100 %)
- 4 žlice ruma
- tamni kakao
- začini za medenjake

UPUTE: Napraviti kremu kao za klasični tiramisu. Narezati pandoro i/ili panettone na kockice. U sok od naranče dodati rum. Panettone kratko umočiti u sok ili preliti s malo soka. Kada imate priliku istući jaja na pari, 4 žumanjka i 2 cijela jaja istucite sa 150 gr kristal šećera nad vodenom kupelji dok ne dobijete gustu kremu. Izmiksajte mascarpone, dodajte mu kremu od jaja i šećera, vaniliju, sve dobro umiješajte pa dodajte unaprijed tučeno vrhnje. Sve još malo izmiksajte. Naizmjenično slažite panettone pa kremu u posudu ili teglice. Kakao pomiješajte sa začinom za medenjake pa obilno posuti vrh tiramisua. Krema od jaja daje posebnu dimenziju tiramisuu, ali ih je bolje termički obraditi na pari kako bi se izbjegla mogućnost zaraze salmonelom.

Više od 50 radionica za sve generacije

BLAGDANSKA ČAROLIJA U BENČIĆU

Program, koji se odvijao i u prostoru Gradske knjižnice Rijeka, obuhvatio je raznolike sadržaje namijenjene svim generacijama i kreativnim interesima - od kulinarskih radionica do kreativnih radionica izrade božićnih vintage kuglica

TIRAMISU S KAVOM (BEZ JAJA)

SASTOJCI:

- 500 gr mascarponea
- 500 ml vrhnja za šlag
- 125 gr šećera u prahu
- 1 žličica paste od vanilije (ili aroma il mahuna)
- 350-400 gr
- 300 ml hladne kave
- 4 žlice ruma
- tamni kakao

UPUTE: U posudu staviti mascarpone i šećer u prahu, mikserom sjediniti pa dodati vrhnje za šlag i vaniliju. Sve skupa miksati nekoliko minuta dok ne dobijemo čvrstu kremu. Paziti da ne premiksamo. U ohlađenu kavu dodati rum. Ako ne volite jak okus kave, dodajte i malo mlijeka. Piškote skratiti ukoliko je potrebno za kalup pa kratko umočiti u kavu i slagati u posudu ili teglice, naizmjenično, dok ne potrošimo sve sastojke. Zadnji sloj mora biti krema. Obilno posuti tamnim kakaom. Hladiti nekoliko sati u hladnjaku.

je klasik s razlogom klasik.

- Teško mi je odabrati omiljenu blagdansku slasticu jer svake godine volim peći nešto novo, ali recimo da su starinske vanili kiflice ono što je nezaobilazno svaki Božić, priznala nam je tijekom radionice.

JESTIVI DAROVI

Radionica »Jestivi božićni darovi iz staklenke« ponudila je praktične ideje za blagdanske poklone koji spajaju kreativnost, održivost i osobni angažman. Bojana je sudionicima je omogućila izradu darova namijenjenih darivanju u blagdansko vrijeme koje je, kako ističe, sve izraženije obilježeno konzumerizmom, dok su Božić i darivanje izgubili dio nekadašnjeg značenja.

U radu su korišteni jestivi sastojci poput šećera, brašna, čokolade i začina, kao i staklene teglice, etikete, trakice i vrpce koje su služile za upute i dekoraciju.

- Volim darivati ovakve poklone, ali nažalost, danas se sve manje gleda trud koji si uložio, a sve više koliko si potrošio. Kombiniram obje vrste poklona, kaže Bojana.

Desetak entuzijasta tijekom večeri je zasukalo rukave i pažljivo mjerilo sastojke od kojih su kasnije napravili smjesu za blagdanske keksiće i smjesu za toplu čokoladu, savršene darove u kojima će svi zajedno kasnije uživati.

- Ciljevi radionice su potaknuti održivost i osobnu kreativnost kroz darove iz kuhinje, predstaviti jednostavne »uradi sam« recepte bez kuhanja i razvijati osjećaj zajedništva i blagdansko duha, kaže Bojana.

Poseban naglasak stavljen je i na vizualni aspekt gotovih proizvoda, pri čemu je sudionicima sugerirano slaganje sastojaka u slojevima radi estetskog dojma, ali i mogućnost prilagodbe sadržaja osobnim ukusima.

- U staklenku zaista možete staviti svašta, ovisno što volite i što vam leži. Osim ovih ideja s radionice, to mogu biti domaće marmelade, domaće mješavine začina, domaći keksi, zimnica, možete napraviti mali biljni terarij ili snježnu kuglu. Mislim da je samo nebo granica kad proradi mašta, zaključuje Bojana.

Govoreći oasticama koje se mogu pripremiti unaprijed, navela je kako najdulje traju prhki i suhi keksi koji, ako su dobro zatvoreni, mogu potrajati i dulje od mjesec dana. Među njima su vanilice, kokos kiflice, cantuccini, medenjaci i slične vrste keksa.

Kako bi ideje s radionice bile dostupne i širem krugu zainteresiranih, podijeljeni su i recepti za obje smjese korištene tijekom radionice. Preostaje još samo prigodno ukrasiti staklenke, priložiti upute za pripremu i pokloniti

Natali Bosić održala je radionicu izrade vintage božićnih kugli

ih kao osoban blagdanski znak pažnje.

Kako program ne bi ostao isključivo u znaku gastronomije, pažnju je privukla i radionica izrade božićnih vintage kugli koja je u prostor Gradske knjižnice Rijeka unijela blagdanski ugođaj nadahnut viktorijanskim šarmom.

VINTAGE KUGLICE

Radionicu je vodila pedagoginja Natali Bosić, a sudionici su imali priliku upoznati se sa simbolikom ovog osobnog blagdansko ukrasa te vlastitim rukama izraditi jedinstveni dekor koji u dom unosi duh prošlih vremena. Kao polazište radionice poslužila je tradicija tzv. kugli za poljupce, blagdanskih ukrasa karakterističnih za viktorijansko razdoblje. U 19. stoljeću vješale su se na vrata ili u hodnike domova, a osim dekorativne uloge nosile su i snažnu simboliku zajedništva, ljubavi, sreće i dobrih želja.

Tradicionalno su se izrađivale od zimzelenih grančica poput bora, jele i smreke, uz dodatak aromatičnih biljaka i začina koji su, osim dekorativne, imali i simboličnu ulogu, s mirisima koji su asocijirali na obilje i

toplinu doma.

Kako ističe voditeljica, upravo je narativ bio ključan u osmišljavanju ovog programa.

- U osmišljavanju radionice polazim od storytellinga kao važnog pedagoškog i iskustvenog alata. Važno mi je da svaka radionica ima priču koja sudionike uvodi u kontekst i daje smisao onome što rade. Nekada je to priča o tradiciji, nekada o održivosti ili o zanatima koji se danas vraćaju u fokus, ali upravo narativ je ono što ljude »uvlači« u iskustvo, ističe Natali.

U uvodnom dijelu radionice sudionici su se upoznali s povijesti i značenjem ovih ukrasa, nakon čega je uslijedio praktični dio rada. Radionica je bila gotovo u potpunosti usmjerena na prirodne materijale i osjetilno iskustvo; koristile su se svježe zimzelene grane bora, spužve za ikebanu kao baza, te razne špage, vrpce i ostali blagdanski detalji.

Sam se proces rada odvijao kroz nekoliko faza, pa su tako sudionici najprije pripremali »osnovu« kugle i birali način na koji će je objesiti. Zatim je na red došlo pažljivo slaganje

66 Kreativne aktivnosti, osobito one koje uključuju rad s prirodnim materijalima, imaju snažan učinak na opuštanje i mentalno zdravlje

NATALI BOSIĆ

borovih grančica, da bi u završnoj fazi dodavali ukrase i osobne detalje, gdje je svatko mogao izraziti i dašak vlastitog estetskog izričaja.

Upravo je u načinu strukturiranja programa vidljivo i pedagoško iskustvo voditeljice. Kako sama ističe, osim kreativnog sadržaja, veliku pažnju posvećuje cjelokupnom iskustvu sudjelovanja.

- Kreativne aktivnosti, osobito one koje uključuju rad s prirodnim materijalima, imaju snažan učinak na opuštanje i mentalno zdravlje. Kod radionice namijenjenih odraslima posebno primjećujem razvoj nove kulture sudjelovanja u kreativnim aktivnostima. Posljednjih godina sve više odraslih ljudi svjesno bira provoditi slobodno vrijeme kroz stvaranje, druženje i učenje nečeg novog, što me iskreno veseli, objašnjava.

- Volim vjerovati da to nije samo prolazni trend, već pokazatelj društvenog sazrijevanja. U vremenu u kojem često prevladavaju negativne vijesti, važno je prepoznati i istaknuti ovakve svijetle primjere – gdje ljudi grade nova poznanstva, njeguju kreativnost, brinu o sebi i često otkrivaju nove hobije,

KEKSI IZ STAKLENKE

SASTOJCI:

- 160 gr glatkog brašna
- 1/2 žličice praška za pecivo
- prstohvat soli
- 50 gr zobenih pahuljica
- 90 gr smeđeg šećera
- 60 gr bijelog šećera
- 50 gr krupno sjeckanih oraha
- 50 gr čokolade (kapljice ili krupno sjeckana)

Redoslijed slaganja: Glatko brašno sa soli i praškom za pecivo, zobene pahuljice, smeđi šećer, bijeli šećer, krupno sjeckani orasi, čokolada

Priprema: Sadržaj staklenke istresite u zdjelu. Dodajte jaje i 115 gr istopljenog maslaca. Sve dobro promiješajte i ostavite da odmori desetak minuta. Oblikujte kuglice, posložite ih na pekač obložen papirom za pečenje i pecite 12 minuta u pećnici ugrijanoj na 180° C.

TOPLA ČOKOLADA

Redoslijed slaganja:

- 4 lice tamnog nezaslađenog kakaa
- začini po želji (cimet, chilli, začini za medenjake...)
- 4 žlice šećera
- 1/2 žlice kukuruznog škroba
- komadići čokolade
- marshmallows

Priprema: U 500 ml mlijeka umiješati sadržaj staklenke (sve osim marshmallowsa ako ih ima), staviti kuhati i miješati pjenjačem dok ne zavrije. Kuhati još 5 minuta nakon vrenja uz neprestano miješanje. Uli-ti u šalice i posuti marshmallowsima ili dodati tučeno vrhnje.

zaključuje Natali.

Radionica je okupila sudionike različitih razina iskustva, koje je povezivao interes za ručni rad i stvaranje osobnih blagdanskih ukrasa, izvan okvira uobičajene kupovine gotovih proizvoda. Vrijednost ovakvih programa ogleda se upravo u spoju tradicije, održivosti i individualnog kreativnog izraza.

NOVO I DRUGAČIJE

Među brojnim sudionicima, bila je i Gordana, koja se radionici pridružila spontano, no svakako nije požalila. - Izrada kugli je jako jednostavna i interesantna. Čovjek stvarno ima osjećaj da može iskoristiti svoju kreativnost, maštu i želju da stvori nešto novo i drugačije, kaže.

Osim toga, Gordana tvrdi da je ovo savršena prilika za sve koji žele vlastiti unikatni ukras, bez obzira na to imaju li već iskustva u tome ili se prvi put susreću s izradom.

- Iako mi nije prvi put da izrađujem vlastite ukrase, rijetko se kada kod kuće uhvatim toga jer uvijek nešto nedostaje, pa je ovo baš idealna prilika. Zahvalna sam Gradskoj knjižnici na ovom lijepom blagdanskom poklonu, istaknula je, dodavši da će svoju kuglicu dodatno ukrasiti te iskoristiti kao zamjenu za bor.

Kroz opuštenu atmosferu i praktičan rad, Gradska knjižnica Rijeka još je jednom potvrdila svoju ulogu kao mjesto susreta, učenja i stvaralaštva koje potiče kreativnost i osobni razvoj. Sudionici su radionicu završili s vlastitim, mirisnim božićnim kuglama, ali i s novim znanjem, iskustvom i drugačijim pogledom na blagdansko ukrašavanje, u kojem proces može biti jednako vrijedan kao i sam konačni rezultat.

Vedrana i Rafaela pokrenule mali, ali srcem veliki brend keramike Vera

PRIVATNA ARHIVA

“Puno je odricanja, prioritiziranja i žrtve. No, kad na kraju dana vidimo rezultat, to zadovoljstvo kojim smo ispunjene potvrđuje da je vrijedilo svakog truda. Konačno, kad vidimo da naša djeca rastu uz primjer da se trud i strast isplate, sve ima smisla

ZA NAS JE GLINA TERAPIJA KOJA NAS PUNI ENERGIJOM

Sanda MILINKOVIĆ FRANK

U svijetu koji stalno traži da budemo brži, produktivniji i dostupniji, dvije prijateljice odlučile su usporiti i pronaći mir u glini. One su Vedrana i Rafaela, a iako obje imaju stalne poslove, zajednički su pokrenule mali, ali srcem veliki brend keramike Vera, kroz koji izražavaju svoju strast, kreativnost i ljubav prema stvaranju. Osim što dijele ljubav prema estetici, dijele i svakodnevnu punu dječjeg žamora, zajedno broje petoro djece pa je njihov svijet isprepleten toplinom, smijehom, obiteljskim kaosom i stvaralačkom energijom koja se osjeti u svakom komadu koji izlazi iz njihovih ruku.

Kako ste se upoznale i što vas je inspiriralo da zajedno pokrenete ovaj brend?

- Naša priča zapravo je počela prilično uobičajeno. Upoznale smo se preko djece, iako se znamo iz viđenja još od srednjoškolskih dana. Oduvijek nas je povezivao sličan estetski senzibilitet i ljubav prema lijepim stvarima.

Sve je krenulo iz čiste zabave, izradile smo nekoliko komada keramike, poklonile ih prijateljima i priča se jednostavno sama zakotrljala. S glinom je to tako, jednom kad kreneš, ideje se ne prestano nižu.

TRENTAK MIRA

Možete li nam opisati jedan tipičan dan u vašem životu, od obiteljskih obaveza do vođenja brenda?

- Kako obje imamo stalne poslove, keramici se posvećujemo tek kad završimo sve svoje, ali i obiteljske obaveze, posao, školu, treninge, večere, kupovine, spremanje, planiranje... Iako zvuči naporno, nama je to trenutak mira. Kad djeca zaspu, a kuća utihne, mi odlazimo u studio, upalimo glazbu i jednostavno stvaramo. Danas je, čini se, teže nego ikada biti žena, očekuje se da budemo uspješne u svemu, od karijere

Kad djeca zaspu, a kuća utihne, mi odlazimo u studio, upalimo glazbu i jednostavno stvaramo. Danas je, čini se, teže nego ikada biti žena, očekuje se da budemo uspješne u svemu, od karijere do doma. No upravo nam glina pomaže pronaći ravnotežu. Ona nam je terapija, prostor u kojem se resetiramo i punimo energijom

do doma. No upravo nam glina pomaže pronaći ravnotežu. Ona nam je terapija, prostor u kojem se resetiramo i punimo energijom.

U proces su uključena i naša djeca, oni su naši veliki pomagači i najiskreniji kritičari. To nas sve dodatno povezuje i otvara nam prostor za kvalitetno zajedničko vrijeme, u kojem stvaramo, učimo i uživamo zajedno.

Kako uspijevate balansirati između obiteljskog života i poslovnih izazova?

- Da budemo potpuno iskrene, teško. Puno je odricanja, prioritiziranja i žrtve. No, kad na kraju dana vidimo rezultat, to zadovoljstvo kojim smo ispunjene potvrđuje da je vrijedilo svakog truda. Konačno, kad vidimo da naša djeca rastu uz primjer da se trud i strast isplate, sve ima smisla.

Kako se vaš život promijenio od kad ste pokrenule brend?

- Naši dani više nemaju ni početak ni kraj, sve se isprepliće. Svaki dan donosi mali izazov i novu priliku da nešto stvorimo. Obje smo po prirodi vrlo ambiciozne, pa često preuzmemo i više nego što bismo trebale, ali glina nas brzo prizemljuje, podsjetiti nas da se ljepota stvara polako i s ljubavlju. Svjesne smo da za nas keramika nije posao od kojeg živimo, nego od kojeg živimo ljepše. I tada je sve lakše. Najveća promjena koju smo doživjele nije u tome da smo postale drugačije osobe, nego u načinu na koji doživljavamo vrijeme, sebe i svoj rad. Iako smo i prije bile prilično vješte, sada bolje organiziramo dane, učinkovitije balansiramo obaveze i stvaranje. Povratne reakcije naših kupaca i podrška okoline daju nam dodatni vjetar u leđa i podsjećaju nas koliko je vrijedno raditi s ljubavlju i dijeliti našu strast s drugima.

Koji je bio najizazovniji trenutak na vašem poduzetničkom putu i kako ste ga prevladale?

- Najveći izazov bio je odlučiti zakoračiti iz sigurnosti našeg malog studija, mjesta bez pritiska i rokova, i otvoriti vlastiti showroom. To je značilo više odgovornosti i obaveza, ali i puno ponosa. Bio je to trenutak u kojem smo shvatile da naš »hobi nakon posla« ima snagu postati nešto što usređuje i druge. Kako smo ga prevladale? Bacile smo se na glavu, ha, ha, ha.

UNUTARNJI GLAS

Što biste savjetovale drugim mamama koje razmišljaju o pokretanju vlastitog brenda ili projekta?

- Možda zvuči kao klišej, ali doista vjerujemo da treba poslušati onaj unutarnji glas. Ako u sebi nosite iskru ideje – slijedite je. Nije ni bitno kamo će vas odvesti, jer već sam put nosi ogromnu vrijednost i ispunjenje. I doista, ne želite jednog dana pomisliti, joj trebala sam. Krenite. Nama je keramika donijela mir, zadovoljstvo i osjećaj ispunjenosti. To vrijedi više od svakog poslovnog uspjeha.

Što se sve može pronaći u ponudi vašeg brenda?

- Svašta! Ha, ha, ha. Naša ponuda odražava upravo ono što živimo, toplinu doma i spontanost stvaranja. Tako u našoj ponudi možete pronaći razne komade: od šalica, zdjela, tanjura i pladnjeva, do posudica, zidnih vijenaca, stolnih dekoracija, nakita i suvenira. Često spajamo keramiku s prirodnim materijalima, a posebno smo ponosne na naše božićne vijence s keramičkim detaljima, što se pokazalo kao pun pogodak.

Naša je keramika s porukom, većina naših komada sadrži riječi i rečenice koje donose toplinu, inspiraciju

i osmijeh. Svaki komad nosi malu priču ili podsjetnik da usporimo, uživamo u trenucima i njegujemo ljepotu u svakodnevici.

Otkuda crpate inspiraciju za stvaranje?

- U svemu. U svakodnevnim trenucima, u djeci, u prirodi, u slučajnoj rečenici. Vikend odlazak u šumu, planine ili more često nam otvori novi pogled – priroda ima savršen način da nas smiri i nadahne. Kad zapnemo, volimo prolistati Pinterest, ali ideje najčešće dolaze kad se najmanje trudimo. Naša bilježnica sa skicama stalno se puni, samo vremena uvijek fali. Upravo u tome leži čarolija – nikada nismo do kraja gotove. Kad dan završi, već se veselimo novoj ideji i jedva čekamo da joj se iduć dan posvetimo.

JEDINSTVEN I AUTENTIČAN

Koje materijale najčešće koristite za izradu?

- Od glina uglavnom biramo kameninu, koju oblikujemo i bojamo. Neke predmete dodatno obogaćujemo drvom, kožom, špagom ili, pak primjerice, nordijskom jelom – ovisno o dizajnu i inspiraciji trenutka. Stalno učimo i unapređujemo svoje tehnike, istražujemo nove pristupe i materijale, jer želimo da svaki komad bude jedinstven, poseban i autentičan.

Kako izgleda proces izrade – od ideje do finalnog proizvoda?

- Neki proizvodi zahtijevaju testiranja, pa imamo i nekoliko pokušaja prije nego što budemo zadovoljne. Ponekad, pak, sve uspije već iz prve. Jedno je zajedničko svima – vrijeme. Od oblikovanja, bojenja i prvog pečenja – do glaziranja i završnog pečenja – produ tu jedni. Kod nas to, uz poslovne i obiteljske obaveze, traje otprilike tri tjedna. Zato uvijek kažemo: tko želi personalizirani komad, neka bude strpljiv – jer ručno radeno traži svoje vrijeme.

Blíže nam se blagdani – što biste iz asortimana izdvojile kao najbolji dar?

- Najljepši darovi su oni koji nose emociju. Naši keramički privjesci s porukama, bilo za bor, bilo za dom, upravo su to. Svaki nosi svoju priču, a kupac sam odabere onu koja s njim rezonira. U ponudi imamo i unikatne posude za božićne kekse te prelijepe stalke za torte, idealne za ukrasiti božićnu trpezu. Za ljubitelje stila imamo sitne, posebne detalje poput brošića, koji donose dašak radosti i veselja u svaku odjevnju kombinaciju.

Izdvojeno

RIJEKA

12. Salon crno-bijele fotografije 100+1

Danas u 18 sati u Galerij Pasaž Fotokluba Color otvara se 12. Salon crno-bijele fotografije 100+1. Izložba ostaje otvorena do 10. siječnja 2026., a može se pogledati radnim danom od 18 do 20 sati, subotom od 10 do 12 sati. Na ovu uglednu natječajnu izložbu prima se najviše do 100 crno-bijelih fotografija + jedna, koja se estetskim kriterijima

izdvaja od drugih, a kojoj selektorica dodjeljuje Grand Prix Fernando Soprano. Kustosica izložbe je Weronika Kobylińska iz Poljske - povjesničarka umjetnosti, predsjednica Zaklade za arheologiju fotografije i izvanredna profesorica na Filmskoj školi u Łódžu. Autorica je brojnih znanstvenih članaka, popularnih eseja i dviju knjiga o fotografiji.

Promo

RIJEKA

Evaluacija programa

SOS Rijeka - centar za nasilje i ljudska prava je nevladina udruga koja već više od trideset godina u lokalnoj zajednici pruža podršku osobama koje su proživjele obiteljsko, intimno partnersko i/ili seksualno nasilje. Provodi se evaluacija programa, a dio tog procesa uključuje ispitivanje potreba zajednice kako bi se kvalitetnije planirale aktivnosti i učinkovitije na njih odgovarali. Pozivaju se stoga građani i građanke da ispune kratki upitnik vezan uz ovaj projekt usmjeren žrtvama seksualnog nasilja na mrežnim stranicama. Podaci prikupljeni putem upitnika omogućit će procjenu uspješnosti aktivnosti usmjerenih na zajednicu, te pridonijeti povećanju senzibiliziranosti za nasilja.

OPATIJA

Doručak s Djedom Božićnjakom

Advent u Opatiji već je sam po sebi čaroban, ali ove godine donosi nešto posebno - nezaboravno jutro uz blagdanski doručak s Djedom Božićnjakom ove nedjelje od 11 do 12 sati, u lobby baru Wind u hotelu Istra, koji se pretvara u pravu blagdansku destinaciju ispunjenu dječjim smijehom, toplinom i mirisima najfinijih poslastica. Najmlađi gosti uživati će u slikanju, crtanju i pisanju pisama Djedu Božićnjaku, a najveće uzbuđenje tek slijedi - druženje i fotografiranje s Djedom i Bakom Božićnjak. Okićeno drveće, sjajne lampice i udoban blagdanski naslonjač pretvorit će svaki tren u uspomenu vrijednu čuvanja. A što je prava božićna čarolija bez dobrog doručka? Mališane čeka pravi gastronomski raj: mirisni kroasani, mekane palačinke, slani zalogaji, mini pizze, slasni muffini i voće na štapiću. Kontakt za rezervacije: +385 51 271 299.

ArhivaNL

BROD NA KUPI

Radno vrijeme Kaštela Zrinskih

Kaštel Zrinskih sa stalnim postavom »Divljina s pogledom na more« i »Interpretacijskim centrom Putovima Frankopana« radi od utorka do petka od 9 do 19 sati te subotom i nedjeljom od 10 do 18 sati. Stalni postav Muzeja predstavlja prirodnu baštinu Gorskog kotara, od Kupske doline i krškog podzemlja, preko najznačajnijih šumskih zajednica. U Interpretacijskom centru interpretira se tema »Odnos Frankopana i Zrinskih prema prirodi«.

Ljekarne

Tijekom vikenda danju je dežurna ljekarna »CAMBIERI«, Cambierijeva 11 (215-281). Noćno dežurstvo obavlja ljekarna »CENTAR«, Riva 18 (213-101). Noćno dežurstvo traje od 20 do 7 sati ujutro sljedećeg dana.

Danas

RIJEKA

Blagdanski program

Na Rezoluciji zabave vikend završava uz večernji DJ set Bruna. Riva doživljava danas donosi program namijenjen obiteljskom druženju, koji traje od 16 do 20 sati, a uključuje radionice te druženje i fotografiranje s Djedom Mrazom. Bogat program događanja nastavljaju se i u Art-kvartu čarolije, a detaljan program dostupan je na službenim stranicama Gradske knjižnice Rijeka, Dječje kuće i Turističke zajednice grada Rijeke. Aktivno je i na ledu - u Export Ice Boxu program je posvećen najmlađima, uz Malu školu olimpijske i druženje s maskotama Angel & Stitch.

Otkazana predstava »Autotrolej i mi 5«

Zbog bolesti glumca večerašnja predstava »Autotrolej i mi 5« je otkazana.

U MMSU-u izložba »Koreografije nasilja«

U Muzeju moderne i suvremene umjetnosti otvorena je izložba »Koreografije nasilja«, prva velika samostalna izložba Jelene Jureše u Hrvatskoj, koja okuplja pregled njezine recentne produkcije iz područja filma, videa i videoinstalacije. Izložbu se može razgledati do 20. veljače. od utorka do petka od 11 do 18 sati, subotom i nedjeljom od 12 do 17 sati. Ponedjeljkom i praznikom zatvoreno.

Besplatna pravna pomoć oboljelima

Udruga Srce za nju sklopila je suradnju s Odvjetničkim uredom Antonela Sesar koji će ženama oboljelima od raka dojke pružati besplatnu pravnu pomoć. U Udruzi ističu kako su kroz svakodnevni kontakt s oboljelim ženama spoznale da se mnoge suočavaju s pravnim problemima, te da nemaju ni snage ni mogućnost da ih same riješe. Udruga istodobno poziva i druge poslovne subjekte da podrže rad udruge

i sukladno svojim djelatnostima. Žene kojima treba pravni savjet mogu se javiti na broj Udruge 095 391 2242 radnim danom od 18 do 20 sati, nakon čega će im Udruga organizirati termin i pružiti svu potrebnu podršku u suradnji s odvjetničkim uredom Antonela Sesar.

VIŠKOVO Božićni samanj

Blagdanski program uz Božićni samjam od 10 do 16 sati uz Božićni samjam. U 10 sati počinje i program za najmlađe - doručak s Djedom Božićnjakom, koji će se s djecom družiti do 12 sati u restoranu Zvončar. Blagdanski ugođaj u parku u 12 sati upotpunit će nastup KUD-a Halubjan izvedbama božićnih pjesama. U 19 sati zabava se seli u Dom Marinići, gdje će se održati božićno-novogodišnji koncert Limene glazbe.

KASTAV Produkcija plesnog kluba Gym Dance

U sklopu bogatog advenstskog programa danas u 18 sati u Sprskoj dvorani Matja Katalinić na programu je svečana božićna produkcija plesnog kluba Gym Dance.

KRALJEVICA Božićno-novogodišnji koncert u Kijcu

U društvenom centru Kijac danas u 19 sati počinje Božićno-novogodišnji koncert KUD-a Ive Jurjević iz Omišlja i Lanterne iz Kraljevice.

BAKAR Božićna avantura vlakom

Danas je na programu Božićna avantura vlakom sa Škrljeva na Zlobin. Vlak sa željezničke postaje na Škrljevu kreće u 13,50. Mjesta su popunjena. U Domu kulture Zlobin na rasporedu je predstava »Vile-njak Djeda Božićnjaka« u izvedbi Igraonice Zvrk, animacija, božićni

sajam, kao i prigodna ugostiteljska ponuda.

LOVRAN Božićno-novogodišnji koncert u kinu Sloboda

Danas u kinu Sloboda Lovran u 19 sati održati će se Božićno-novogodišnji koncert. Ulaz na koncert je slobodan.

MALINSKA Adventska Fritulijada

Danas u Adventskom šatoru u 15 sati počinje Adventska fritulijada, koja donosi mirise i okuse blagdana. U programu sudjeluju školski zbor i plesna skupina Osnovne škole Malinska-Dubašnica.

JURANDVOR Filmski i kulturni program

U Domu Jurandvor u 16 sati počinje projekcija animiranog filma »Klaus«, priče o podrijetlu Djeda Božićnjaka i poštaru koji se, dolaskom u zabačeno selo Smeerensburg, suočava s novim životnim vrijednostima. Nakon projekcije, u 18 sati, slijedi prezentacija i podjela kalendara Kulturnog društva »Šoto« za 2026. godinu, pod nazivom »Življenje po starinski«. Kalendar će predstaviti njegovi autori kroz kratko predstavljanje fotografija i priča nastalih tijekom godine, nakon čega slijedi besplatna podjela kalendara i prigodna zakuska.

CRES

Adventska čarolija

U Valunu će se od 13.30 do 18 sati održati prigodna gastroponuda, dok u 15 sati u Crkvi BDM od sv. Krunice počinje božićni koncert Trija Veljak. Blagdanska atmosfera nastavlja se u Palači Moise, gdje će se u sklopu programa Božićna čarolija od 17 do 20 sati održati druženje s Bakom Mraz. U Cresu će se blagdanski program odvijati i na otvorenom – Magična božićna intervencija u organizaciji DVD-a Cres, zajedno s blagdanskim programom ove udruge, započinje u 16.30 sati na Šetalištu 20. travnja, ispred prostora DVD-a Cres.

Festival jaslica

Festival jaslica bit će održan u crkvi sv. Marije Veličke, u crkvi sv. Frane, u crkvi sv. Izidora, u crkvi sv. Marko, u crkvi sv. Juraj te u crkvi sv. Gaetano.

FUŽINE Nedjelja posvećena delicijama i djeci

N. ANIĆ

Nedjelja u Adventskom selu proteći će u znaku programa za djecu i goranskih delicija.

Od 11 do 16 sati djecu očekuje druženje s Djedom Božićnjakom, facepainting, radionice za djecu, vožnja turističkim vlakom, od 13 do 16 sati, i vožnja kočijom, dok će odrasli moći uživati u ugostiteljskoj ponudi goranskih delicija.

Kina

RIJEKA CINESTAR

TOWER CENTER, Janka Polića Kamova 81/A, 060 32 32 33 www.blitz-cinestar.hr

»AVATAR: VATRA I PEPEO«, SF. Redatelj: James Cameron, uloge: Sam Worthington, Zoe Saldana, Sigourney Weaver, Stephen Lang, Kate Winslet EXTREME HFR 11.55, 16.00, 19.45, HFR 13.15, 14.15, 15.00, 17.05, 18.00, 20.45, 21.45 HFR 19, 20.15; »SPUŽVA BOB FILM: POTRAGA ZA SKOCKANIM«, animirani. Redatelj: Derek Drymon, 2D 11.00, 13.00, 15.00; »ČUDO-

VIŠTE ISPOD KREVETA«, horor. Redatelj: Bryan Fuller, uloge: Mads Mikelsen, Sigourney Weaver, Sophie Sloan 2D 19.30, 21.45; »BOŽIĆNA ČAROLIJA SJEVERA«, animirani. Redatelj: Bente Lohne, uloge: 2D 11.00, 15.00, 16.55; »TIHA NOĆ, SMRTONOSNA NOĆ«, horor. Redatelj: Mike P. Nelson, uloge: David Tomlinson, Ruby Modine, Rohan Campbell 2D 21.00; »FIVE NIGHTS AT FREDDY'S«, horor. Redatelj: Emma Tammi, uloge: Josh Hutcherson, Piper Rubio, Elizabeth Lail, Freddy Carter, Theodus Crane, Wayne Knight 2D 18.45; »KRALJ NAD KRALJEVI-MA«, animirani. Redatelj: Seong-ho

Promo

»Božićna čarolija sjevera«

Jang, uloge: 2D 11.15; »ZOOTROPOLA 2«, animirani. Redatelj: Jared Bush i Byron Howard, 2D 11.00, 11.55, 13.30, 15.45, 18.00; »MAJSTORI ILUZIJE 3: SAD ME VIDIŠ, SAD ME NE VIDIŠ«, triler. Redatelj: Ruben Fleischer, uloge: Jesse Eisen-

berg, Woody Harrelson, Dave Franco, Isla Fisher, Justice Smith, Dominic Sessa 2D 21.00; »MISIJA BOŽIĆ: JOJO SPAŠAVA STVAR«, animirani, Redatelj: Ricard Cussó, Damjan Mitrevski, 2D 11.30, 13.30, 15.30; »ŠAPE U AKCIJI«, animirani. Redatelj: Benoît Daffis, Jean-Christian Tassy, uloge: 2D 11.00, 13.00.

ART-KINO

Krešimirova 2, Rijeka; blagajna. (051) 323 261, www.art-kino.org
»MALI EUROPSKI MARATONCI«, 16.00, 17.00; »DOMAĆI MARATONCI 1« 18.00; »DOMAĆI MARATONCI 2«, 20.00. Ulaz slobodan.

Zelena

Pripremile Mija DROPULJIĆ I MIA ČELAP

BLAGDANSKI SAVJETI Kako pravilno negovati prirodno božićno drvce

Trikovi koji čuvaju miris i zelenilo

Redovito zalijevanje, pravilan odabir mjesta u domu i odgovarajući stalak samo su neke od stvari koje čine veliku razliku

Pravilna njega svježeg božićnog drvca može mu znatno produžiti vijek trajanja, slično kao što se brinemo o rezanom cvijeću. Izbjegavanje uobičajenih pogrešaka ključno je ako želite da vaše drvice ostane zeleno, mirisno i lijepo tijekom cijelog blagdanskih razdoblja. Redovito zalijevanje, pravilan odabir mjesta u domu i odgovarajući stalak samo su neke od stvari koje čine veliku razliku. Uz malo pažnje, prirodno božićno drvce može trajati i četiri do pet tjedana. Ako želite dugotrajan bor ili jelu, važno je već pri kupnji znati prepoznati svježije drvice. Deblo bi na dodir trebalo biti lagano ljepljivo, što je znak da je drvice nedavno posječeno. Iglice jele trebale bi pucnuti kada ih

savijete, dok se borove iglice savijaju bez lomljenja. Još jedan dobar test je lagano lupkanje donjeg dijela debla o tlo: ako otpadne puno iglica, drvice je vjerojatno već presuho i bolje ga je zamijeniti drugim.

Sloj smole

Čim donesete drvice kući, potrebno je odrezati tanki kolut, otprilike jedan do dva centimetra, s donjeg dijela debla. Time se uklanja sloj smole koji sprječava upijanje vode. Rez treba biti ravan i čist, najbolje napravljen ručnom ili motornom pilom. Važno je pritom ne oštetiti površinu reza jer svaka nečistoća ili zgnječenje može otežati upijanje vode. Ako deblo ne stane u stalak, nikada ga nemojte rezati sa strane ili »šiljiti«. Time se

uklanjaju vanjski slojevi drveta koji su ključni za upijanje vode. Umjesto toga, bolje je investirati u kvalitetan i stabilan stalak koji odgovara promjeru debla i pruža dobru potporu granama. Svježije posječeno drvice treba staviti u vodu što je prije moguće. Već nakon šest

do osam sati bez vode sposobnost debla da upija vlagu znatno se smanjuje. Ako drvice ne možete odmah postaviti, privremeno ga držite u hladnom prostoru, poput garaže ili zatvorenog balkona, u kanti s vodom.

Izvori topline

Drvo nikako ne smije stajati blizu izvora topline poput kamina, radijatora, grijalica, ventilacijskih otvora ili izravne sunčeve svjetlosti. Toplina ubrzava isušivanje, a suho drvice predstavlja i veći rizik od požara. Preporučuje se da drvice bude udaljeno barem jedan metar od svih izvora topline. Kod ukrašavanja drvca važno je odabrati rasvjetu koja ne zagrijava grane. LED lampice najbolji su izbor jer

Koliko često zalijevati?

S obzirom na to da prosječno drvice i nije baš jeftino, sasvim je jasno da ga želite održati zdravim i svježim što je duže moguće. Najvažnije što pritom možete učiniti jest pravilno ga zalijevati. U prvih tjedan do deset dana svježije drvice može »popiti« oko jedne litre vode po centimetru promjera debla. To znači da drvice s promjerom debla od 10 cm može potrošiti gotovo četiri litre vode dnevno. Tijekom prvih deset dana provjeravajte vodu u stalku svako jutro i večer. Važno je da dno debla uvijek bude uronjeno u vodu. Za sigurnost, dobro je napuniti posudu stalka do otprilike tri četvrtine. Nakon prvih deset dana zalijevanje se obično može smanjiti na jednom dnevno ili svaka dva do tri dana, ovisno o veličini drvca i temperaturi u domu.

troše manje energije i ostaju hladnije od klasičnih žaruljica. Time se smanjuje isušivanje drvca i povećava sigurnost. Znateljni kućni ljubimci mogu lako oštetiti drvice ili ga čak prevrnuti. Kako biste to spriječili, drvice možete dodatno učvrstiti vezivanjem za zid ili strop. Također, pripazite da posuda s vodom bude izvan njihova dosega.

Kada blagdani završe, nemojte spaljivati drvice ili njezove dijelove u kaminu ili peći. Suhe iglice vrlo se brzo zapale i mogu izazvati iskrenje, a smola iz bora i jele može oštetiti dimnjak i povećati nakupljanje čađe. Uz nekoliko jednostavnih navika i malo pažnje, prirodno božićno drvice može ostati svježije, sigurno i lijepo tijekom cijelog blagdanskih razdoblja.

Božićni kaktus

KAKO GA PRAVILNO RAZMNOŽITI

Božićni kaktus jedan je od najomiljenijih zimskih biljaka; cvate baš onda kad nam treba malo boje i veselja, a uz to može trajati godinama. Dobra vijest? Iz jedne biljke možete vrlo lako uzgojiti novu, bilo za svoj dom ili kao poklon. Razmnožavanje božićnog kaktusa jednostavno je, ali ima nekoliko važnih pravila koja značajno povećavaju šanse za uspjeh.

Za početak, birajte dio biljke koji izgleda zdravo, čvrsto i svježe zeleno. Savitljivi, mladi segmenti najbolji su izbor jer se puno brže ukorjenjuju od starijih i odrvenjelih. Izbjegavajte dijelove koji su smeđi, dehidrirani ili naborani. Najbolje vrijeme za uzimanje reznica je kasno proljeće ili početak ljeta, kada je biljka u fazi aktivnog rasta.

Božićni kaktus sastoji se od zglobno povezanih segmenata. Uzmite reznicu dugu dva do četiri segmenta tako da je nježno uvrnete na spoju. Ova tehnika je bolja od rezanja jer smanjuje rizik od oštećenja tkiva. Za razliku od mnogih drugih biljaka, božićni kaktus prije sadnje mora dobiti tanki zaštitni sloj na mjestu reza. Ostavite reznice dva do tri dana na suhom i sjenovitom mjestu da se formira lagana »krastica«. Upravo ovaj korak sprječava truljenje nakon sadnje.

Kada se reznica osuši, spremna je za sadnju. Idealna je mješavina za kaktuse i sukulente jer odlično drenira i sprječava prekomjerno zadržavanje vlage. Reznicu posadite na oko 2–3 cm dubine. Po želji možete umočiti donji dio u hormon za zakorjenjivanje, ali to nije nužno. Lagano zalijte i pazite da zemlja ostane blago vlažna, nikad mokra.

Da biste povećali vlažnost zraka, što reznice obožavaju, prekriti teglicu prozirnom plastičnom čašom, bocom ili vrećicom. Svakih nekoliko dana maknite pokrov da se prozrača i spriječi nakupljanje kondenzacije. Nakon što biljka počne stvarati novi segment na vrhu, možete ukloniti pokrov – to je znak da se uspješno ukorijenila.

Božićni kaktus može pustiti korijenje i u vodi, ali to često rezultira slabijim korijenom i težim prijelazom u zemlju. Ako se odlučite za vodu, mijenjajte je jednom tjedno. Kada korijen naraste otprilike 2–3 cm, presadite reznicu u zemlju. Kada se nova biljka ukorijeni, smjestite je na mjesto s puno neizravnog svjetla. Zalijevajte tek kad se gornji sloj zemlje osuši i držite Na idealnoj temperaturi od 16 do 21 °C.

Na što obratiti pozornost pri kupnji popularne biljke kako bi potrajala i nakon blagdana

Znakovi svježine božićne zvijezde

Božićna zvijezda nezaobilazan je dio blagdanskih uređenja doma. Ova biljka, porijeklom iz Meksika, dolazi u širokom spektru boja, od klasične crvene do ružičaste, bijele, žute i prošaranih varijanti. Ipak, nije rijetkost da brzo počne venuti nakon kupnje, što je najčešće znak da je već bila pri kraju svog dekorativnog vijeka. U optimalnim uvjetima božićna zvijezda može trajati sve do sredine ili čak kraja siječnja. Ključ je u pravilnom odabiru još u trgovini. Iako izgledaju poput cvjetnih latica, šareni dijelovi biljke zapravo su

brakteje, odnosno obojeni listovi. Pravi cvjetovi nalaze se u njihovom središtu i izgledaju poput sitnih žućkastih pupova. Upravo ti cvjetovi otkrivaju koliko je biljka svježja.

Na što obratiti pozornost pri kupnji božićne zvijezde?

1. Provjerite cvjetove

Cvjetni pupovi trebali bi biti zatvoreni, zeleni ili žućkasto-zeleni. Otvoreni ili intenzivno žuti pupovi, kao i vidljiv pelud, znak su da je biljka već prošla polovinu svog dekorativnog razdoblja. Suhi ili otpali pupovi ukazuju na to da biljka više neće dugo trajati.

2. Pogledati brakteje i lišće

Svi listovi trebaju biti čvrsti, ravni i živo obojeni. Žućenje, uvenuće ili opadanje lišća pokazuju da je biljka pod stresom, a takve primjerke treba zaobići.

3. Pregledati donji dio biljke

Plastični omotač može prikriti stanje donjih listova, pa ga je dobro nakratko podignuti. Ako je donje lišće otpalo, biljka se više neće oporaviti do Božića.

4. Provjeriti vlagu supstrata

Zemlja bi trebala biti lagano vlažna. Ako je

potpuno suha, biljka je vjerojatno prošla kroz stres od isušivanja, što znatno skraćuje njezin vijek.

5. Ocijeniti opći izgled

Ako biljka izgleda beživotno, mlohavo ili jednostavno »nezdravo«, neće se oporaviti nakon što stigne kući. Božićne zvijezde ne vraćaju vitalnost ako su već počele propadati.

6. Izbjegavati biljke s nametnicima

Pojava bijelih mušica, paukovih grinja ili brašnastih uši jasan je znak da biljku treba preskočiti.

Enogastro IKUTAK

Pripremila Danijela BAUK

RAVIOLI S MIRISOM MORA

ZELENI RAVIOLI S BAKALAROM

Težina: srednje

Vrijeme: priprema 60 min, kuhanje 40 min + 30 min odmor tijesta

Sastojci za 4 osobe:

Za tijesto:

- 200 g pšeničnog brašna tip 00
- 200 g svježeg špinata
- 2 jaja
- maslinovo ulje po potrebi
- sol po ukusu

Za nadjev:

- 300 g kuhanog osušenog bakalara
- 100 g krumpira
- 1 bijeli luk
- 100 g punomasnog mlijeka
- 20 g badema
- sol i crni papar po ukusu
- kopar po želji

Priprema: Špinat kratko proku-

hajte, ohladite u ledenoj vodi, dobro ocijedite i izmiksajte s jajima. Od dobivene smjese i brašna zamijesite glatko, elastično tijesto, posolite i ostavite ga da odmori 30 minuta. Krumpir narežite na kockice i kratko pirajte s nasjeckanim lukom na maslinovu ulju, zatim dodajte bakalar i mlijeko. Kuhajte dok krumpir ne omekša, a riba se raspadne. Smjesu začinite, dodajte malo maslinova ulja i ostavite da se ohladi. Tijesto tanko razvaljajte, napunite nadjevom i oblikujte raviole. Kuhajte ih u slanoj vodi dok ne isplivaju. U tavi rastopite maslac s malo vode od kuhanja, dodajte kopar, ubacite raviole i kratko ih obložite umakom. Poslužite odmah.

RAVIOLI OD RIBE

Težina: teško

Vrijeme: priprema 60 min, kuhanje 20 min

Sastojci za 6 osoba:

Za tijesto:

- 300 g pšeničnog brašna tip 00
- 3 jaja
- Za nadjev:**
- 250 g kozica ili škampi
- 100 g dimljenog lososa
- 200 g ricotte ili svježeg sira
- tamijan
- 5 g brandyja
- muškatni oraščić (prstohvat)
- crni papar po ukusu
- maslinovo ulje
- 1 češanj češnjaka

Za umak:

- 200 g pasirane rajčice
- 50 g svježeg vrhnja za kuhanje
- maslinovo ulje

sol, papar
● tamijan ili začinsko bilje po želji
Priprema: Od brašna i jaja zamijesite glatko, elastično tijesto i ostavite ga da odmori 30 minuta. Kozice ili škampe očistite, kratko popržite na maslinovu ulju s cijelim češnjakom, zalijte brandyjem i pustite da alkohol ispari. Ohladite pa izmiksajte s dimljenim lososom, ricottom, prstohvatom muškatonog oraščića, paprom i timijanom (bez dodatka soli). Tijesto tanko razvaljajte, napunite nadjevom i oblikujte raviole. Kuhajte ih u slanoj vodi 2–3 minute, dok ne isplivaju. U tavi zagrijte maslinovo ulje, dodajte pasiranu rajčicu, sol i papar te kuhajte 15 minuta. Ubacite raviole, dodajte malo slatkog vrhnja, kratko promiješajte i pospite timijanom. Poslužite odmah.

RAVIOLI S CRNILOM OD SIPE

Težina: teško

Vrijeme: priprema 60 min, kuhanje 1 h 20 min

Sastojci za 4 osobe:

Za tijesto:

- 300 g glatkog brašna
- 3 jaja,
- 2 vrećice crnila od sipe
- sol

Za nadjev:

- 250 g škampa,
- 250 g ricotte ili svježeg sira
- korica pola limuna
- papar

Za umak:

- 60 g maslaca

● svježim timijanom
● malo vode od kuhanja tjestenine
Priprema: od brašna, jaja, crnila od sipe i prstohvata soli zamijesite glatko tijesto i ostavite ga da odmori 30 minuta. Škampe sitno nasjeckajte i pomiješajte s ricottom, limunovom koricom i paprom. Tijesto tanko razvaljajte, napunite nadjevom i oblikujte raviole. Kuhajte ih u slanoj vodi 2–3 minute, dok ne isplivaju. U tavi otopite maslac s listićima timijana i malo vode od kuhanja, dodajte raviole, kratko ih obložite umakom i odmah poslužite.

RAVIOLI SA ŠKAMPIMA I LIMUNOM NA MASLACU I TIMIJANU

Težina: srednje

Vrijeme: priprema 50 min, kuhanje 1 h i 20 min

Sastojci za 4 osobe:

Za tijesto:

- 300 g glatkog brašna tip 00
- 3 jaja
- Za nadjev:**
- 250 g škampa, očišćenih
- 200 g ricotte ili svježeg sira
- naribana korica 1 neprskanog limuna
- sol
- svježe mljeveni crni papar

Za umak:

● 80 g maslaca
● sok od 1/2 limuna
● naribana korica 1/2 limuna
● svježim timijanom (listići)
● sol, papar
Priprema: od brašna i jaja zamijesite glatko, elastično tijesto, oblikujte kuglu i ostavite ga da odmori 30 minuta. Škampe sitno nasjeckajte i pomiješajte s ricottom, naribanom limunovom koricom, solju i paprom. Tijesto tanko razvaljajte, napunite nadjevom i oblikujte raviole. Kuhajte ih u slanoj vodi 2–3 minute, dok ne isplivaju. U tavi otopite maslac, dodajte limunov sok i korice listiće timijana. Ubacite raviole, kratko ih obložite umakom i odmah poslužite.

VICTOR SANCHEZ Sjajni španjolski stručnjak najavljuje utakmicu protiv Gorice s kojom se

Za puno zadovoljstvo tražimo još ta jedna pobjeda za

Nismo pretjerano slavili europski uspjeh u Poljskoj. Treba pobijediti Goricu pa onda možemo zajedno s navijačima žestoko proslaviti sve ovogodišnje uspjehe. Igračima ću dati slobodno do 5. siječnja - najavio je šef riječke struke

STRIJELAC U POSLJEDNJEM OGLEDU S VELIKOGORIČANIMA - Tiago Dantas

Danijel VUKUŠIĆ

RIJEKA ▶ Godina na izmaku završit će za 10 dana, a onaj nogometni dio riječke povijesne 2025. zaključit će se večeras, od 17.45 sati na Rujevici igraju Rijeka i Gorica. Godinu u kojoj se osvojilo drugu dvostruku krunu i nakon gotovo pola stoljeća plasiralo u europsko proljeće ostat će u povjesnicama kao možda i najbolja sezona od osnutka ponosa Kvarnera, riječke i hrvatske, nogometne i uopće sportske institucije, velikog Hrvatskog nogometnog kluba Rijeka.

Ostao je još jedan »zamac«, bilo bi lijepo da to bude pred što ispunjenijim stadionom jer ova momčad, ovi treneri i ova uprava to po svemu apsolutno zaslužuju. Na navijačima je da ispune stadion, na igračima da im za Božić i novu godinu daruju još jednu pobjedu i Rijeku gurnu tri koraka bliže tamo gdje im je i mjesto, prema vrhu hrvatskog nogometa.

Domaću utakmicu 18. kola HNL s Turopoljcima najavljuje čovjek koji je u tri i pol mjeseca afirmirao neka dotad nepoznata imena i stvorio igru koja ne ovisi o izostancima i ozljedama. Rijeka igra svoj nogomet i igra ga sve bolje iz tjedna u tjedna.

Govori šef struke, španjolski trener, taktičar i strateg. Victor Sanchez del Amo.

- Posve smo usmjereni na ovaj posljednji napor u 2025.

godini. I to je najvažniji segment ove utakmice. Sva naša energija, sav naš fokus mora biti usmjereni na to. Potreban nam je veliki angažman. I fizički i mentalni. Posljednja prepreka prije zimske pauze uvijek kao prvu obvezu nosi zadržavanje punog fokusa. Mi dolazimo iz iznimno zahtjevnog niza utakmica u prosincu. No, u dobrom smo ritmu, a u našim glavama postoji samo jedno - maksimalan fokus i maksimalan angažman u posljednjoj utakmici 2025. godine - počeo je Sanchez.

Pomak nabolje

Dakle, mentalni aspekt kao najzahtjevniji dio priče?

- Da, na tome radimo. Stalno naglašavamo koliko je ova utakmica važna za nas. Vrlo smo sretni zbog dosadašnjih izvedbi momčadi, ali za puno zadovoljstvo treba nam još ta jedna pobjeda. A čeka nas težak izazov protiv momčadi koja je imala cijeli tjedan za pripremu utakmice. Oni dolaze s više energije i manjim opterećenjem. Imamo iskustvo iz prethodne utakmice protiv njih. Dobili smo ih, ali jako teško, morali se boriti do samog kraja. No, moja je momčad danas je momčad puno stabilnija. Napravili smo, od tog prvog sraza s Goricom - veliki pomak nabolje. Igramo uravnoteženo u obje faze igre i želimo tako nastaviti. Gorici su bodovi potrebni, ali i nama su strahovito važni kako bismo smanjili zaostatak za

Utakmice 18. kola

Varaždin - Istra 1961	1:3
Osijek - S. Belupo	0:0
Dinamo - Lokomotiva	2:0
Hajduk - Vukovar 1991	ned 15.00
Rijeka - Gorica	ned 17.45
Dinamo	18 12 2 4 38:16 38
Hajduk	17 10 4 3 27:16 34
Istra 1961	17 7 5 5 23:21 26
S. Belupo	18 7 5 6 26:28 26
Varaždin	18 6 5 7 22:25 23
Rijeka	16 5 6 5 26:19 21
Gorica	17 5 4 8 21:26 19
Lokomotiva	18 4 7 7 20:30 19
Vukovar '91	17 3 6 8 18:30 15
Osijek	18 2 8 8 16:26 14

Sljedeće kolo (24. siječnja 2026.): Osijek - Dinamo, Rijeka - Slaven Belupo, Varaždin - Gorica, Hajduk - Istra 1961, Lokomotiva - Vukovar 1991.

ekipama ispred nas.

Kako do pobjede protiv ekipe iz Turopolja?

- U nogometu se ne može izdvojiti samo jedan aspekt, nego je obveza paziti na sve detalje. Utakmice se često odlučuju na sitnicama, a tih sitnica ima jako puno i svaka može imati utjecaj na ishod. Moramo biti čvrsti u duelima i stabilni u ispunjenju našeg plana igre, ne dozvoliti im prigode. A s loptom moramo biti strpljivi, otvarati se, stvarati prostor. Igrat ćemo protiv momčadi koja će se sigurno vrlo čvrsto braniti. Dakle, moramo kreirati i koristiti prostor, dobivati duela i imati preciznost u zadnjoj trećini terena.

Je li se u Poljskoj žestoko

Mario Carević, trener Gorice, pun je komplimenata za Victora Sancheza, svog španjolskog kolegu na klupi Rijeke, kojeg i

Moramo vjerovati da na Rujevici možemo nešto napraviti

VELIKA GORICA ▶ Uoči zadnje utakmice prvog dijela sezone Mario Carević vjeruje da Gorica može ostati neporažena na Rujevici, dodajući da za ostvarenje tog dometa kompletna momčad mora biti na vrhunskoj razini. Pri tome mu razlog za optimizam daje činjenica da na raspolaganju ima skoro sve igrače. Naime, Velikogoričani ne mogu

računati samo na Stefana Perića koji je na gostovanju kod Osijeka u prošlom kolu zaradio direktni crveni karton zbog nepromišljenog starta na Antona Matkovića.

- Imamo određenih problema, ali tako je kod svih klubova. Vjerujem da će u konačnici svi biti spremni za Rijeku. Te zadnje utakmice prije pauze ponekad znaju biti

škakljive kada je u pitanju fokus, no mi smo cijelog tjedna držali tenziju. Kvalitetno smo trenirali i pripremili smo se za Rujevicu. Zbog toga se nadam da ćemo odigrati dobru utakmicu protiv odličnog suparnika - kaže Carević.

Trener Gorice odmah se osvrnuo na učinak Rijeke pod okriljem Konferencijske lige.

- Nakon četrdeset i nešto

godina izborili su europsko proljeće i ja im na tome čestitam. To je velika stvar za Rijeku i hrvatski nogomet. Nema sumnje da nas očekuje teška utakmica protiv ozbiljne momčadi, ali vjerujem u svoje igrače. Budemo li na tamo na pravoj razini, možemo nešto i osvojiti - dodaje turopoljski šef struke.

Gorica je u prosincu

osvojila samo jedan bod, i to na spomenutom gostovanju kod Osijeka (1:1). Prije toga je izgubila od Slaven Belupa u Koprivnici (1:2) i Dinama na svom terenu (0:2). Carević, pak, vjeruje da njegova momčad na Rujevici može ponoviti izdanja iz studenog, kada je osvojila sedam od mogućih devet bodova pobjedama nad Istrom 1961

(1:0) i Lokomotivom (4:1) uz remi s Vukovarom 1991 (1:1).

Međutim, i njemu je savršeno jasno da je Rijeka u međuvremenu pronašla dobitnu formu pod stručnim vodstvom Victora Sancheza. Štoviše, šef stručnog stožera Gorice pun je komplimenata za svog španjolskog kolegu kojeg iznimno cijeni.

- Dolaskom novog trenera

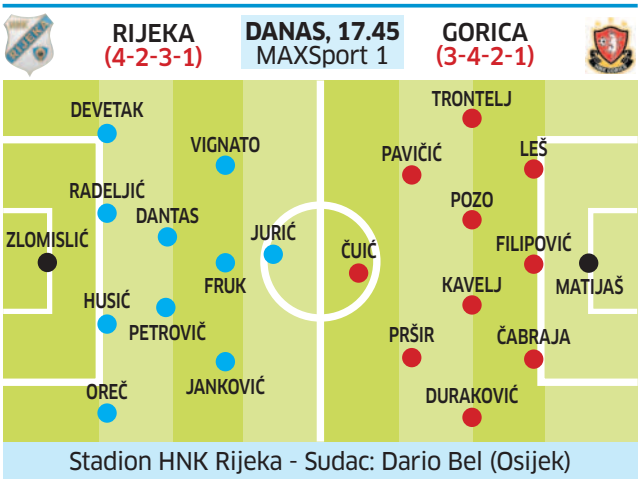

JORDANO POGODIO REKORDNIH 11 TRICA

Riječanin Antonio Jordano srušio je rekord hrvatske košarkaške lige, uba-
civši 11 trica iz 15 pokušaja u pobjedi Splita nad Samoborom (122:86).
Bek Splita je ukupno postigao 40 poena. Dosad je rekord bio 10 trica, što je
uspjelo Zdravku Raduloviću, Josipu Vrankoviću, Mirzi Sarajliji te Jacobu Pu-
llenu. (K. B.)

Rijeka oprašta od fenomenalne 2025.

Treba nam kraj godine

UKRATKO

REUTERS

PETA POBJEDA DOMENA PREVCA U NIZU

ENGELBERG ► Slovenac Domen Prevc ostvario je petu pobjedu u nizu u Svjetskom kupu u skijaškim skokovima, a novih 100 bodova je osvojio pod reflektorima na velikoj skakaonici (140 m) u švicarskom Engelbergu. Za 26-godišnjeg svjetskog rekordera u letovima ovo je ukupno 14. pojedinačna pobjeda u Svjetskom kupu, a druga u Engelbergu, gdje je prvi put slavio kao 17-godišnjak u prosincu 2016. godine. Prevcu je pobjedu donio skok od 142 metra u drugoj seriji, kojim je nadmašio dvojicu Japanaca, Ryoyua Kobayashija i Rena Nikaida, koji su nakon prve serije bili ispred njega. Slovenac se na kraju najbolje snašao u promjenjivim vjetrovitim uvjetima.

Nikaido je sa samo 129,5 metara u drugoj seriji na kraju završio na trećem mjestu, a Kobayashi je nakon višeminutnog čekanja doskočio na 131 metar te s prvog pao na šesto mjesto.

Domen Prevc je za skokove od 138,5 i 142 metra skupio 330,2 boda te za 3,8 bodova nadmašio drugoplasiranog Njemca Felixa Hoffmana koji je, nakon 138 metara iz prve serije, u drugoj prizemljio na oznaci od 141 metar.

Prevc je povećao svoju prednost u Svjetskom kupu na 219 bodova u odnosu na Kobayashija. Slovenac ima 770 bodova nakon 11 natjecanja, a Japanac 551. Treći je još jedan slovenski reprezentativac, Anže Lanišek, koji je devetim mjestom došao do ukupno 488 bodova.

Prije skakača, na istoj su se skakaonici za bodove borile i skakačice. Kao i mnogo puta do sada u ovoj sezoni, za pobjedu je vođen japansko-slovenski dvoboj u kojem je Nozomi Maruyama za 1,7 bodova nadmašila Niku Prevca. Slovenka je u prvoj seriji doskočila na 139,5 metara, tri dalje od Japanke. U drugoj seriji su obje skočile 134 metra, ali je Maruyama za svoj skok zaradila više bodova i uspjela nadoknaditi zaostatak nakon prvog skoka.

Japanska skakačica je tako došla do pete pobjede u ovoj sezoni te je sa 770 bodova na vodećoj poziciji nakon devet natjecanja. Nika Prevc je zbog jedne diskvalifikacije u zaostatku od 154 boda za Maruyamom.

Danas su u Engelbergu na rasporedu nova natjecanja u obje konkurencije.

JEANMONNOT I BOTN NAJBRŽI

LE GRAND BORNAND ► Francuska biatlonka Lou Jeanmonnot i norveški biatlonac Johan-
Olav Botn ostvarili su nove pobjede u Svjetskom kupu, slavljem u dohvatnim utrkama održanim u francuskom Le Grand Bornandu.

Švedanka Hana Oeberg je u četvrtak pobijedila Jeanmonnot u sprintu, ali je sada imala četiri promašaja te ju je Francuskinja brzo dostigla i prestigla. Jeanmonnot je uz samo jedan promašaj na četiri gađanja dionicu od 10 kilometara svladala za 27:58.8 minuta i tako ostvarila drugu pojedinačnu pobjedu u ovoj sezoni Svjetskog kupa te 13. u karijeri.

Do drugog mjesta je sa svih 20 pogodaka stigla Finkinja Suvi Minkkinen koja je imala 30.2 sekundi zaostatka, a na trećem je mjestu utrku završila Talijanka Dorothea Wierer koja je zaostala 32.5 sekundi uz jednu promašenu metu.

Hana Oeberg je pala na sedmo mjesto, a za pobjednicom je zaostala 47.2 sekundi.

Jeanmonnot je ovom pobjedom povećala prednost u ukupnom redoslijedu Svjetskog kupa. Sada ima 406 bodova, a drugoplasirana Wierer ima 355. U redoslijedu za Mali globus u dohvatnim utrkama Suvi Minkkinen ima 178 bodova, 13 više od Talijanke Lise Vittozzi i Švedanke Anne Magnusson.

Biatlonci su se natjecali na dionici od 12,5 kilometara, a do treće pobjede u novoj sezoni došao je vodeći u ukupnom redoslijedu Svjetskog kupa Norvežanin Johan-
Olav Botn. Sve je pobjede ostvario u različitim disciplinama: u švedskom Oestersundu je bio najbolji u »individualu« i sprintu, a u subotu je došao i do svog prvog slavlja u dohvatnoj utrci.

Norvežanin je bio bez pogreške na četiri gađanja, a bio je i dovoljno brz u trkačkom dijelu da ostane nedostižan za konkurente s pobjedničkim vremenom od 31:20.8 minuta. Drugoplasiranog Emiliena Jacquelinu je nadmašio za 17.6 sekundi, a sunarodnjaka Johannesa Dale-Skjevda za 17.9 sekundi. Francuz je imao tri promašaja, a Norvežanin dva, oba na posljednjem gađanju, što mu je odnijelo priliku za pobjedu.

Botn nakon sedam od 21 utrke iz kalendara Svjetskog kupa ima 510 bodova, 138 više od Francuza Eica Perrota koji je jučer bio četvrti.

Norvežanin je pobjedom preuzeo vodstvo i u redoslijedu za Mali globus u dohvatnim utrkama s 220 bodova, a drugi je Perrot sa 195.

Danas će se biatlonke i biatlonci u Le Grand Bornandu boriti za bodove u utrci s masovnim startom.

Brazil potvrdio utakmicu s Hrvatskom iduće godine kao dio priprema za Svjetsko prvenstvo

Brazil testira Vatrene u Orlanu

MADRID ► Nogometaši Hrvatske i Brazila odigrat će prijateljsku utakmicu 31. ožujka u američkom gradu Orlando, potvrdio je Brazilski nogometni savez (CBF). Brazil će, u sklopu priprema za Svjetsko prvenstvo, prvo igrati pripremnu utakmicu s Francuskom u Bostonu.

»Hrvatska je na redu pet dana kasnije, 31. ožujka, na stadionu Camping World u Orlando na Floridi, još jednom gradu s velikom brazilskom populacijom«, izvijestio je savez putem internetske stranice.

U najavi je podsjetio da Hrvatska zauzima deseto mjesto na ljestvici krovne organizacije FIFA-e te da je na posljednjem Svjetskom prvenstvu 2022. bila treća, a na prethodnom 2018. druga. Francuska je istovremeno bila

L. KRALJ/Pixsell

KATAR 2022. - Slavlje poslije pobjede nad Brazilom u četvrtfinalu SP-a

SUPERSPORT HNL Nogometaši Dinama ostvarili uvjerljivu pobjedu

Modrima jesenski

M. HABLJAK/Pixsell

POTVRDIO TROBOD
- Dion Drena Beljo

Golovima Frana Topića u desetoj i Diona Drene Belje u 58. minuti momčad Marija Kovačevića osvojila je tri nova boda i potvrdila prvo mjesto nakon polovine prvenstva

Davor PETROVIĆ

ZAGREB ► Budući da su Ismael Bennacer i Mounsef Bakrar pronašli svoja mjesta u reprezentaciji Alžira na Afričkom kupu nacija, a Noa Mikić je s juniorskom momčadi otišao u Englesku, Mario Kovačević morao je potražiti nova rješenja za tri pozicije. Nakoncu se u vezni red vratio Dejan Ljubičić, dok su desnu stranu držali Niko Galešić, kao bek, te Fran Topić, u ulozi krila. Vrlo brzo se pokazalo da je taj potez Kovačeviću donio rano vodstvo i utabao put prema pobjedi vrijednoj naslova jesenskog prvaka dan

prije službenog početka zime.

Naime, Lokomotiva je tijekom uvodnih minuta pokušala uhvatiti suparnika na krivoj nozi kroz poletan i agresivan pristup, a nakon toga je Dinamo počeo polako preuzimati konce igre. Prvo je Josip Posavec dobro pratio modru akciju i obranio udarac Mihuju Zajcu u 8. minuti. Zatim je Sergi Domínguez gurnuo pas u prostor za Topića kojem je lopta sjajno sjea na nogu pri udarcu s distance. Bilo je to u 10. minuti - 1:0.

Ozljeđe

Leteći start Dinamu nije donio presnažan zalet, iako je bilo

jasno tko ima glavnu riječ na terenu. Zapravo, samo Kovačević zna je li hladno vrijeme predstavljalo bitan čimbenik u tome ili se, možda, radilo o oprezu, iz straha od novog kiksa. Na kraju krajeva, pobjeda protiv jedinog gradskog rivala iznjedrila je naslov jesenskog prvaka, a nije tajna da takav doseg puno znači svima u Maksimirskoj 128, pogotovo nakon silnih turbulencija u SuperSport HNL-u i Europskoj ligi.

Modri su do nove opasne situacije stigli u 24. minuti, kada je Matteo Perez Vinlöf centaršutom s lijeve strane pronašao Topićevu glavu. Taj udarac

usmjerio je loptu iznad gola. Uskoro su stigli problemi za Lokose kojima su ozljede uskratile usluge nekoliko standardnih igrača, a zbog žutih kartona nisu mogli računati na Ivana Katića i Cheikha Mbacke Diopa. Naime, u 26. minuti igru je nastradao i Marcel Lorber čije mjesto je zauzeo junior Noa Godec.

Uskoro se na suprotnoj strani ista stvar dogodila s Josipom Mišićem. Kapetan Dinama sjeo je na travnjak i tu je bilo jasno da zbog ozljede ne može nastaviti utakmicu. Za razliku od svog kolege Nikice Jelavića, Kovačević na raspolaganju ima nešto

sko prvenstvo

ndu 31. ožujka

finalist i prethodno osvajač Mundijala.

- Ovo će biti dvije utakmice vrlo visoke razine protiv dvije vrhunske momčadi iz svjetskog nogometa - izjavio je Rodrigo Caetano, koordinator muških nacionalnih momčadi pri CBF-u.

Informacija o prodaji ulaznica i satnici odigravanja utakmica bit će objavljene početkom siječnja.

- Nakon što smo se plasirali na Svjetsko prvenstvo, odlučili smo se suočiti s visokorangiranim momčadima, koje su se također kvalificirale za prvenstvo, a koje predstavljaju različite nogometne škole. Imali smo protivnike iz Azije i Afrike, a zatim smo tražili one iz Europe koje bi mogle predstavljati istinske poteškoće Brazilu - objasnio je Caetano izbor suparnika.

Brazil je u listopadu pobijedio Južnu Koreju s 5:0 pa izgubio od Japana (2:3). Prošli mjesec je svladao Senegal s 2:0 pa remizirao s Tunisom (1:1).

Izbornik Carlo Ancelotti, koji je ljetos sjeo na klupu nakon što je vodio Real Madrid, nedavno je izjavio da mu je cilj osvajanje Svjetskog prvenstva. To bi bio šesti naslov toj južnoameričkoj reprezentaciji. Brazil je na posljednjem prvenstvu ispao u četvrtfinalu od Hrvatske na jedanaesterce, nakon što je susret završio 1:1.

Hrvatska bi pet dana prije prijateljske utakmice s Brazilom trebala odigrati u SAD-u i pripremni susret s Kolumbijom.

Hrvatska će na Svjetskom prvenstvu igrati s Engleskom, Panamom i Ganom.

edu nad desetkovanim Lokosima

ka kruna

Dinamo - Lokomotiva 2:0

Stadion Maksimir. Gledatelja: 6.270. Sudac: Ante Čulina (Zagreb) 6,5. Strijelci: 1:0 Topić (10'), 2:0 Beljo (58'). Žuti kartoni: Kulenović (Dinamo), Lorber, Bošković (Lokomotiva). **DINAMO:** Filipović 7 - Galešić 6,5, Dominguez 7, McKenna 6,5, Perez Vinlöf 6,5 - Ljubičić 6,5 (60' Stojković 6,5), Mišić 6,5 (35' Soldo -), Zajc 7 - Topić 7 (87' Mudražija -), Beljo 7 (60' Kulenović 6,5), Hoxha 6,5 (87' Vidović -). **LOKOMOTIVA:** Posavec 6,5 - Kolinger 6,5, Jukić 6, Dajčer 6 (74' Vasilj -) - Lorber 6 (26' Godec 6), Subotić 6 (74' Huskić -), Bošković 6, Pajač 6,5 - Sušak 6 (46' Krivak 6), Stojaković 6,5 - Trajkovski 6 (86' Sobol -).

Osijek - Slaven Belupo 0:0

Opus Arena. Gledatelja: 2.026. Sudac: Duje Strukan (Split) 6,5. Žuti kartoni: Mersinaj, Hasić, Mikočić (Osijek), Nestorovski (Slaven Belupo). **OSIJEK:** Malenica 6,5 - Hasić 6, Jelenić 6,5, Mersinaj 6 (od 46. Mrtkćan 6,5) - Čolina 6 (od 72' Bukvić -), Mikočić 6,5, Vrbanić 6,5 (72' Babec -), Jugović - (13' Jakupović 6,5), Jurišić 6 - Matković 6, Omerović 6,5 (85' Jovičić -). **SLAVEN BELUPO:** Čović 7,5 (65' Hadžikić -) - Krušelj 6 (82' Išasegi -), T. Božić 6,5, Kovačić 6, Jakir 6 - Jagušić 6,5, Cubelić 6, Agbekpomu 6 (82' Crepulja -) - Šuto 6, Nestorovski 6 (59' Lepinjica 6), Liber 6 (65' Caimacov -). Nema sumnje da se ishodu dvoboja na Opus Areni najviše razveselila Istra 1961 koja će, zbog bolje gol-razlike u odnosu na Slaven Belupo, idućih pet tjedana provesti na trećem mjestu SuperSport HNL-a. Ni iz sedmog pokušaja Željko Sopić nije uspio ostvariti prvu pobjedu na klupi Osijeka, prvenstveno zahvaljujući intervencijama Ivana Čovića kojeg je ozljeda prepona udaljila s terena u 61. minuti. No, vratar gostiju iz Koprivnice do tada je napravio više nego dovoljno da svoju momčadi usmjeri prema remiju. (D. P.)

raskošniji kadar, zbog čega nije morao posezati za golobradom zamjenom. Umjesto Mišića u igru je ušao Marko Soldo, a u završnici prvog dijela Zajc je pogodio prečku.

Fliper

Na početku drugog dijela Lokomotiva je pokušala stići do izjednačenja, i to joj je skoro uspjelo u 56. minuti, kada se Aleksandar Trajkovski dobro snašao na centaršut Marka Pajača s lijeve strane. Međutim, Ivan Filipović sjajno je reagirao i sačuvao modro vodstvo koje je uskoro

udvostručeno. Naime, Topićev centaršut Posavec je odbio u nekog od svojih suigrača, a taj fliper je servirao savršenu asistenciju za Diona Drenu Belju. Bilo je to u 58. minuti - 2:0.

Tu je postalo jasno da će se Dinamo revanširati Lokosima za poraz u devetom kolu. Preostali dio utakmice praktički je bio sveden na odradivanje utakmice, ponajviše zbog opipljive razlike u individualnoj kvaliteti. Jednostavno, desetkovani Lokosi ovom prilikom nisu bili dorasao suparnik najskupljoj momčadi lige.

Telex

REUTERS

JOSHUA U ŠESTOJ RUNDI NOKAUTIRAO PAULA

MIAMI ► Britanski boksač Anthony Joshua, bivši svjetski prvak u teškoj kategoriji, u šestoj rundi je u Miamiu nokautirao YouTubera i boksača Jakea Paula. U ovoj borbi, koju je prenosio Netflix, suočila su se dva boksača vrlo različitih razina vještina i fizičke građe za procijenjeni novčani iznos od čak 184 milijuna dolara.

Godinu dana nakon pobjede protiv 58-godišnjeg Mikea Tysona, Jake Paul (185 cm, 98 kg), bivša američka internet senzacija koja je postala promotor i profesionalni boksač, suočio se s mnogo mlađim i opasnijim protivnikom u Joshui (188 cm, 108 kg), 36-godišnjakom, olimpijskim prvakom iz 2012. te bivšim svjetskim prvakom u teškoj kategoriji.

Prve runde borbe ponudile su loš spektakl, Paul se mučio održavati ravnotežu, dok je Joshua ostao pasivan unatoč svojoj očitoj nadmoći. Nakon što je prvi put srušen, i to dva puta u 5. rundi, Paul je konačno primio težak udarac u 6. rundi i borba je bila gotova, a u dvorani je zavladao olakšanje kada je ustao i napustio ring bez pomoći.

- Ludo sam se zabavio, a Anthony Joshua je sjajan borac. Pobijedio me, NO to je sport. Slomljena mi je čeljust, ali nema veze. Vratit ću se i osvojiti titulu svjetskog prvaka - kazao je u svom stilu Paul.

TREĆI PORAZ THUNDERA

MINNEAPOLIS ► Anthony Edwards postigao je 26 koševa i imao 12 skokova dok su Minnesota Timberwolves u Minneapolisu ostvarili pobjedu od 112:107 nad Oklahoma City Thunderom, kojima je to tek treći poraz ove sezone.

Julius Randle dodao je 19 poena i osam skokova za Minnesotu, koja je završila četvrtu četvrtinu serijom 8:0 u posljednjoj minuti. Donte DiVincenzo i Naz Reid postigli su po 15 poena, a Timberwolves su ostvarili osmu pobjedu u 10 utakmica.

Oklahoma City je vodio 107:104 minutu prije kraja nakon što je Holmgren pogodio dva slobodna bacanja, ali su prvaci pali u samoj završnici. Shai Gilgeous-Alexander postigao je 35 poena i imao sedam asistencija te predvodio Thunder, koji je izgubio tek treći put u 28 utakmica ove sezone. Jalen Williams postigao je 17 poena, a Chet Holmgren i Ajay Mitchell završili su s po 14 poena.

Rezultati: Boston - Miami 129:116, New York - Philadelphia 107:116, Atlanta - San Antonio 98:126, Cleveland - Chicago 125:136, Minnesota - Oklahoma City 112:107.

City upisao petu prvenstvenu pobjedu u nizu

Pep Guardiola traži još više

U obrani rastemo, ali kada imamo loptu, još smo daleko od onog pravog - rekao je Guardiola poslije pobjede nad West Hamom s 3:0

REUTERS

NEZAUSTAVLJIV - Erling Haaland

MANCHESTER ► Manchester City je na svom Etihadu pobijedio West Ham United s 3:0 u 17. kolu Premier lige i privremeno došao na vrh ljestvice. U petoj uzastopnoj prvenstvenoj pobjedi momčadi Pepa Guardiole norveški napadač Erling Haaland je sudjelovao s dva pogotka i asistencijom. Za vodstvo je bio precizan u petoj minuti. U 38. minuti je asistirao Tijaniju Reijndersu, a u 69. minuti je iskoristio smušenost gostujuće obrane i postigao svoj drugi pogodak.

Joško Gvardiol je odigrao cijelu utakmicu na poziciji središnjeg braniča za pobjedničku momčad, a u samoj završnici je imao priliku i za pogodak, ali je njegov udarac glavom nakon kornera bio neprecizan.

- Sretni smo zbog pobjede, ali moramo napredovati u igri, u protivnom nećemo biti konkurentni za titulu u ožujku, travnju i svibnju. U obrani rastemo, ali kada imamo loptu, još smo daleko od onog pravog. Nismo ni blizu. Naš napad ovisi o

načinu obrane, trebali bismo na pravim mjestima, a nismo, niti je igra tečna. Rekao sam igračima, sretan sam, sretan Božić, ali moramo napraviti pomak prema naprijed, jer ovo neće biti dovoljno. Ne samo to, Rodri, Omar, Kovačić i Rayan Ait-Nouri su izostali zbog ozljeda - rekao je Pep Guardiola.

S dva pogotka Keanea Lewis-Pottera Brentford je slavio na gostovanju kod Wolverhampton Wanderersa, jedine momčadi koja još u ovoj sezoni nema pobjedu i sa samo dva boda je uvjerljivo zadnja na ljestvici.

U prvom subotnjem dvoboju Newcastle United je na svom St. James' Parku propustio dva gola prednosti iz prvog poluvremena i osvojio samo bod, odigraši 2:2 protiv Chelseaja. Oba pogotka za domaću momčad postigao je Nijemac Nick Woltemade (4', 20'), a u dnastavku strijelci za Chelsea bili su Reece James (49') i Joao Pedro (66').

Liverpool je slavio u južnom Londonu. Tottenham je Xavi Simmons je pocrvenio zbog grubog i nepotrebnog

prekršaja na centru terena Virgilu van Dijk s leđa. Iskoristili su to Redsi i preko Isaka (56') i Ekitikea (66') došli do bodova. Richarlison (83') je smanjio zaostatak i završnicu učinio dramatičnom. U trećoj minuti nadoknade pocrvenio je i kapetan domaćih Romero zbog udara nja Konatea nogom dok su ležali na travi.

Rezultati 17. kola: Newcastle - Chelsea 2:2 (Woltemade 4', 20'/James 49', J. Pedro 66'), Bournemouth - Burnley 1:1 (Semenyo 67'/Broja 90'), Brighton - Sunderland 0:0, Manchester City - West Ham 3:0 (Haaland 5', 69', Reijnders 38'), Wolverhampton - Brentford 0:2 (Lewis-Potter 63', 83'), Tottenham - Liverpool 1:2.

Poredak: Manchester City 37, Arsenal 36, Aston Villa 33, Chelsea 29, Liverpool 29, Sunderland 27, Crystal Palace 26, Manchester United 26, Brighton 24, Everton 24, Newcastle United 23, Brentford 23, Tottenham 22, Bournemouth 22, Fulham 20, Nottingham Forest 18, Leeds United 16, West Ham 13, Burnley 11, Wolverhampton 2 boda.

Wolfsburg - Freiburg 3:4

U susretu 15. kola Bundeslige između Wolfsburga i Freiburga postignuto je čak sedam pogodaka, a na kraju su slavili gosti s 4:3.

Sjajnu je utakmicu za Wolfsburg odigrao 20-godišnji Dženan Pejčinović koji je postigao tri pogotka, ali njegov hat-trick na kraju nije bio dovoljan niti za jedan bod. Treu je u petoj minuti doveo goste u vodstvo, ali je Pejčinović uzvratio s dva pogotka, u 13. i 49. minuti, za 2:1 Wolfsburga. Grifo je u 56. izjednačio s bijele točke za 2-2, a novi je gol Pejčinović postigao u 69. minuti za novo vodstvo Wolfsburga. Do kraja dvoboja uslijedio je novi preokret, a kreirali su ga prvo autogolom Seelt u 71. i Scherhant koji je u 78. minuti zabio pobjednički pogodak za goste. Lovro Majer počeo je utakmicu za Wolfsburg te je zamijenjen u 67. minuti.

Rezultati: Borussia (D) - Borussia (M) 2:0 (Brandt 10', Beier 90'+7'), Augsburg - Werder 0:0, Köln - Union Berlin 0:1 (Schaefer 90'+1'), Hamburg - Eintracht 1:1 (Lokonga 19'/Larsson 26'), Stuttgart - Hoffenheim 0:0, Wolfsburg - Freiburg 3:4, Leipzig - Bayer 1:3 (Schlager 35'/Terrier 40', Schick 44', Culbreath 90'+7').

Poredak: Bayern 38, Borussia (D) 32, Bayer 29, Leipzig 29, Hoffenheim 27, Bayer 26, Stuttgart 26, Eintracht 25, Union Berlin 21, Freiburg 20...

SuperSport Premijer liga

KVARNER GOST ZABOKA

RIJEKA ► Košarkašima Kvarnera danas slijedi izazovno gostovanje na otvaranju drugog od tri kruga SuperSport Premijer lige. Riječani od 19.30 sati gostuju u Zaboku kod momčadi koja je prvi krug završila na možda i pomalo iznenađujućem trećem mjestu ljestvice s omjerom 7-4. Uvjerljivi su na vrhu Split i Zadar s tek jednim porazom, dok je Kvarner na šestom mjestu s pet pobjeda i šest poraza.

Kvarnerovci su zapravo popravili dojam u zadnjih nekoliko kola. Nakon lošeg otvaranja sezone i smjene trenera, riječka se momčad konačno posložila i na gostovanje kod Zaboka dolazi s nizom od četiri pobjede. S druge strane, Zabočani su u prošlom premijerligaškom kolu pobijedili Cibonu 89:87, a onda od Vukova izgubili u Kupu »Krešimir Ćosić« 85:95. Ali, Riječani moraju biti itekako oprezni jer je Zabok ove sezone na domaćem terenu izgubio jedino od ABA ligaša Splita i Zadra. Uz to, Zabok je u prvom kolu u Centru Zamet slavio 67:53.

Doduše, od tada je Kvarner doživio nekoliko promjena, a sada je i pun samopouzdanja. Riječanima i dalje nedostaje kapetan Ivan Miličević, a nakon bolesti bi se trebao vratiti Tahj Eaddy, koji je propustio susret sa Samoborom. (K. B.)

Premijer liga košarkašica

FSV - TREŠNJEVKA 2009 53:69

RIJEKA ► Utakmica 11. kola Premijer lige košarkašica: FSV - Trešnjevka 2009 53:69 (18:21, 19:16, 6:19, 10:13). SRC »3. maj«. Gledatelja: 100. Suci: Katalinić, Baki i Maljevac.

FSV: M. Glomazić 1 (1-2), Konjević 8 (1-2), Brandić 2, Zukanović 11 (2-4), Brajac 8, P. Glomazić, Mašić 3, Ratković 5, Vidović, Jurčić 8 (1-1), Džidić 7 (2-2), Pozder.

TREŠNJEVKA: Rodek, Vojtulek 9, Ćurić 8 (3-4), Mihalj 6 (3-4), Novak 21 (7-7), Zlatoper 4 (2-2), Čamdžić Heljić 13 (2-2), Benković, Gažić 8, Valčić, Škare.

Košarkašice FSV-a nisu uspjele iznenaditi favoriziranu Trešnjevku u posljednjoj premijerligaškoj utakmici ove kalendarske godine, iako su se odlično držale i parirale gošćama. Odlučila je treća dionica u kojoj domaće nisu imale napadački bajnu partiju.

Marijana Zukanović je bila precizna za tri poena na vesele riječke publike dvije minute prije kraja prvog poluvremena (35:37). Trešnjevka je počela griješiti, u zadnje četiri i pol minute druge dionice nije upisala niti jedan poen, nakon što je imala plus 11 (26:37). Viktorija Vidović je ukrala loptu u reketu i brzo se sjurila na drugu stranu te asistirala Maji Džidžić - 37:37. Riječanke su otišle na veliki odmor s izjednačenim rezultatom, iako su mogle i voditi s obzirom da su promašile tri trice u zadnjoj minuti četvrtine.

Šteta što su Riječanke posustale nakon velikog odmora. Zagrepčanke su riješile susret u trećoj dionici, u kojoj su ograničile domaće na samo šest poena. FSV je puno griješio i odlučivao se na dalekometne šuteve, što mu nije išlo... Riječkoj ekipi na rasporedu do kraja godine još ostaje četvrtfinale Kupa »Ružica Meglaj-Rimac« u utorak u Vodicama. (K. B.)

Prva liga odbojkašica

MEDVEŠČAK - RIJEKA 0:3

ZAGREB ► Utakmica 11. kola Prve lige odbojkašica: Medveščak - Rijeka 0:3 (5:25, 9:25, 14:25). Dvorana OŠ Ksaver Šandor Gjalski. Suci: Antolić i Jugo.

MEDVEŠČAK: Perhat, Maloča, Vukov, Brtičević, Martić, Paljak, Tomić, Krajina, Ivanović, Ćorak, Glavić, Perić, Kčira (L), Golubić (L).

RIJEKA: Grčević, Stojimirović, Čabrijan, Marinac Žilić, Milošević, Čutura, Gamma, Perčić, Licul, Ljubez, Stankovsky, Orešković, Jorgić (L), Volarić (L).

Odbojkašice Rijeke zaključile su prvi dio prvoligaške sezone još jednom uvjerljivom pobjedom te na zimsku pauzu idu kao liderice prvenstva. Rijeka je na vrhu s omjerom 10-0, druga Enna Vukovar ima 8-2, a treći Olimpik s utakmicom manje 7-2. Medveščak je sedma ekipa lige, a protiv dominantnih gošći je upisala tek 28 poena u tri seta. (K. B.)

PH u plivanju

MERI MATAJA ZLATNA

RIJEKA ► Meri Mataja, plivačica Kantride, osvojila je zlatno seniorsko odličje na 50 prsno (30.81) na PH-u za seniore i dobne skupine u Splitu, srebrom se okitila Ana Bobanović (Primorje, 31.53), a broncom Eliza Spajić (Primorje, 32.51). Zlato je Kantridi donijela i Lucijana Lukšić na 100 leđno (59.96), kao i mješovitata štafeta 4x50 mješovito u sastavu Antonio Đaković, Meri Mataja, Milan Čubra i Lucijana Lukšić (1:43.64). Ana Bobanović osvojila je i srebro na 200 mješovito (2:19.64), kao i Petra Mance (Nevera) na 100 leđno (1:01.26).

Rezultati, mlađe seniorke, 100 leđno: 1. Lucijana Lukšić (Kantrida) 1:00.90, 2. Petra Mance (Nevera) 1:02.16; **50 prsno:** 1. Ana Bobanović 32.27, 2. Eliza Spajić 32.40; **200 mješovito:** 1. Ana Bobanović (obje Primorje) 2:21.47; **1500 slobodno:** 1. Vanna Đaković 17:59.38. **Mlađi seniori, 50 prsno:** 3. Paolo Ljubičić 27.73; **200 mješovito:** 1. Paolo Ljubičić (oboje Kantrida) 2:03.40; **50 slobodno:** 1. Maro Miknić (Nevera) 21.77, 2. Andrej Kljun 22.62; **1500 slobodno:** 2. Patrick Eremija (oboje Kantrida) 15:56.26. (I. VA.)

SVJETSKI KUP Na stazi Saslong u Val Gardeni vožen jedan od

Franjo von Allmen Odermattov tris

LET PREMA POBJEDI - Franjo von Allmen

REUTERS

Dan nakon spektakularnog pada u super G-ju, Franjo von Allmen je opet riskirao, ali ovog puta dobio je najveću nagradu, četvrtu pobjedu u Svjetskom kupu u karijeri

Zlatko HORVAT

VAL GARDENA ► Švicarac Franjo von Allmen pobjednik je spusta Svjetskog kupa, voženog na stazi Saslong i Val Gardeni. Von Almen je spriječio treću pobjedu sunarodnjaka Marca Odermatta u trećem spustu sezone, dok je treći bio Talijan Florian Schieder. Odermatt je zaostao 30, Schieder 98 stotinki.

Kockarski pristup ovog se puta isplatio. Dan nakon spektakularnog pada u super G-ju, Franjo von Allmen je opet

riskirao, ali ovog puta dobio je najveću nagradu, četvrtu pobjedu u Svjetskom kupu u karijeri.

- Sjajna je stvar dijeliti postolje s Marcom. Ponekad je

VELESALOM

Prije božićnih blagdana vozi se u obližnjoj La Villi di Badia. Danas je na programu veleslalom (10 i 13.30), sutra slalom u istom terminu

dobro malo okrenuti stvar, da ponekad pobjeđujem ja, ponekad Marco - rekao je Franjo von Allmen.

Talijanska radost

- Mislim da je fer da on malo slavi, a ja mogu biti drugi - dodao je Odermatt. - Ovog trenutka on je, uz mene, najbrži spustaš. Guramo jedan drugoga. Obojica znamo da je teško dobiti onog drugog ako ostvari savršenu vožnju. Tu gura cijeli sport.

Talijan na postolju spusta značilo je radost za domaće navijače pa rastu očekivanja

i od olimpijskog spusta.

Impresionirao je i Francuz Nils Alphanđ četvrtm mjesto. Još je ostala jedna utrka u brzim disciplinama u 2025. godini, super G u Livignu 27. prosinca. Prije božićnih blagdana vozi se u obližnjoj La Villi di Badia. Danas je na programu veleslalom (10 i 13.30), sutra slalom u istom terminu.

Rezultati

Rezultati spusta: 1. Franjo von Allmen (Švi) 1:58.67, 2. Marco Odermatt (Švi) 0.30, 3. Florian Schieder (Ita) 0.98, 4. Nils Alphanđ (Fra) 1.00, 5.

Troje hrvatskih predstavnika nastupit će na ZPOI u Milanu i Cortini d’Ampezzo 2

Sokolović, Bošnjak i Smetiško

Postoji mogućnost nastupa za još jednog ili dvoje hrvatskih parasportaša na ime pozivnica, no to će biti poznato tek koncem veljače

ZAGREB ► Od 6. do 15. ožujka 2026. Milano i Cortina d’Ampezzo bit će domaćini 14. Zimskih paraolimpijskih igara na kojim se očekuje oko 700 natjecatelja iz pedesetak zemalja među kojima i troje hrvatskih predstavnika. Bit će to treće paraolimpijske igre u Italiji, nakon što je Rim ugostio prve ljetne POI 1960. godine, dok je Torino bio domaćin zimskih POI 2006.

Bit će to prve Paraolimpijske igre od Tignes-Albertvillea 1992. koje će službeno imati više gradova domaćina, a bit će to i prve Zimske paraolimpijske igre od Vancouvra 2010. gdje će se ceremonije otvaranja i zatvaranja održati na različitim mjestima. Otvaranje će biti u Veroni, a zatvaranje u Cortini. Također,

SLAVLJE 2018. - Dino Sokolović

na ovim će se Igrama obilježiti 50. obljetnica Zimskih paraolimpijskih igara koje su prvi put održane 1976. u švedskom Ornskoldsviku.

Hrvatske boje u Milanu i Cortini branit će Dino Sokolović i Lucija Smetiško u paraalpskom skijanju, te Bruno Bošnjak u parasnowboardu. Sokolović i Bošnjak su osvajači jedinih dviju hrvatskih medalja sa zimskih POI. Sokolović je 2018. u Pyeongchangu slavio u sjedećem slalomu, dok je Bošnjak na istim Igrama osvojio broncu para snowboardu u disciplini banked slalom.

- Za sada imamo tri evidentna kandidata, Sokolović i Bošnjak su osvajači medalja na zimskim paraolimpijskim igrama, dok je Smetiško naša najbolja paraskijašica. Svo

spustaških klasika

L spriječio

SLAVLJE - Cornelia Hütter

Cornelia Hütter najbrža

Austrijanka Cornelia Hütter pobjednica je spusta za Svjetski kup u Val d'Isčreu u Francuskoj, dok je 41-godišnja američka veteranka Lindsay Vonn bila treća uz veliku pogrešku koja joj je odnijela novi trijumf.

Hütter je slavila ispred Njemice Kire Weidle-Winkelmann, koja je zaostatkom 26, dok je Vonn imala 35 stotinki zaostatka. Četvrta je bila Slovenka Ilka Štuhec i to joj je prvi plisman među prvih pet poslije 23. ožujka 2024. godine.

Upisala je 33-godišnja Hütter desetu pobjedu u Svjetskom kupu u karijeri, petu u spustu, ali i jedne Austrijanke u Val d'Isčreu u 49 godina i slavne Annemarie Moser-Pröll (1978.).

- Uspjela sam držati savršenu liniju, ali za za to sam se morala boriti od starta do cilja - rekla je Cornelia Hütter, osvajačica spustaškog globusa 2024. godine. - Na treninzima sam bila jako spora, a nisam znala zašto. Zato nisam imala velika iščekivanja od utrke.

Za Austrijanke to je 127. spustaška pobjeda u Svjetskom kupu, Švicarke ih imaju 99, Amerikanke 72.

U ukupnom poretku poslije tri spusta vodi Vonn s 240 bodova, druga je Njemica Emma Aicher, jučer deseta, sa 171 bodom, dok je na treće mjesto sa 155 bodova skočila Hütter.

U ukupnom poretku vodi Amerikanka Mikaela Shiffrin s 558 bodova. Slijede Novozelandska Alice Robinson (404) i Emma Aicher (345). Zrinka Ljutić je dvanaesta (218).

Danas se u Vad d'Isčreu s početkom u 11 sati vozi super G.

Alessi Miggianno (Švi) 1.04, 6. Dominik Paris (Ita) 1.11 sekundi zaostatka.

Poredak u spustu: 1. Marco Odermatt (Švi) 280, 2. Franjo von Allmen (Švi) 230, 3. Dominik Paris (Ita) 140, 4. Florian Schieder (Ita) 118, 5. Nils Alphand (Fra) 95, 6. Nils Allegr (Fra) 85 bodova.

Ukupni poredak u Svjetskom kupu: 1. Marco Odermatt (Švi) 765, 2. Henrik Kristoffersen (Nor) 302, 3. Vincent Kriechmayr (Aut) 283, 4. Timon Haugan (Nor) 281, 5. Franjo von Allmen (Švi) 259, 6. Loic Meillard (Švi) 258, 30. Filip Zubčić (Hrv) 96 bodova.

2026.

sanjaju odličja

Lucija Smetiško

troje se nalazi u svjetskom vrhu svojih kategorija i nadamo se kvalitetnim rezultatima - kazao je predsjednik Hrvatskog paraolimpijskog odbora Ratko Kovačić.

Dodao je kako postoji mogućnost nastupa za još jednog

ili dvoje hrvatskih paraspustaša na ime pozivnica, no to će biti poznato tek koncem veljače.

- Svi naši paraspustaši odlično rade, treniraju i nastupaju natjecanjima. Maksimalno su motivirani za vrhunac sezone koji nas čeka u ožujku.

Kao što je poznato, zimske POI se održavaju na istim sportskim objektima kao i zimske OI koje traju od 6. do 22. veljače u Milanu i Cortini.

- Svi objekti su prilagođeni za osobe s invaliditetom. Svečanost otvaranja bit će u Areni u Veroni, a završna ceremonija održat će se na obnovljenom stadionu za curling Cortina, bivšem mjestu održavanja Zimskih olimpijskih igara 1956. godine. Posebnost ovih igara bit će i obilježavanje 50-godišnjice zimskih paraolimpijskih igara - istaknuo je predsjednik HPO-a.

Riječka rukometna zvijezda na okupljanju svih mladih uzrasta Zameta

Tin Lučin dječacima uručivao majice

Djeca su budućnost našeg rukometa, bez njih neće biti ničega. Najbitnije je stoga da se ulaže u ove najmlađe, isto tako i u trenere - kaže Lučin

S NASLJEDNICIMA - Tin Lučin

RIJEKA ▶ Živo i ugodno, isto tako i masovno bilo je subotnje okupljanje mladih riječkih rukometaša Zameta, u tamošnjoj dvorani na Zametu bilo je oko 130 igrača iz svih uzrasnih kategorija, u pet ekipa, od onih iz mini rukometa do selekcije U-17. Mile Uzelac, nekadašnji istaknuti igrač Zameta, zadovoljno je konstatirao zanimanje tolike djece za rukomet, očekujući da se neki od njih razviju u prvotimce. Skup je uveličala riječka rukometna zvijezda Tin Lučin. Srebrni sa Svjetskog prvenstva sjedio je za zapisničkim stolom i nakon utakmica je dijelio majice klincima.

Počeci

- Lijepo je vidjeti ovoliku djecu. Ona su budućnost našeg rukometa, bez njih neće biti ničega. Najbitnije je stoga da se ulaže u ove najmlađe, isto tako i u trenere te da oni okupljaju mlade i

Nadam se da ćemo uspješno krenuti u Europsko prvenstvo, ali idemo utakmicu po utakmicu, tako treba ići pa ćemo vidjeti što će nam to donijeti

Tin Lučin

vode brigu o njihovom rukometnom razvoju. Bude li sve tako, onda nemamo brige za budućnost našeg rukometa. Meni je osobno uvijek drago doći u ovakav ambijent i biti s djecom, vidjeti kako treniraju, igraju, kako se vesele svakom uspješnom porezu - rekao je Tin Lučin, jedan od plemenitih izdanaka riječke rukometne škole, sjetivši se dana učenja svoje rukometne abecede.

- Sjeti me ovo mojih početaka, ima mnogo vremena od tada, možda čak i 17 godina.

Išao sam tek u prvi razred osnovne škole kada sam krenuo u rukomet. Nadam se da će neko od ove djece krenuti putem tolikih poznatih pret hodnika. U Rijeci se uvijek već kroz desdjetljeća izrode neki kvalitetni igrači, rukometaši za reprezentaciju, ljudi koji naprave lijepe karijere. Zašto i sada ne bi bilo tako. Naravno, dječaci moraju marljivo vježbati i biti ustrajni, a onda je sve moguće.

Švedska

Spomen reprezentacije je ugodna tema u hrvatskom rukometu. Lučina i ostale junake koji su prošle zime postali viceprvaci svijeta očekuje Europsko prvenstvo, na rasporedu od 15. siječnja do 1. veljače iduće godine. Igraju u grupi u Malmöu s domaćinom Švedskom te s Nizozemskom

i Gruzijom, dva najbolja sastava idu dalje.

- Prije svega, nadam se da ćemo u što većem broju doći zdravi na pripreme. Skupina s domaćinom je izazovna, teška. Tu je i Nizozemska s kojom smo već igrali i svaki put je to bila teška utakmica.

Gruzija je tu možda neki autsajder, ali na EP-u i nema takvih ekipa. Nadam se da ćemo uspješno krenuti, ali idemo utakmicu po utakmicu, tako treba ići pa ćemo vidjeti što će nam to donijeti. Medalja i doček u Rijeci? Dat će Bog da bude tako, nitko sretniji od nas da se to dogodi.

Predsjednik kluba Željko Jovanović, sportski direktor Aleksandar Čupić i direktor Vedran Babić su također uživali u ambijentu, zaboravivši bar na trenutak na itekakve brige seniorske ekipe.

Igor DUVNJAK

130
mladih igrača
ukupilo se u
Centru Zamet

DL Škrljevo i Crikvenica slavili u 11. kolu Prve lige košarkaša

Luka Vucić obradovao Kirce

DL ŠKRLJEVO	96
NOVI ZAGREB	56

KOSTRENA - Utakmica 11. kola Prve lige košarkaša: DepoLink Škrljevo - Novi Zagreb 96:56 (27:8, 18:13, 28:20, 23:15). Dvorana Kostrena. Gledatelja: 200. Suci: Stanković, Matek i Patača.

DEPOLINK ŠKRLJEVO: Tomas, Akrap 14 (1-2), Kotrulja 11, Đugum 21 (3-3), Konjević 14 (3-3), Kremenović 2, Cetina 3 (3-4), Pilepić 14, Jelenković 3, Zelanto 4, Cvitković 10.

NOVI ZAGREB: Bilokapić 4, Zdrilić 7 (3-4), Sunara 9, Madunić 15, Vučić 12 (0-2), Lukić 2 (2-2), Vujeva, Strunjak 2 (2-2), Kršić, Volarević 5 (1-2).

Škrljevcani su očekivano uvjerljivo nadigrali mladu ekipu Novog Zagreba, u čijim je redovima i bivši junior Kvarnera Ante Volarević, inače student FER-a. Gostujuću momčad uglavnom i čine studenti, a ovoga puta u Kostreni nisu imali šanse. Domaći su imali čak šestoricu igrača s dvoznamenkastim učinkom. Sad ih čeka pauza do 3. siječnja iduće godine i gostovanja kod Gorice.

Davor Konjević (DL Škrljevo)

ĐAKOVO	71
CRIKVENICA	73

ĐAKOVO - Utakmica 11. kola: Đakovo - Crikvenica 71:73 (22:12, 20:24, 18:24,

11:13). Nastavno-sportska dvorana. Gledatelja: 100. Suci: Mikulić, Andrić i Kupanovac.

ĐAKOVO: Majcunić 12 (3-5), Oštrić 8, Vojedilov 7 (3-3), Šustić 15 (3-4), Radoš 11, Unterajner, Letica, Češkić 10 (4-4), Kovač, Vedriš, Hajduković 4, Blažević 4.

CRIKVENICA: Vucić 22 (5-5), Karabaić 8 (3-4), L. Došen 14, Šulentić 7, F. Došen 18, Pepelar, Filipović, Šamanić, Perić 4 (2-2), Čošić.

Luka Vucić je 15 sekundi prije kraja položio za pobjedu Crikveničana nad Đakovom. Domaći su nakon minute odmora imali još jedan napad, ali gosti su napravili odličan posao i u obrani. Pritisnuli su Đakovčane, a Josip Karabaić je presjekao jedno dodavanje i zadržao loptu u rukama do kraja utakmice. Ovo je peta pobjeda momčadi trenera Teddyja Delača, koja se sada dosta odvojila od opasne zone ispadanja. Kirci su na devetom mjestu ljestvice koja broji 14 momčadi s omjerom 5-6, dok je Đakovo peto, mjesto ispod zone play-offa. (K. B.)

POZDRAVI

Dragom

DALIBOR DADO VUKIĆ

Posljednji pozdrav posljednjem jutru kartkoga života

Obitelj Raucher, Neno i Svjetlana, Katja i Klaudia

190972

Sjećanje

MILKA PINČIĆ

21.12.1986.-21.12.2025.

Vrijeme prolazi, uspomene na vas ostaju zauvijek.

Vaši MILAN i ANĐELO s obitelji

190990

SJEĆANJA

In memoriam

NIKOLA PILEPIĆ

21.12.2024.-21.12.2025.

S ljubavlju ćemo Te spominjati, po dobrom pamtiti i u srcu nositi.

Tvoji: BISERKA, ASJA, RAFAEL, SWEN

190918

PREDAJTE OBAVIJEST O SMRTI ELEKTRONIČKIM PUTEM

Obavijesti o smrti, posljednji pozdrav, sjećanja i zahvale odsad možete predati na adresi

http://oglasni.novilist.hr

❖ brzo

❖ jednostavno

❖ iz intime vašeg doma

❖ mogućnost plaćanja svim kreditnim karticama

NOVI LIST

NOVI LIST

Oglasni odjel

RADNO VRIJEME

PONEDJELJAK - PETAK 8 - 18 SATI

(osmrtnice se primaju do 17,30 sati)

SUBOTOM ZATVORENO

NEDJELJOM I PRAZNICIMA

13 - 18 SATI

TEL: 051 212 102

Andrije Medulića br. 6-8, Rijeka

KAKO NABAVITI KALENDAR

Zbog velikog interesa za kalendar obavještavamo čitatelje da se isti može nabaviti (kupnja Novog lista - izdanje 6. prosinca 2025.) u Oglasnom odjelu Novog lista u Rijeci, Andrije Medulića 6-8, tel. 212 102

KALENDAR NA 13 STRANICA SADRŽI:

fotografije koje su dostavili i birali čitatelji, mjesečni datumar, Mjesečeve mijene i zbirni kalendar za 2026. godinu

partneri projekta

ZA RADIO SPREMNI

98⁴ FM

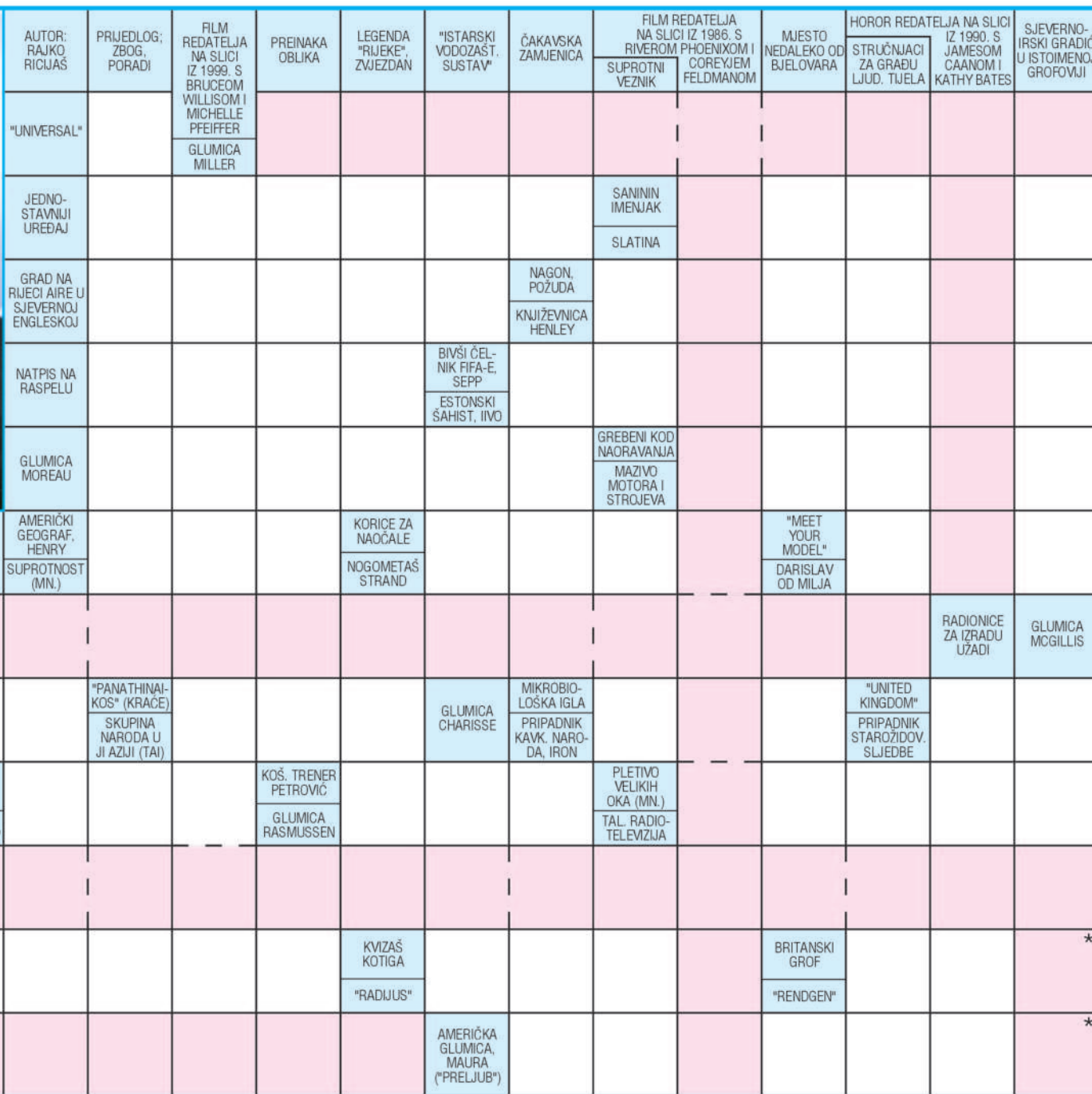
radiokorzo

KRIŽALJK

Autor: Živko BARIŠIĆ

TALIJANKA

Autor: Žiljko BARIŠIĆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1													0
2													1
3													1
4													1
5													2
6													1
7													1
8													1
	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	0	0	

FILM DANA

EMISIJA

HRT113.23

Rijeka: More

Prema broju pomoraca Hrvatska je u samom svjetskom vrhu. Morima plovi njih oko 25.000 - o brodskoj svakodnevic i susretu s piratima iz prve ruke, i to kapetana iz Rijeke Ivana Tkalčića. Po 61. put dodijeljena Plava vrpca Vjesnika. Među osam nominiranih podviga i onaj je dvojice pulskih ribara koji su brzom i spret-nom reakcijom ovog ljeta spriječili nasukavanje izletničkog broda s 50 uplašenih putnika. U emisiji More iz TV centra Rijeka donosimo i neke od najljepših fotografija podmorja...

DOKUMENTARAC

HRT222.09

Diplomatkinja

Dokumentarni film kojem je u fokusu istočno-njemačka klizačica Katarina Witt. Na vrhuncu Hladnog rata, Katarina Witt postala je jedna od najpoznatijih sportašica Istočne Njemačke. Do-minirala je umjetničkim klizanjem osvojivši šest europskih naslova (1983.-1988.), četiri svjetska pr-venstva (1984.-1985., 1987.-1988.) i dvije uzastopne olimpijske zlatne medalje (1984. i 1988.), postavši vjerojatno najbolja na svijetu u tom sportu. Po-znata kao »najljepše lice socijalizma«, njezin joj je uspjeh dao jedinstven status u Istočnoj Njemačkoj. Istodobno, bila je pod stalnim nadzorom Stasija.

EMISIJA

HRT217.53

Dobar, bolji, najbol-
ji... božićni slastičar

Božić je stigao u slastičarski šator. Djedu Božićnjaku, Paulu Hollywoodu, ponovno se pridružuje partnerica Prue Leith, a uz njih su tu i blagdanski pomoćnici Noel Fielding i Alison Hammond. S njima u šatoru slaviti će i natjecati se zvijezde popularnih britanskih sapunica EastEnders, Coronation Street i Emmerdale, koje će se boriti za prestižnu titulu najboljeg božićnog slastičara. No da bi u tome uspjeli, moraju impresionirati suce u tri božićna izazova. U izazovu »slastica s osobnim pe-čatom« moraju na svoj poseban način ispeći poznati kolač - božićni panj.

➔ Nacionalni programi									
HRT 1		HRT 2		HRT 3		RTL		RTL 2	
05.20	U zelenim dolinama (6), serija (2/5)	05.40	Kućni ljubimci	05.42	Profesije osobno (3): Stranci, doku. serija (2011.) (3/3)	06.20	Top.HR, glazbena emisija	06.00	Vatre ivanjske, serija, drama (S1E17)
06.55	Superman, britansko-am. film (1978.) - Zlatno doba Hollywooda	06.10	DW: Sutrašnjica danas	06.13	Bilješke o jeziku: Zemla turopolska, 1. dio	07.20	Yu-Gi-Oh! SEVENS, serija, animacija (S2E10)	06.50	Vatre ivanjske, serija, drama (S1E18)
09.20	Pozitivno	06.40	Svijet znanosti	06.35	Juhuhu - program za djecu	08.20	TV prodaja - Telestar	08.25	Novi život pod suncem, lifestyle emisija (S7E27)
09.50	Biblija	07.10	Fino i vino	13.00	Bilješke o jeziku: Zemla turopolska, 1. dio	08.40	Divlje pčele, serija, drama, romansa (S1E34)	10.10	The Founder Games, reality (S1E6)
10.00	Zagreb (Kozari bok): Misa, prijenos	08.15	Gran Hotel (2), serija (4/28)	13.21	Profesije osobno (3): Stranci, doku. serija (2011.) (3/3)	10.00	Divlje pčele, serija, drama, romansa (S1E35)	11.10	Tražimo dom s Mirjanom Mikulec, serija, lifestyle emisija (S3E4)
11.05	Etnoforezičari: Tko će palit kugle?, pučka i predajna kultura	09.05	Gran Hotel (2), serija (5/28)	13.52	Svijet kakav je nekad bio: Klonimirovi filmski zapisi - New York - Smotra jedrenjaka. 1976. / SAD, doku. serija (54/55)	11.00	TV prodaja - Telestar	12.00	Gradi(ONA), serija, lifestyle emisija (S1E1)
11.40	TV kalendar	09.55	Skijanje, Svjetski Kup: Alta Badia – veleslalom (M), prijenos 1. vožnje	14.01	Klasici narodu: Dječja književnost Hrvatske i Srbije (14/15)	11.20	InDizajn s Mirjanom Mikulec, lifestyle emisija (S28E12)	12.45	To je Voyo
12.00	Dnevnik 1	10.45	Mlade nade:	14.50	Slikar svoje zemlje - Ivan Generalić, doku. film (2015.)	12.10	Imaš petlju?, igrani film, avantura, komedija	13.10	Poirot, serija, drama, kriminalistički (S13E2)
12.15	Sport	10.55	Krimi matineja: Grantchester (8), serija (2/6)	15.30	Ovo je filozofija: Empirizam, doku. serija (11/24)	13.50	To je Voyo	14.50	Mučke, serija, humoristična serija (S1E1)
12.18	Vrijeme	11.45	Krimi matineja: Foyleov rat (4), serija (2/2)	16.25	Tragom velike karavane, am. film (1965.)	14.00	Phoenixov let, igrani film, avantura, akcija, drama	16.00	Inspektor Rex, serija, akcija, kriminalistički, drama (S2E1)
12.20	HAK - promet info	13.25	Skijanje, Svjetski Kup: Alta Badia – veleslalom (M), prijenos 2. vožnje	18.45	Vrijeme je za jazz: Chakra, Ted Nash i Jazz orkestar HRT-a (2024.)	16.00	MagNet, serija, lifestyle emisija (S1E30)	16.55	Kosti, serija, drama, kriminalistički, misterij (S10E16)
12.30	Plodovi zemlje	14.30	Sportsko srce	20.00	Jedno djelo (1): Ivan Kožarić - Figura (Kupač pod tušem) (9/13)	16.30	RTL Danas, informativna emisija	18.35	Dr.House, serija, drama, misterij (S4E4)
13.25	Rijeka: More	14.55	SuperSport HNL: Hajduk - Vukovar 1991, 1.pol.	20.10	Vodimo vas ... Vodimo vas ... Anđelko Igrec: Povratak razmetnoga sina, opera - HNK Varaždin, 8.2.2025.	17.00	Egzodus: Bogovi i kraljevi, igrani film, akcija, avantura, drama	20.10	Chicago P.D., serija, akcija, drama, kriminalistički (S6E6)
14.00	Nedjeljom u 2	16.00	Mlade nade:	22.15	Katy Perry: Night of a Lifetime, glazbeno-doku. film (1964.)	19.00	RTL Danas, informativna emisija	21.45	Teorija velikog praska, serija, humoristična serija (S7E21)
15.08	Blaž među ženama, humoristična serija (12/14)	16.05	SuperSport HNL: Hajduk - Vukovar 1991, 2.pol.	23.20	Ciklus Konrada Wolfa: Podijeljeno nebo, istočnonjemački film (1964.)	20.15	Sam u kući 3, igrani film, komedija, obiteljski	22.35	Dva i pol muškarca, serija, humoristična serija (S9E11)
15.55	Mir i dobro	17.00	Serijski brijači - Južna Koreja, doku. serija (4/4)	01.10	Ovo je filozofija: Empirizam, doku. serija (11/24)	22.00	Dozvola za brak, igrani film, komedija, romansa	23.25	Prijatelji, serija, humoristična serija (S3E17)
16.25	HAK - promet info	17.52	Dobar, bolji, najbolji... božićni slastičar 2024.	02.05	Berač kamena, doku. film (2005.)	23.50	Stanje nacije, politička satira	00.15	Mučke, serija, humoristična serija (S1E3)
16.30	Vijesti	18.50	Božićni Gala koncert u Bjelovaru 2025.	02.25	Vodimo vas ... Anđelko Igrec: Povratak razmetnoga sina, opera - HNK Varaždin, 8.2.2025.	00.30	G.I.Joe: Kobrin uzlet, igrani film, akcija, avantura, znanstvena-fantastika	01.15	Poirot, serija, drama, kriminalistički (S13E2)
16.50	Apetitlih - Wiener Schnitzel, doku. serija (5/6)	20.15	Kad sam bio Roger Moore, doku. film (2/2)	04.30	B. Papandopulo: Hrvatska misa - Solisti i Zbor HRT-a pod ravnanjem Tomislava Fačinija, Lauba	02.30	RTL Danas, informativna emisija	02.55	To je Voyo
17.20	The Voice Kids (2) (5/9)	21.05	Stadion					03.00	Novi život pod suncem, lifestyle emisija (S7E28)
18.59	Vrijeme	22.10	Diplomatkinja, doku. film						
19.00	Dnevnik 2	23.05	Foyleov rat (4), serija (2/2)						
20.08	LOTO 6	00.40	Grantchester (8), serija (2/6)						
20.15	Superpotjera	01.25	Zagonetni slučajevi sestre Bonifacije (1), serija (10/10)						
21.10	Indiana Jones i posljednji križarski rat, am. film (1989.)	02.10	'Ko te šiša (5), humoristična serija (3/16)						
23.15	Dnevnik 3	02.40	Klub čitatelja						
23.34	Vijesti iz kulture	03.35	Noćni glazbeni program - spotovi						
23.45	Kad sam bio Roger Moore, doku. film (2/2)								
00.35	Nalet, britanski film (2020.)								
02.10	Plodovi zemlje								
03.00	Nedjeljom u 2								
04.00	Etnoforezičari: Tko će palit kugle?, pučka i predajna kultura								
04.30	Vijesti iz kulture								
04.41	Kulturna baština								
04.56	Mir i dobro								
05.26	Pozitivno								
05.56	Rijeka: More								

HRT111.04	
ETNOFORENZIČARI: TKO ĆE PALIT KUGLE?	Will motociklom pregazi čovjeka. Obećao je Bonnie da neće voziti motor i shrvan je kad shvati da je odgovoran za čovjekovu smrt...

HRT210.49	
GRANTCHESTER	Will motociklom pregazi čovjeka. Obećao je Bonnie da neće voziti motor i shrvan je kad shvati da je odgovoran za čovjekovu smrt...

HRT320.00	
JEDNO DJELO: IVAN KOŽARIĆ - FIGURA	Jednog dana 1956. godine Ivan Kožarić trčao je s obale Save u svoj atelje.

RTL22.00	
DOZVOLA ZA BRAK	Mladoženja doživi niz neugodnosti kad zatraži ruku svoje djevojke od njenog strogog oca. U priču biva umiješan i mačak...

RTL 221.45	
TEORIJA VELIKOG PRASKA	Eksperimentalni fizičar, susjeda, kao i prijatelji zanimljivo su društvo, kojem nikada nije dosadno.

➔ Filmski i dokumentarni programi

➔ HBO

07.25 Treneri 08.55 Lovac i ledena kraljica 10.50 Kućanice sa Sjevernog pola 12.15 PS.Volim te 14.20 Kazališno svjetlo 16.15 Eddie zvan Orao 18.00 Alita: Anđeo borbe 20.00 Trolovi 3: Bend na okupu 21.35 Kraljevstvo nebesko 23.55 Posljednji dvoboj 02.25 Assassin's Creed 04.20 Hotel Grand Budapest

➔ HBO 2

07.40 Julie i Julia 09.40 Frederick Douglass: U pet govora 10.35 Hitch: Lijek za modernog muškarca 12.30 Put pobjednika 14.30 Pseći otok 16.05 Ljeto u prosincu 17.40 Kriza vjere 19.30 Suša 2: Sila prirode 21.15 Dobar momak s

pištoljem 23.00 Grešnici 01.10 Kletva 02.40 Nerazdvojne prijateljice 04.00 Dalia i crvena knjiga

➔ CINEMAX

08.30 Prijelomni čas 10.35 Electra 11.05 Sljedeća tri dana 13.20 Tri obitelji, ep.1 14.20 Tri obitelji, ep.2 15.25 Prijelomni čas 17.35 Nemoguća misija: Raspad sistema 20.00 Kingsman: Tajna služba 22.05 Klub boraca 00.20 Protuudar V, ep.5 01.05 Protuudar V, ep.6 01.55 As Neves 03.20 Zadržka 03.40 Ludo proljeće 05.35 Za ljude u nevolji

➔ CINEMAX 2

07.50 Bit ćeš zvijezda 08.10 Trčanje po pijesku 09.55 U potrazi za ocem 11.40 Lost

Country 13.25 Šale i cigarete 15.20 Souleymanova priča 16.55 Trčanje po pijesku 18.40 Amerikanka 20.30 Ljepotica i zvijer 22.20 Plavuša s Harvarda 23.55 Plavuša uzvraća udarac 01.30 Avanture Priscille, kraljice pustinje 03.10 Njezina druga šansa 04.35 Melankolija

➔ NATIONAL GEOGRAPHIC

13.00 Vječni istraživač Hannah Fry 14.00 Misija 16.00 Isusovo ubojstvo 19.00 Promašene izgradnje 21.00 Najčudnije stvari 22.00 Izgubljena blaga Rima 23.00 Inke: Uspon i pad

➔ CINESTAR TV

07.35 Ponos, predrasude i psi 09.05 Spašavanje Djeda Mraza 10.45 Božić s Tuckerom 12.30

Ekipa iz džungle 14.25 Bitka za Midway 16.55 Peti element 19.15 Ups 2! Avantura se nastavlja 21.00 John Wick 3: Parabellum 23.20 John Wick 4

➔ CINESTAR TV ACTION

08.35 Terminator 3 10.15 Taxi 5 12.15 Čudo na planini 14.10 Heineken: Otmica kralja piva 16.00 Izgubljeni na horizontu 17.45 Greenland: Posljednje utočište 20.00 Građanin opasnih namjera 22.00 Doušnik

➔ CINESTAR TV FANTASY

10.50 Priče iz skrivenog grada: Drvo želja 12.30 Colossal 14.30 Bježi 16.10 Ukleta kći 18.05 Valerian i grad tisuću planeta 20.30 Do zadnjeg udaha 22.15 Stranci: Noćni

plijen 23.50 Tabu I

➔ CINESTAR TV COMEDY

10.35 Tuljani specijalci 12.10 Tvrd orah 2 13.25 Lassie 15.05 Hologram za kralja 16.40 Praznici u divljini 18.35 Žene 20.25 Veliko zavođenje 22.20 Klub zadovoljnih žena

➔ CINESTAR TV PREMIERE 1

09.30 Mia i ja: Film 11.05 Banda čupavih repova 2 12.35 Suočavanje s tamom 14.35 Nikica u potrazi za blagom 16.30 Dnevnik čuda 18.15 Bad Genius 20.00 Vikend misija 21.50 Lav 23.55 Opasne životinje

➔ CINESTAR TV PREMIERE 2

09.05 Balerina i Viktor 10.40 Oh, Canada 12.20 Duh u oklopu 14.15 Bonhoeffer: Pastor. Špijun. Ubojica. 16.35 Premještaj 18.35 Izgubljeni grad Z 21.00 Velika igra 23.25 Prijava anđeli

➔ KLASIK TV

07.16 Putovanje na mjesto nesreće 08.44 Sibirska ledi Magbet 10.17 Valter brani Sarajevo 12.31 Jednooki Jack 14.57 10 sekundi za bijeg 16.34 Niti vidim, niti čujem 18.17 Makedonski deo pakla 20.02 Tri karte za Holivud 22.03 ZG80 23.35 Šesti auto-bus 00.21 Šesti autobus

➔ STAR Channel

06.25 Simpsoni 06.50 Dva i pol muškarca 09.25 Škorpion 12.05 FBI 14.55 Legenda o Zorrou 17.35 Simpsoni 18.00 Dva i pol muškarca 21.00 The Matrix Reloaded 23.45 Venom 2 01.45 FBI 03.35 Škorpion 05.40 Simpsoni

➔ STAR Movies

06.40 Bebe genijalci 08.40 Čarobni božićni kolač 10.25 Američki varalice 13.15 Ukradeni identitet 15.35 Zlatni kompas 17.55 Edward Škaroruki 20.00 Jedi moli voli 23.00 Romeo i Julija 01.30 Što je novo s Morganima? 02.55 Duhovi 03.40 Hotel Grand Budapest 05.15 Knjižničar 4

NOVA TV	
06.50	Zdravlje na kvadrat, magazinska emisija S1 E400 R
07.15	Arhitekti i projekti, magazinska emisija S1 E42 R
07.45	Scooby-Doo!: Nove tajne, animirana serija S1 E15/26 R
08.10	Spužva Bob Skockani, animirana serija S12 E11/12
08.35	Spužva Bob Skockani, animirana serija S12 E12/12
08.55	Divlji Karibi, doku. serija S1 E4/4
10.10	U dobru i zlu, igrana serija S2 E64 R
12.10	Badnjak u New Yorku, igrani film
14.05	Božić na kraljevski način, igrani film
16.00	Startaj Hrvatska, zabavni program S6 E10/11
17.00	Vijesti Nove TV, informativni program
17.10	Priča o Pepeljugi: Božićna želja, igrani film
19.00	Dnevnik Nove TV, informativni program
20.15	Supertalent, zabavni program S12 E13/13
23.30	One su bombe, igrani film
01.40	Pad Londona, igrani film (15) R
03.40	Ben Hur, igrani film R

NOVA TV 23.30

ONE SU BOMBE

Film donosi priču o tome kako su zaposlenice televizijske kuće Fox News odlučile prozvati dugogodišnjeg direktora te kuće.

DOMA TV	
05.35	Gorski liječnik, igrana serija S12 E11/16 R
05.55	Gorski liječnik, igrana serija S12 E12/16 R
06.40	Gorski liječnik, igrana serija S12 E13/16 R
07.25	Detektiv Kalle, igrana serija S3 E2/13
08.15	Zdravlje na kvadrat, magazinska emisija S1 E400
08.45	Arhitekti i projekti, magazinska emisija S1 E42
09.15	TV izlog, razno
09.30	Hamburg 112, igrana serija S15 E25/25 R
10.25	TV izlog, razno
10.40	Hamburg 112, igrana serija S16 E1/28 R
11.25	TV izlog, razno
11.40	Hamburg 112, igrana serija S16 E2/28 R
12.35	TV izlog, razno
12.50	Gorski spašavatelji, igrana serija S9 E2/12
13.40	Gorski spašavatelji, igrana serija S9 E3/12
14.35	Cobra 11, igrana serija S12 E12/12
15.30	Navy CIS, igrana serija S2 E16/23 R
16.25	Škorpion, igrana serija S4 E5/22 R
17.15	Škorpion, igrana serija S4 E6/22 R
18.10	Škorpion, igrana serija S4 E7/22 R
19.05	Škorpion, igrana serija S4 E8/22 R
20.00	Blade Runner 2, igrani film (15)
23.00	Hancock, igrani film
00.50	Vatreni dečki, igrana serija S4 E5/13 (15)
01.35	Rookie, igrana serija S1 E8/20 R
02.20	Navy CIS Havaji, igrana serija S1 E16/22 R
03.00	Cobra 11, igrana serija S11 E12/12 R
03.40	Gorski spašavatelji, igrana serija S9 E2/12 R
04.20	Gorski spašavatelji, igrana serija S9 E3/12 R

DOMA TV 23.00

HANCOCK

Hancock je alkoholičar sa supermoćima. Iako pokušava pomoći ljudima u nevolji njegovo uplitanje obično znači još više problema...

TV PREPORUKA

FILM

HRT1 21.17

Indiana Jones i posljednji križarski rat

INDIANA JONES AND THE LAST CRUSADE, 1989.

Režija: Steven Spielberg

Uloge: Harrison Ford, Sean Connery, Denholm Elliott, Alison Doodey, John Rhys-Davies, Julian Glover, River Phoenix, Robert Eddison

Utah, 1912. Školarac Indiana Jones (R. Phoenix) na izletu s izviđačima otkrije pljačkaše skrivenog blaga i otme im dragocjeni križ. Dvadeset i šest godina poslije. Profesor arheologije Indiana Jones (H. Ford) napokon vraća državnom muzeju oteti križ i odlazi u novu misiju. Bogati kolekcionar umjetnina Walter Donovan (J. Glover) angažira ga da na Bliskom istoku pronade sveti gral. Indiana pristane tek kad mu Donovan otkrije da je prije njega sveti gral tražio njegov otac, profesor Henry Jones (S. Connery), i pri tom nestao...

MY LIFE AS ROGER MOORE

DOKUMENTARAC HRT2 20.15

Kad sam bio Roger Moore

I dok svijet uvijek iznova željno iščekuje objavu o tome tko će biti novi James Bond, jedan je čovjek i dalje nezamjenjiv. Roger Moore odglumio je legendarnog britanskog špijuna, a njegova verzija tog lika i dalje je jedna od najomiljenijih. Mooreov Bond, od »Živi i pusti umrijeti« iz 1973. do »Pogleda na ubojstvo« iz 1985., odredio je cijelu jednu eru i donio nam novi oblik muškosti: duhovit, otmjen, pa čak i pomalo »camp«. Ostao je relevantan sve do danas.

SERIJA HRT2 11.41

Foyleov rat

Radnja se odvija u kolovozu 1942. Znanstveno testiranje biološkog oružja koje bi izmijenilo tijek ratovanja izmakne kontroli zbog čega život izgubi jedna mještanka, a Sam se zarazi smrtonosnom bolešću. U potrazi za odgovorima, neprestano strahujući za Samin život, Foyle zalazi u tajnovito područje rata o kojem čak ni Churchill nema pojma. Osim zdravstvenih tegoba Sam muče i ljubavni jadi. Joe Farnetti ju je zaprosio, a ona nikako da mu odgovori. Milnerova davna ljubav moli ga za pomoć.

➔ Ostali programi

➔ KANAL RI

07.20 Školska liga, emisija o sportu 07.50 Željko Marušić i gosti, talk show 08.40 Glazbeni kanal / TV prodaja 12.15 Naše općine i gradovi, reportaža 12.30 Bilanca uspjeha, talk show 13.05 DW: Euromaxx, magazin 13.40 Veterinarska ordinacija, emisija 14.10 Glazbeni kanal / TV prodaja 15.00 Biblijska istina, vjerska emisija 15.20 Kratki rezovi, emisija o filmu 15.50 Glazbeni kanal / TV prodaja 16.25 Ča skalica, čakavska glazbena emisija (r) 17.25 Kult kulture, emisija o kulturi 18.00 DNEVNIK 18.20 TV prodaja 18.35 Sport nedjeljom, emisija 20.10 Rotor, emisija o otkanskim i ekstremnim sportovima 21.00 Art caffe, emisija o kulturi 22.00 DNEVNIK (r) 22.20 ICT

➔ TV NOVA

11.00 Agrokultura, poljoprivredna emisija 12.00 Boje zemlje 12.30 Energetska medicina 13.00 Lifestyle TV 13.45 Art Club 14.15 Volin te Istro 15.15 Domisan predstavlja 15.30 Trajnaninenaj 16.30 Veterinarska ordinacija 17.00 Mali svijet, emisija o dječjem svaralaštvu 17.30 Kronika Grada Labina 18.00 Trdi ča Kafić 18.30 Novi milenij 19.00 Fažanska Kronika 19.30 Panoramica settimanale 20.00 Špica s Macanom 20.50 ZARO - Božićni koncert 23.10 Vrata sudbine, emisija o alternativnom načinu života 01.10 Odjava programa

➔ HRT 4

17.47 Talenti EU regija 18.02 Romano Bolković - 1 na 1: Bruno Kragić, talk show 18.53 Vrijeme RH sutra 18.54 Vrijeme Europa sutra 18.56 Vrijeme svijet sutra 19.00 Dnevnik 2 19.53 Vrijeme RH sutra 19.54 Vrijeme Europa sutra 19.56 Vrijeme svijet sutra 20.00 HAK - promet info 20.01 Nedjeljom u 2 21.00 Pregled dana 21.45 Manjinski mozaik 22.11 Intervju tjedna 22.51 Studio 4: U fokusu 23.16 Vijesti na engleskom jeziku 23.24 Vijesti na španjolskom jeziku 23.32 Studio 4: Jutarnji intervju 23.52 #REPORTAŽE: Ema Dujmović 00.10 Vijesti iz kulture 00.17 Plodovi zemlje 01.07 Dnevnik 2 02.00 Vrijeme RH danas 02.01 Vrijeme Europa danas 02.03 Vrijeme svijet danas 02.05 Studio 4:

Intervju 02.25 Fino i vino 02.55 #REPORTAŽE: Ema Dujmović

➔ Jabuka TV

06.00 Čovjek i zdravstvena kultura, kontakt emisija 07.30 Serbus Zagreb, informativna emisija 08.00 Svakodnevnica, mozaična emisija 09.45 Frtlji kulture, razvoj umjetnosti 10.00 Trenutak za čisti kutak, emisija o zaštiti okoliša 11.00 Moda XL 13.00 Pjesmom te zovem, zabavno-glazbena emisija 15.15 Odaberi zdravlje, emisija o zdravlju 16.15 Lifestyle TV!, magazin 17.00 Veterinarska ordinacija, emisija o kućnim ljubimcima 17.30 Odaberi zdravlje, emisija o zdravlju 18.30 Srce Hrvatske, mozaična emisija 19.00 Serbus Zagreb - tjedni pregled, informativna emisija 19.30 Glazbeni

trenutak, glazbena emisija 20.00 Koncert, koncert 23.00 Zlatna zora (18), alternativni kutak 02.00 Zagrebancija, info show 02.31 Program počinje u 07.00 sati

➔ CMC

08.00 24 sata vijesti 08.05 100% hitovi 09.00 CMC Mix 10.00 100% hitovi 11.00 CMC Mix 12.00 Dobar dan 13.00 100% hitovi 14.00 CMC Mix 15.00 Dalibor Petko Show: Srebrna krila i razni izvođači 18.01 100% hitovi 19.00 CMC Mix 20.00 Portret: Željko Bebek 21.00 24 sata vijesti 21.05 Koncert tjedan: Marko Kutlić, Live @Tvornica, 2. Dio 22.00 100% hitovi 23.00 CMC Mix 00.00 100% hitovi 01.00 24 sata vijesti 01.05 100% hitovi 02.00 Noćna straža

➔ Talijanski

➔ RAI 1

07.00 TG 1 07.05 UnoMattina in famiglia per Telethon 08.00 TG 1 08.18 UnoMattina in famiglia per Telethon 09.00 TG 1 09.05 Telethon 10.00 TG 1 L.I.S. 10.05 A Sua Immagine - Viaggio nel Giubileo 10.30 A Sua immagine 10.55 Santa Messa dalla Cattedrale di San Severo - 21/12/2025 11.50 A Sua immagine 12.00 Recita dell'Angelus del 21/12/2025 12.10 A Sua immagine 12.20 Concerto di Natale dal Senato - 21/12/2025 13.30 TELEGIORNALE 14.00 Domenica In 17.15 TG 1 17.18 Che tempo fa 17.20 Telethon 18.40 L'Eredità weekend 20.00 TELEGIORNALE 20.35 Affari tuoi 21.30 L'Eredità Gran Galà Telethon

➔ RAI 2

07.00 Tg2 Storie - I racconti della settimana 07.40 TG2 Tutto il bello che c'è del 18/12/2025 07.55 TG2 Mizar del 20/12/2025 08.20 TG2 Cinematinée del 20/12/2025 08.25 TG2 Achab Libri del 20/12/2025 08.30 Playlist 09.30 Rai Sport Live Weekend del 21/12/2025 10.00 Sci Alpino: Coppa del Mondo maschile 2025-2026 - Alta Badia: Gigante 10.15 Rai Sport Live Weekend del 21/12/2025 11.00 Sci Alpino: Coppa del Mondo femminile 2025-2026 - Val d'Isère: Super G 11.25 Rai Sport Live Weekend del 21/12/2025 13.00 TG2 Giorno 13.25 Sci Alpino: Coppa del Mondo maschile 2025-2026 - Alta Badia: Gigante 13.35 Rai Sport Live Weekend del 21/12/2025 2 14.50 Telethon 17.00 Genitori, che fare? 17.50 TG Sport della Domenica 18.05 TG2 L.I.S. 18.10 TG2 Dossier 19.00 Telethon 20.30 TG2 20.30 21.00 Lo schiaccianoci e i quattro regni 22.45 La Nuova DS

➔ RAI 3

07.00 Protestantesimo - Senza confini - 21/12/2025 07.30 Sulla via di Damasco 08.05 Mi manda Raitre 10.15 O anche no 11.05 TGR Estovesi 11.30 TGR Mediterraneo 12.00 TG3 12.17 TG3 Fuori Linea 12.25 TGR Alta Quota 12.55 TG3 LIS 13.00 Il posto giusto 14.00 TG Regione 14.10 TG Regione Meteo 14.15 TG3 14.30 In mezz'ora 16.45 Kilimangiaro 19.00 TG3 19.30 TG Regione 19.51 TG Regione Meteo 20.00 Blob 20.30 Report 23.15 Allegro ma non troppo

➔ CANALE 5

07.53 Traffico 07.59 TG5 09.58 Santa Messa 10.57 Melaverde - Le storie 11.51 Melaverde 12.58 TG5 13.39 L'Arca di Noè 13.57 Amici di Maria 16.00 Verissimo 18.51 Caduta libera - aut. 19.54 Tg5 Prima Pagina 20.01 TG5 20.40 La ruota della fortuna 21.20 Chi vuol essere milionario

➔ ITALIA 1

07.09 Super partes (it1) 07.39 Le 1001 favole di Bugs Bunny 08.53 The Middle 10.23 THE BIG BANG THEORY 10.52 Due uomini e 1/2 11.49 Drive Up 12.25 Studio Aperto 13.05 Sport Mediaset XXL 14.00 E-planet 14.31 Dr. House - Medical division 16.26 Cold Case - Delitti irrisolti 18.22 Studio Aperto Live 18.30 Studio Aperto 18.56 Studio Aperto Mag 19.12 C.S.I. - Scena del crimine 20.04 Navy n.c.i.s - unita' anticrimine 21.20 Zelig On

➔ RETE 4

10.06 Dalla parte degli animali 11.55 Tg4 14.01 Speciale - la promessa 14.26 Il campione 16.59 Kociss, l'eroe indiano 18.58 Tg4 19.41 La promessa - PrimaTv 20.29 4 di sera weekend 21.33 Zona bianca

IMPRESSUM

IZDAVAČ I TISKAR

»NOVI LIST«

Novinsko nakladničko dioničko društvo, Rijeka, Zvonimirova 20/A p.p. 130, 51001 RIJEKA

Telefon: 051/650-011, 051/650-013

Telefax: 051/672-114, 051/672-118

E-mail: redakcija@novilist.hr

Web: www.novilist.hr

UPRAVA

Bojan DIVJAK - predsjednik

Renato IVANUŠ - član

GLAVNA UREDNICA

Slavica BAKIĆ

GLAVNA UREDNICA

SUPERDESKA

Dijana PAVLOVIĆ

UREDNIK DIGITALNIH IZDANJA

Damir KUNDIĆ

IZVRŠNI UREDNIK

Dražen HERLJEVIĆ

UREDNIČKI KOLEGIJ

Nenad HLAČA - NOVOSTI i SVIJET

Danijela BAUK - NEDJELJNI BROJ

Helena FOGAS - RIJEKA

Boris PEROVIĆ - REGIJA

Zlatko HORVAT - SPORT

Kim CUCULIĆ - KULTURA i MEDITERAN

Ivana KOČIJAN - MOZAIK

GRAFIČKA SLUŽBA

Tea LILIĆ PRIBANIĆ

TAJNICA REDAKCIJE

Branka VRABEC

DOPISNIŠTVO U ZAGREBU

Ulica Matka Laginja 6

WEB PORTAL

novilist.hr

E-mail: portal@novilist.hr

MARKETING I PROMOCIJA

Rijeka, Zvonimirova 20a

Direktorica:

Silvija GERC VODOPIJA

Telefon: 051/650-088

Telefax: 051/650-110

E-mail: oglasia@novilist.hr

Web: marketing.novilist.hr

TISKARA I KOMERCIJALA

Telefon: 051/650-024

Telefax: 051/650-036

E-mail: tiskara@novilist.hr

OGLASNI ODJEL RIJEKA

Andrije Medulića 6-8,

Telefon: 051/212-102

E-mail: oglasni.rijeka@novilist.hr

Web: http://oglasni.novilist.hr

PRETPLATA

Telefon: 051/650-170

Radno vrijeme od 7.30 do 15.30 sati

TISAK

NOVI LIST d.d. Rijeka

List izlazi svaki dan. Rukopise i materijale ne vraćamo.

➔ HRT Radio Rijeka

07.00 Jutarnja kronika

07.21 Vrijeme

07.25 Ma nan se spi

08.00 Najava događaja

08.15 Puntapet

08.30 Kamo danas

08.40 Katolički vidici

09.00 Vrijeme za vrijeme

09.15 Zlatne godine

09.30 Baltazar

10.00 Vijesti Radio Rijeke

11.00 Priko Učke

12.00 Vijesti Radio Rijeke

12.05 Na obedu

14.00 Vijesti Radio Rijeke

14.45 Vrijeme za vrijeme

15.00 Danas aktualno

16.00 Nedjelja popodne

16.30 Kamo danas 2

16.45 Ne pozabimo

17.00 Glazba Radio Rijeke

18.00 Play lista

19.30 Akademskih kvarat ure

19.45 Nedjelja popodne

20.00 Metanoia

20.30 Glazba Radio Rijeke

20.45 Susreti

21.00 DJ Šošo

22.00 Kronika dana

TOY CAR FESTIVAL Stotine modela te 25 oldtimera na izložbi u zagrebačkom Family Mallu

Maketa Ferrarija vrijedna 10.000 eura

Izložbeni kutak Alfe Romeo privukao je brojne posjetitelje

Kultni Cadillac iz 1962. godine

U objektivu Lucija Vidotta autići postaju glavni likovi

Ovakvim motivima se bavim zadnjih par godina, inače sam kolekcionar, ali više nostalgičar što se autića tiče. Tu sam spojio svoje dvije strasti - autiće i fotografiju. Fotografijom se ozbiljno bavim već dugo, a autićima otkad znam za sebe, kazao je Vidotto

Lucio Vidotto i njegove sjajne fotografije

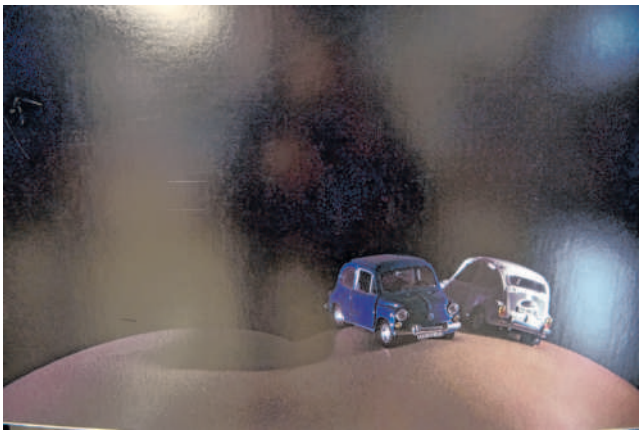
Dražen KATALINIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

ZAGREB » U zagrebačkom Family Mallu se još danas održava Toy Car Festival Zagreb, festival autića i oldtimera, na kojemu svoje kolekcije predstavljaju izlagači iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije, a posjetitelji mogu razgledati stotine modela autića te 25 oldtimera, među kojima i kultni Cadillac iz 1962. godine. Organizator izložbe,

Udruga združeni modelari, posebno ističu da će »okrugle« 70. obljetnice Citroëna DS, Fiće i Isette i 90. obljetnice Jaguara kao i 115 godina Alfa Romea biti predstavljene kroz stvarne modele i makete, uz zanimljive povijesne priče, dok će u posebnoj kutku biti izložene filmske zvijezde - modeli iz filma »Back to the Future« i replika BMW Z3 iz filma o Jamesu Bondu »Golden Eye«. Poseban vizualni doživljaj

donosi izložba Lucija Vidotta, višestruko nagrađivanog riječkog fotografa i novinara, koji je spojio dvije ljubavi - autiće i fotografiju u sjajnu sinergiju, poput prizora iz filma, uz korištenje efekata dima, prašine i specifične rasvjete. - Ovakvim motivima se bavim zadnjih par godina, inače sam kolekcionar, ali više nostalgičar što se autića tiče. Tu sam spojio svoje dvije strasti - autiće i fotografiju.

Fotografijom se ozbiljno bavim već dugo, a autićima otkad znam za sebe. I to su sve više-manje realistične i više-manje maštovite fotke iz kojih ne stoji nikakva umjetna inteligencija, to je samo moja prirodna glupost, kroz smjeh nam je rekao Lucio. Ovo mj je orva izloba u Zagrebu, a dosad je izlagao u Rijeci, Kastvu, Rovinju i Lovranu te na 20-ak zbirnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu. Osim izložbenog prostora za sve kolekcionare i ljubitelje autića i maketa, organiziran je i buvljak na kojemu se igračke i modeli mogu kupiti, ali i međusobno razmijeniti. Cijene se kreću od 50 centi za najmanje autiće do čak 10 tisuća eura za maketu crvenog Ferrarija. Jurica iz Jurovice već više od 30 godina sakuplja autiće i modele i često kao izlagač nastupa na zagrebačkom festivalu. - Prodaja baš i ne ide, današnji klinci nisu baš za to zainteresirani, ali jesu njihovi roditelji, pa autiće i makete uglavnom kupuju tate, kaže Jurica, koji nam otkriva da ni sam ne zna koliko ima autića u svojoj kolekciji. Osim izložbe i buvljaka, posjetiteljima se nude i dodatni zanimljivi sadržaji za cijelu obitelj, poput utrka autića za djecu i pokaznih radionica izrade plastičnih maketa. Iznenadenje priprema i Djed Božićnjak, dok će se stariji natjecati u brzini zamjene kotača na automobilu. Spektakl za cijelu obitelj, kako su izložbu autića i oldtimera nazvali organizatori, otvoren je još danas do 18 sati.

ERSTE

Ponekad najmanji nose najveće svjetlo.

Vjeruj u sebe.

Pogledaj cijelu priču

ersteinbank.hr/vmas

Valute označene zvjezdicom za koje Banka ne objavljuje kupovni i prodajni tečaj za efektivu ne smatraju se valutama s Tečajne liste Banke u kojima Banka vodi transakcijske račune i/ili zaprima gotovinske naloge za plaćanje i/ili provodi otkup deviza. Tečajevi za predmetne valute (tečajevi za devize) koriste se za preračunavanje u bezgotovinskim transakcijama.		TEČAJNA LISTA BROJ: 249		Erste & Steiermärkische Bank d.d.		Primjenjuje se od 19.12.2025.	
Valuta	Jed.	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Srednji za devize	Prodajni za devize	Prodajni za efektivu	Srednji tečaj HNB
AUD	1	1,844300	1,825200	1,773400	1,721500	1,702400	1,773400
CAD	1	1,680700	1,663300	1,616100	1,568800	1,551400	1,616100
CZK	1	25,440800	25,105400	24,392000	23,678500	23,343100	24,392000
DKK	1		7,689800	7,471300	7,252700		7,471300
HUF	1	404,579700	399,246000	387,900000	376,553900	371,220300	387,900000
JPY	1	190,399600	187,889500	182,550000	177,210400	174,700300	182,550000
NOK	1		12,304100	11,954500	11,604800		11,954500
SEK	1		11,220300	10,901500	10,582600		10,901500
CHF	1	0,968800	0,958800	0,931600	0,904300	0,894300	0,931600
GBP	1	0,909500	0,900100	0,874600	0,849000	0,839600	0,874600
USD	1	1,218700	1,206100	1,171900	1,137600	1,125000	1,171900
BAM	1	2,032100	2,011000	1,955830	1,905500	1,879500	1,955830
PLN	1	4,386100	4,328300	4,205300	4,082200	4,024400	4,205300

